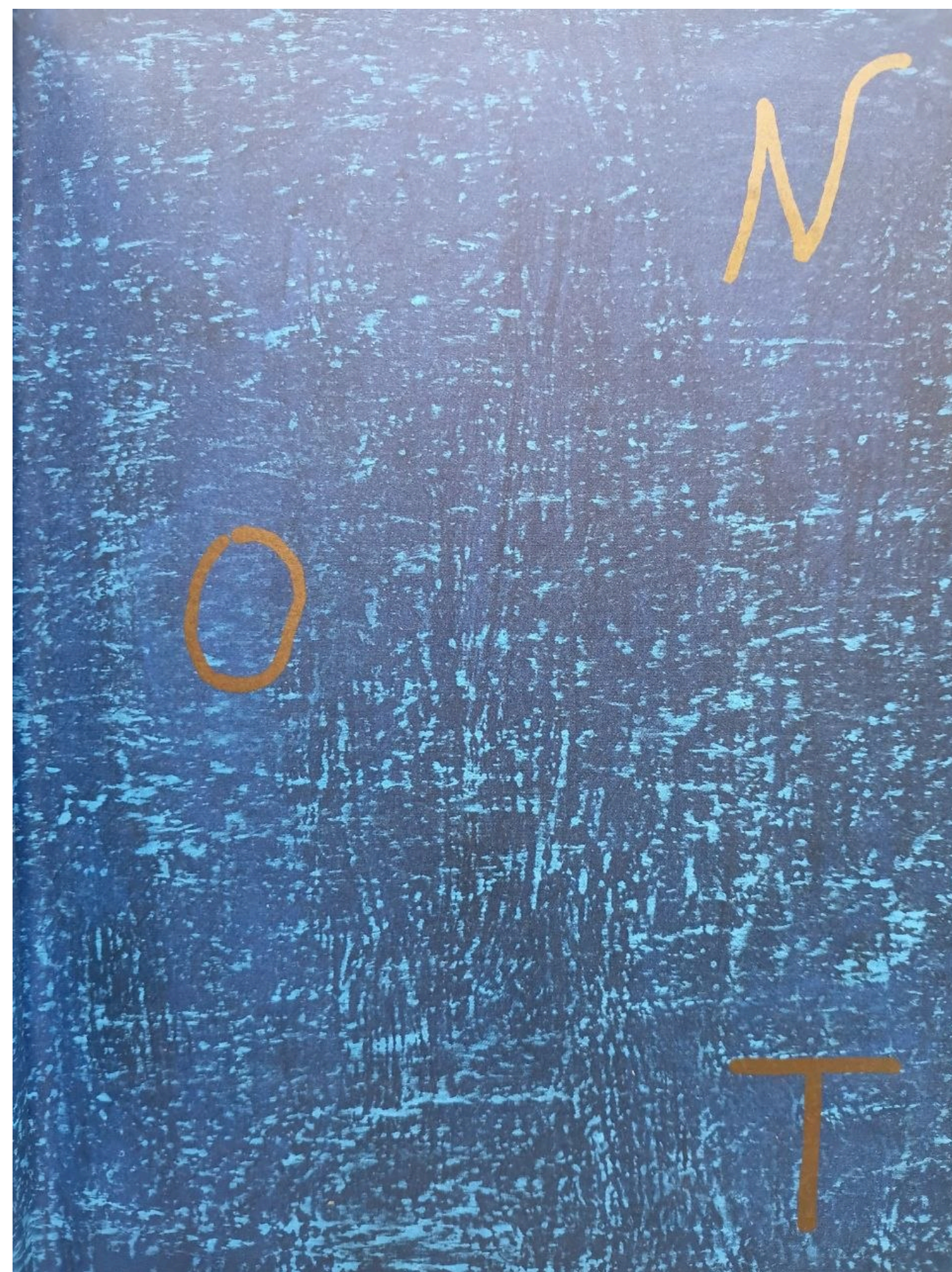
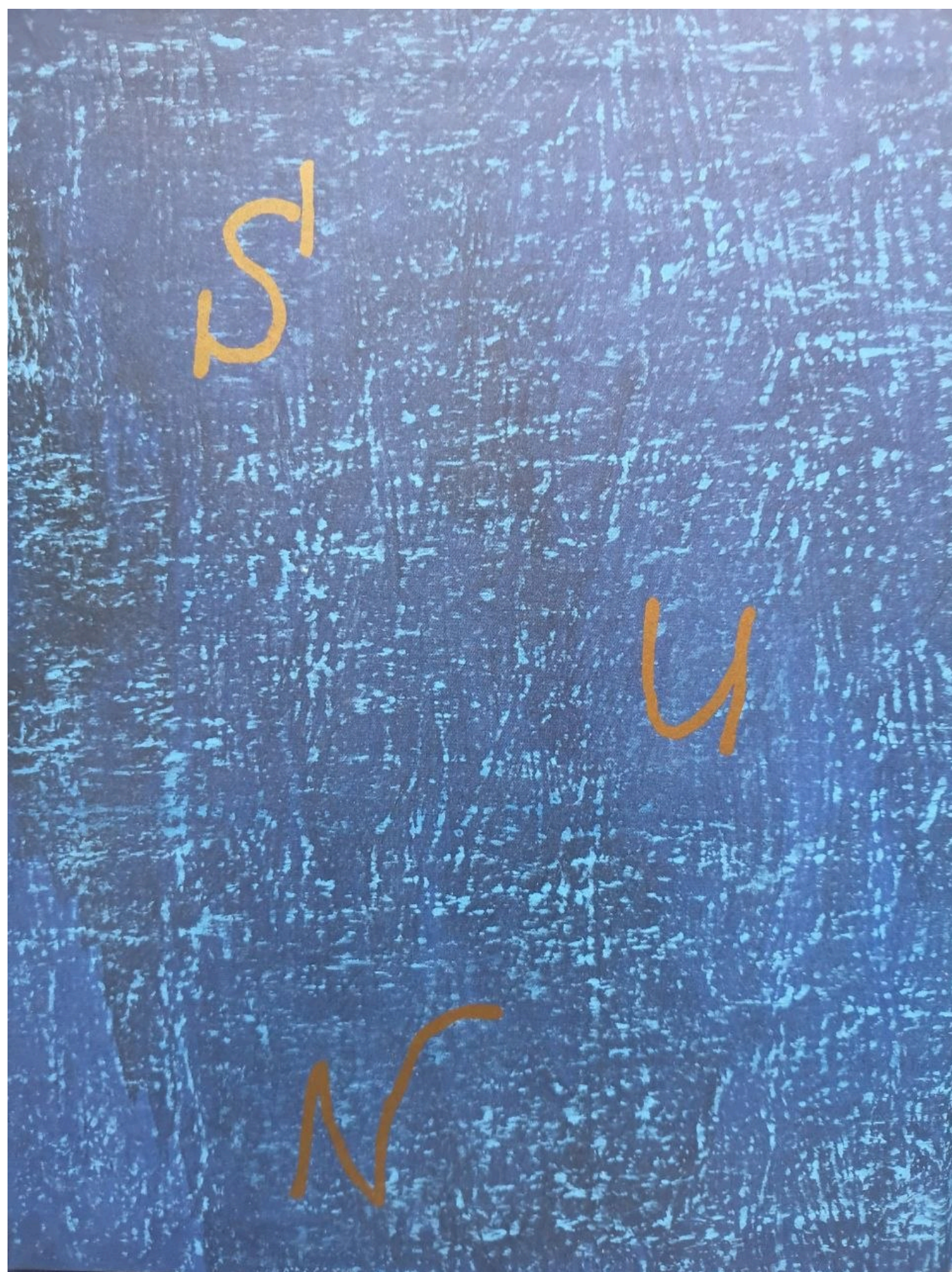
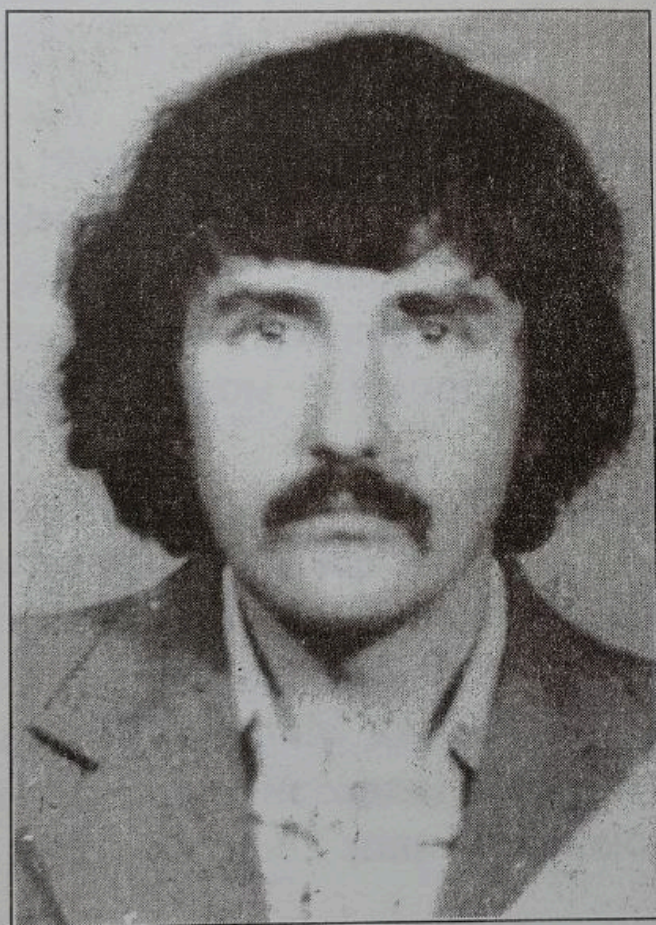

ЄВГЕН ЄВАРОЖИЧ

ЗОЛОТИЙ ПАВУК
ВОД

ЄВГЕН ЄВАРОЖИЧ

ЗОЛОТИЙ ПАВУК
ВОД

SUN-NOT
Київ
2001

Євген Сварожич – Смірнов Євген Л.

Народився 9 січня 1947 року в м. Тульчині (Вінницька обл.) у родині службовців.

Українець.

В 1966-1969 роках працював робітником Тульчинського металоштампувального заводу, лісорубом Верхньо-Тулумського лісокомбінату, матросом середньо-риболовного траулера в Баренцевім морі, робітником-бурильником Вінницького проектного інституту.

В 1970-1973 – студент філософського факультету Київського державного університету.

Виключений з 4 курсу за політичними мотивами.

В 1973-1976 – ув'язнений за ст. 187 “прим” КК УРСР (антикомуністична діяльність).

Реабілітований у листопаді 1993 року.

З 1988 року очолює Спільку Українського Народу (СУН; SUN).

Народний депутат України 2 (Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією) та 3 (Комітет з питань національної безпеки і оборони) скликань.

Освіта: Рівненський інститут культури, факультет театральної режисури (1987), режисер;

Санкт-Петербурзька консерваторія, теоретико-композиторський факультет (1991, екстерном), музикознавець; Тбіліський державний університет, юридичний факультет (1992, екстерном), юрист.

У 1981-1991 – поставив 13 вистав.

У 1996-1997 – організатор і художній керівник першого у світі виконання циклу всіх симфоній Антона Брукнера в Urfassungen (м. Київ; Національний симфонічний оркестр України).

У 1996-1998 – голова депутатської слідчої комісії Верховної Ради України.

У 1992-1993 – доброволець, учасник бойових дій в Грузії (національно-визвольна війна під проводом Звіяда Гамсахурдія).

Захоплення: фламандський і голандський живопис, стрільба, важка атлетика, карате, парашутний спорт.

Володіє англійською, німецькою, французькою, грузинською, італійською, словацькою, японською та іншими мовами.

Автор близько 800 поезій, оповідань, романів, наукових досліджень.

За виданням: “Хто є хто в Україні”

К. 1999. стор. 264.

ПЕРЕДМОВА

«Золотий Павук Вод» принципово відрізняється від численних збірок поезій, поем, від романів у віршах тощо...

Книга є цілковито відмінна від усього, що досі було створено у світовій поезії.

Уникаючи будь-яких якісних самооцінок, нижче пропоную читачу декілька доконечних зауважень до книги...

I

Створення книги.

§ 1. Роботу над книгою було розпочато 3 квітня 1968 року і остаточно завершено 3 вересня 2001 року.

§ 2. В книзі повністю відсутні будь-які впливи будь-яких українських чи іноземних поетів.

§ 3. До певної міри на задум, стиль і зміст книги справила вплив музика Антона Брукнера.

II

Структура книги.

§ 4. Книга не є збіркою окремих поезій чи окремих циклів поезій.

§ 5. Книга є єдине ціле із широко розгалуженим світом міто-поетичних реалій, які пронизують, наче ниті, і з'єднують всі її 13 частин-розділів.

§ 6. Книгу можна читати лише послідовно – від першого до останнього opus'у. Прочитання окремих поезій чи розділів призведе до того, що читач нічого (або майже нічого) не зрозуміє у тексті.

§ 7. За структурою книга подібна до велетенської споруди, де замковий камінь-опертя утримує величезну сферу, що складається із 12 секцій. При цім перша із них (opus 0, 1980) та остання (opus 0, 2001) є тотожні за тематикою і “мелодією” й накладаються одна на одну, замикаючи в коло всі 12 секцій-розділів.

§ 8. Книга є водночас динамічна (рух від першого до останнього розділу; рух від зумисне спрощеного до вишуканого стилю) і статична (змикання першого та останнього розділу в колі; ототожнення вдавано простого та щонайскладнішого сенсів).

§ 9. Загалом структуру книги орієнтовано на структуру собору Нотр-Дам у Шартрі.

§ 10. Структура книги повністю відтворює структуру Сварги і Кола Сварги.

III Мова книги.

§ 11. Книгу написано українською літературною мовою.

§ 12. Скрізь у книзі слова тексту вжито у їх початковому, а не набутому пізніше значенні.

§ 13. В opus'і 13 “Ладомир” вжито не штучно архаїзованої, а живої мови, яка згучала в Україні декілька тисяч років тому (звідси – засноване на праслов'янському “в-р-ч” слово “уврачую”).

В opus'ах 5 та 7 від праслов'янських “р-к” та “н-ч-в” – слова “рок” та “ночевий”.

§ 14. В книзі за винятком трьох іншомовних слів – Сфінкс, порфіра, Мемфіс – відсутній згук (літера) “Ф”, не властивий українській мові.

§ 15. Із декількох десятків тисяч слів, що їх вжито у книзі, лише 42 слова (за винятком текстів ч. 2 op. 11 та op. 17) є слова іншомовного походження.

IV Зауваження до окремих розділів книги.

§ 16. Писані іноземними мовами назви розділів чи віршів, епіграфи до них, окремі слова або речення в

самім тексті поезій за усталеним звичаєм ніде не перекладено.

§ 17. Частина 2 “Руїна” opus’у 11 містить у 99 рядках, писаних 66 мовами, 666 слів, що їх передано в українській транслітерації.

“Руїна” самим лише згукописом має створити картину катастрофічного наступу сил зла і мороку.

Повний прозовий переклад “Руїни” вміщено в opus’і 25 “Дзеркало”.

§ 18. В частині 2 opus’у 5 “Пісні” у трьох поезіях використано три теми із “Саду божественних пісень” Григорія Сковороди.

§ 19. В opus’і 11 в п’яти поезіях використано “від протилежного” теми чотирьох віршів Ф. Гарсія Лорки.

§ 20. В opus’і 35 “Відбиття” всі поезії перекладено з мови оригіналу.

§ 21. Автор не завжди погоджується з деякими висловами окремих героїв книги.

V

Стиль книги.

§ 22. Книгу написано у стилі, який автор називає “тотальний”, і який – попри всю різноманітність вжитих засобів – є єдиний.

§ 23. Книга містить у собі декільканадцять формальних та змістово-сенсових шарів, що їх розташовано за схемою: 0-1-3-7-9-12-36-77-99-101-1-0.

§ 24. В книзі (за винятком декількох поезій opus’у 3) відсутні так звані “поетичні образи” чи будь-які інші штучні оздобы. Всі тексти слід сприймати безпосередньо, візуально відтворюючи і почуттєво приймаючи прочитане.

§ 25. В книзі використано всі основні системи віршування, що їх знала світова поезія – від праархаїки “Вед” й античної (метричної) через силабічну й тонічну до силабо-тонічної та інших.

§ 26. В книзі використано всі основні поетичні розміри цих систем.

§ 27. В книзі використано всі основні поетичні жанри і форми, що їх знала світова поезія.

§ 28. В книзі використано всі основні зображувально-виражальні засоби, що ними користувалась світова поезія: від алітерації, асонансів, відлунювання, внутрішньої рими до дезакцентуації, ізохронізмів, багатомовності, кьоннінгів тощо...

§ 29. В книзі відроджено найскладніші за всю історію поезії (при чім, у їх щонайскладніших виявах) жанрові форми окситанського (альба, сирвента, балада, канцона, серена, тенсона, окситанський сонет) та скальдичного (драпи, ніди, дротткветтні строфи) віршування.

§ 30. В книзі створено цілковито нові системи, розміри, жанри, форми і засоби віршування.

§ 31. Книга завершує п'ятитисячорічний етап арійського віршування і розпочинає нову його добу.

VI

Зміст, сенс і завдання книги.

§ 32. Зміст книги ніяк не пов'язано з ідеологією чи діяльністю жодних політичних структур і з політикою загалом.

§ 33. Книга жодним чином не входить до контексту християнської, мусульманської чи будь-якої іншої культури.

Книга взагалі не має нічого спільного із сучасною цивілізацією; більш того – вона їй протистоїть.

§ 34. Книга повертає арійським народам від Японії до Ісландії, від Норвегії до Аргентини забутий мир Сварги.

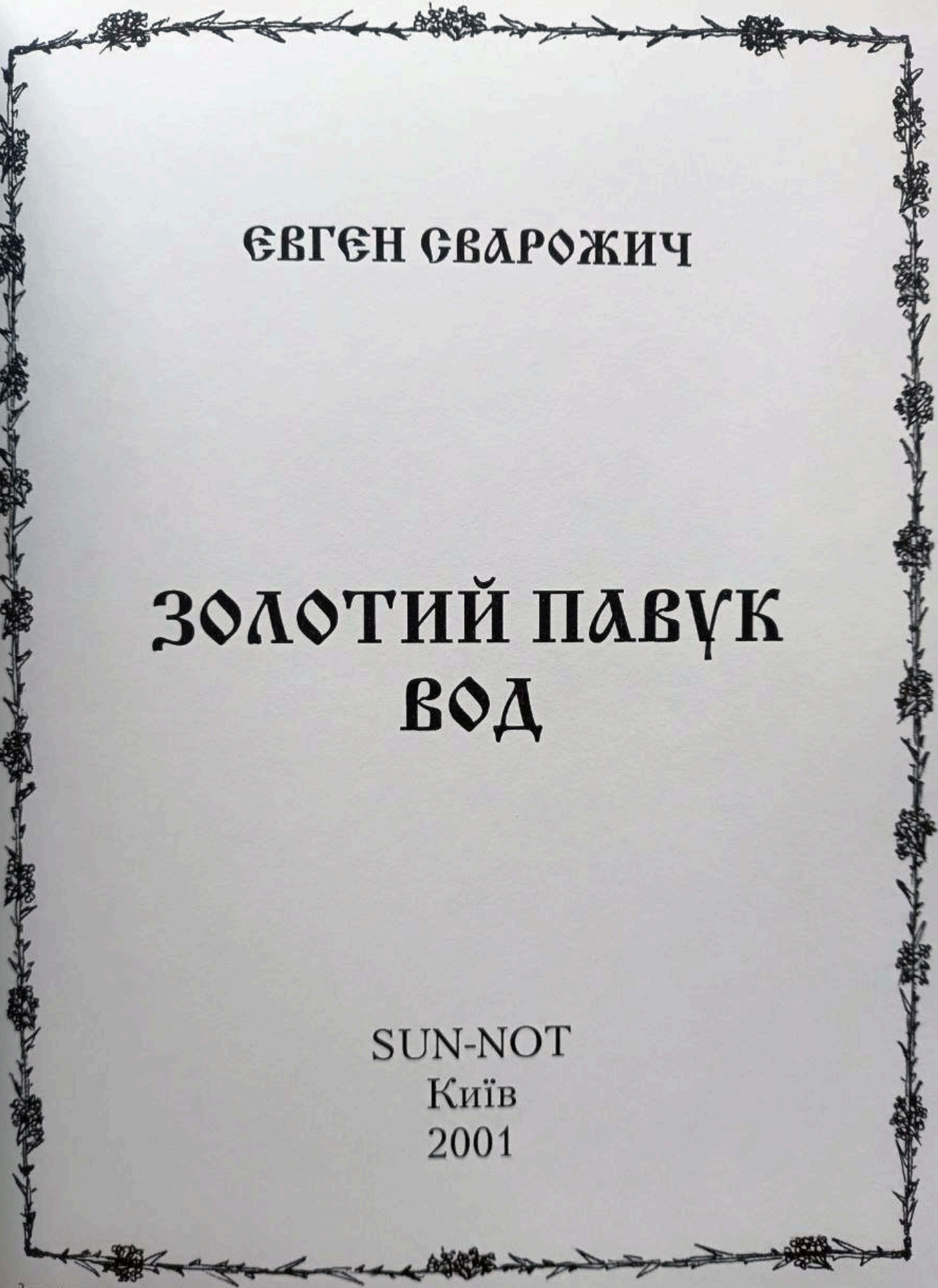
§ 35. Водночас книга є детальний езотеричний виклад принципово нового сакрального вчення про Єдине.

VII

Тим, хто прийде...

§ 36. Знаючи, що за теперішніх часів книгу зрозуміють і приймуть лічені читачі, автор з надією віддає її до рук тих, хто житиме і любитиме у прийдешніх поколіннях.

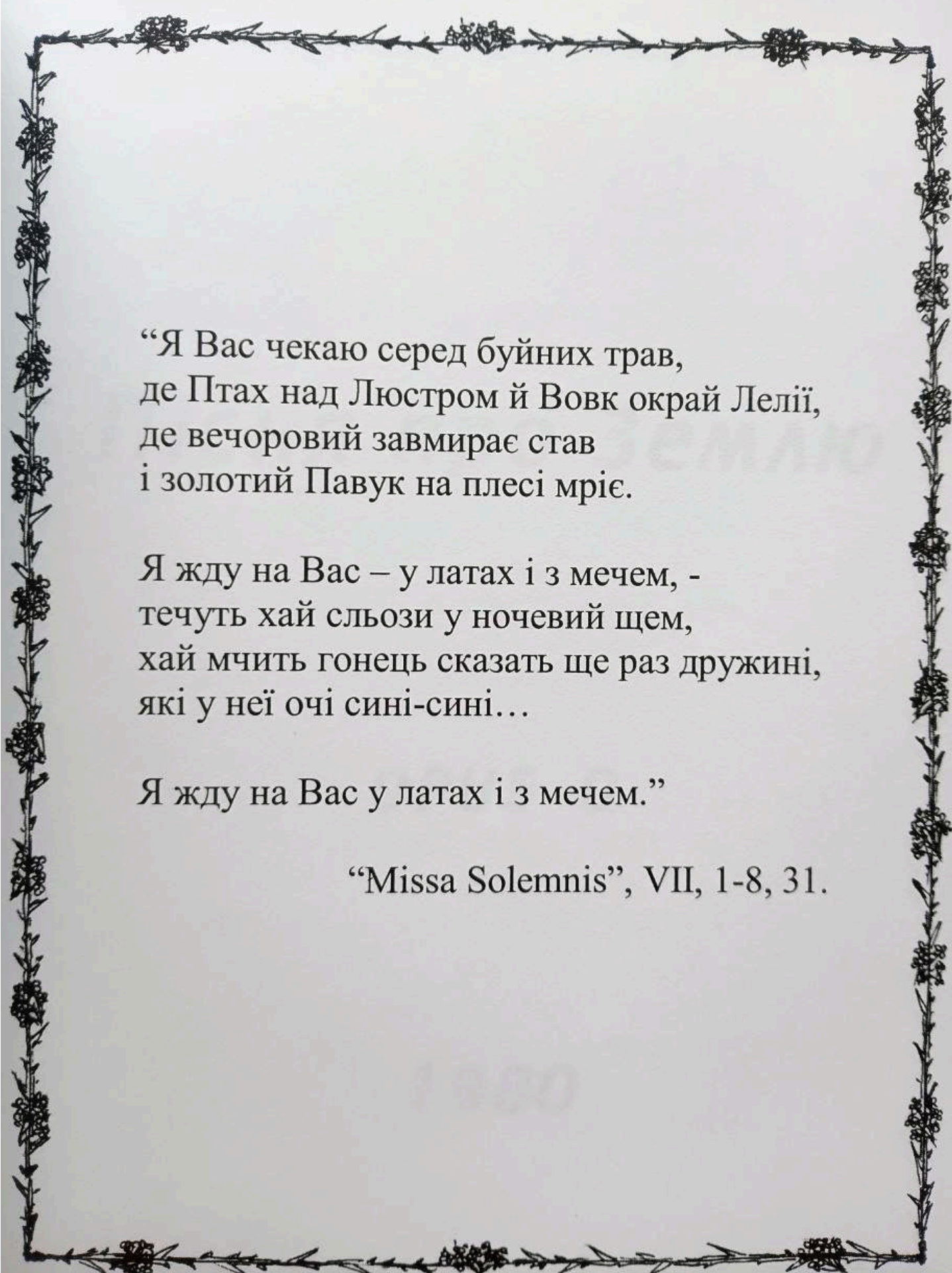

A decorative rectangular border made of a repeating floral and leaf motif, enclosing the central text.

ЄВГЕН СВАРОЖИЧ

**ЗОЛОТИЙ ПАВУК
ВОД**

SUN-NOT
Київ
2001

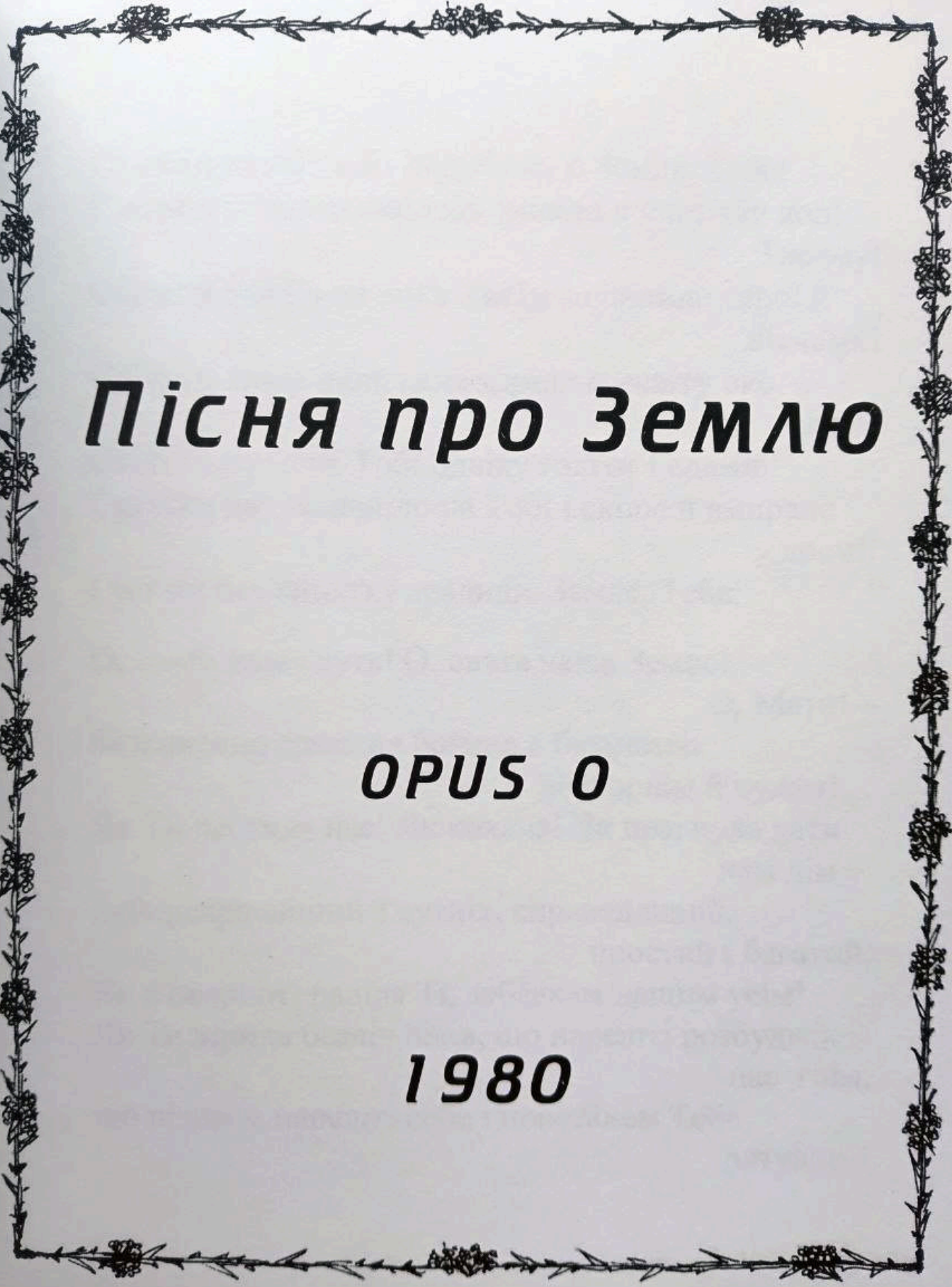

“Я Вас чекаю серед буйних трав,
де Птах над Люстром й Вовк окрай Лелії,
де вечоровий завмирає став
і золотий Павук на плесі мріє.

Я жду на Вас – у латах і з мечем, -
течуть хай сльози у ночевий щем,
хай мчить гонець сказати ще раз дружині,
які у неї очі сині-сині...

Я жду на Вас у латах і з мечем.”

“Missa Solemnis”, VII, 1-8, 31.

Пісня про Землю

OPUS 0

1980

Скільки крові і сліз напувало, о Земле, Тебе!
Скільки мертвих сердець зникло в чистому лоні
Твоєму!
Скільки карбів на лику Твоїм залишили герої й
нікчеми!
Скільки ликів людських здріло всесвіту око
сліпе!
Скільки було на Тобі одвіку голгот і едемів!
Скільки нас шаленіло на Тобі і скільки вмирало
у дремі!
і усі ми без винятку зрадили, Земле, Тебе!
О, свята наша суть! О, свята наша Земле!
О, Мати! –
безконечно самотня богиня в безмежжі
потворнім й чужім!...
Як Ти пестила нас! Як кохала! Як прагнула дати
нам дім –
найпрекрасніший з сутніх, справедливий,
простий і багатий!
Як в скорботі раділа Ти забавкам нашим усім!
Як Ти вірила безліч віків, що нарешті розбудить
нас грім,
що пізнаєм нарешті себе і повстанем Тебе
рятувати!

О, прости нас, Єдина! О, прости нас, Свята!
Не карай! –
ми – одвічне кохання Твоє, перетворене на
смертну плоть першочином,
ми – створіння Злочинця і Жертви, ми –
пронизлива туга Руїни,
ми для Тебе – і пекла можливість і остання надія
на рай!
Хай провісників мало у світі, хай кожен з нас –
ще не людина,
хай відчаєм роз'єднані ми – поклик Твій вже
вовік в нас не згине! –
ми з'єднаємось, знищимо зло, подолаємо час і
безкрай...

...Ти прости нас, Єдина, за все! Зачекай! Дай ще
мить! Не карай!

Missa Solemnis

OPUS 1

1980 – 2000

I
Sanctus.

(Альба)

1119

О, ніжний цвіте, дай мені Пісні,
такі ж гарячі й жовті, як вогні,
блакитні, мов джерела весняні! –
О, зоре, у душі моїй зійди!

Співай! Я чую! Чарівне Зерно
вже проросло... Давно! Давно!! Давно!!!
І ніч, і смерть перемогло воно!
О, зоре, у душі моїй зійди!

Ти – біль мій, Ти – надія, Ти – мета,
цноті моєї чиста яснота,
огонь меча і синій блиск щита...
О, зоре, у душі моїй зійди!

Розквіт весь світ... у зливі тихій віт
застигло сонце... комишовий кіт
спить у траві... прозорий оксамит
лісів і нив укрит небес блакит...
від срібних плес веде у безмір слід,
й мчить лицар ним в стрімкім розлеті літ...

О, зоре! У душі моїй зійди!
Зціли сліди нічної ходи
і до води безсмертя приведи!

II Crucifixus.

(Глоса)

Чи має ранок синій сенс і зміст?.. –
Чи мертвий вміст сердець, чи потаємно діє?..–
Радіє плоть, плодить питання хист...
Мов міст, Роз'єднане з'єднай, сумна Надіє!

Вмирає день... У вірій птах злетів –
у сірий вирій птах злетів огнистий...
падає на свинцевий річки плив
пил плоті спаленої, віт і листя...
Й приходить ніч сторіч... байдужий мент
сліпої смерті, вічної негоди, –
й клянуть нас, й плачуть втрачені нагоди,
і Люстро прагнень розбивають вщент...
...а вранці... – інший спів, і сів, і зріст..?
Чи має ранок синій сенс і зміст?

Раби мовчать... Сварог і Батомет,
і Матір Сва даремно ждуть у Туле...
вкриває сніг доріг життя поснуле
і грати небуття, і міць тенет...
Упали кмети ниць... й владик Вінець,
і лицарі до ніг упали Яхве,
й прах їх слабких сердець поповз до плахи,
де зустрічає всіх останній Жнець...
В ночі відчаю вовк, мій брат, коли ж повіє,
чи мертвий вміст сердець, чи потаємно діє?

Літаври на пляцах гримлять завзято,
шаліє на пляцах сліпий загал, -
"Vox in exelso!" Маг в царевих шатах
спліта над ним злобу шести ухвал.
І змій рабу сичить з мани розп'яття:
"Лютуй, гвалтуй, грабуй, убий, жери! -
Нема панів та юд! - є тільки браття! -
Раби - не ви! Ви - не раби! Кнури!"
Регоче цар... У смраді сіл і міст
радіє плоть - плодить питання хист...

В тенетах снігових, під зором Яхве-змія,
за ґратами років, окрай царевих плах,
де з Люстра вийшли в мир Брат-Вовк і Віщий Птах,
вся золота, тремтить, і зве, й дзвенить Лелія...
і сторожко ідуть на дзвін сліпі ще й вбогі,
не чуючи погроз, вгрузаючи у твань,
останні лицарі до синьої дороги
повз безум сіл і міст - вступить в останню брань.
Кусає змій свій хвіст... Над Туле вітер віє...
Мов міст, Роз'єднане з'єднай, сумна Надіє!

III
Gloria.
(Сирвента)

09.01.1547.
17.02.1600.

09.01.1947.
22.05.2014.

Як бризки сну, як синь весни, як птаха зліт
в далечину, до таїни із тихих віт,
зрина й луна, і в дивний край між тінь руїн –
чуття й мана – ручай-життя мчить срібний дзвін.

Там у безмежжі сумному вовчиця
жде - не діждеться мене і Гінця –
спить серед степу згорьований лицар:
я – ще ніщо, без душі і лица...
Трави й заграви читають заклин –
в Яві і Праві тлін зник в сплеті змін...
Легіт хитнув зачарований світ –
слід я знайшов і уздрів небозвід.

З тліну верта золота огневиця
крицю лица... слів зникає мара...
шепт завмира... й повертає Жар-птиця
душу мені синім жаром пера...
світиться меч мій... видзвонює щит...
кінь вже чекає і зве круговид...
чар вечорових розбризкався плин –
в перлах росин мчу Вінець у полин.

Чуть плач Лелії... приходить пора
стріти Гінця й бід нічну плащаницю –
змія опону - залізом тавра
знов повернуть в кришталеву гробницю.
... Знає вовчиця всю безліч личин,
знає Гонець впин і вічність годин, -
з літ і до літ хід і звиви порід,
плаху Женця і Жерця заповіт...

Безмір боліт бачу з жерла дзвіниці –
вмерлі і вбиті ідуть до Вінця...
В Люстрі зростають шаленої міці
й мир осявають празерна-сонця.
Сходом над ниви й ліси став захід,
співом засіяв світ цвіт-оксамит.
Змін плин у коло звів змія проклін,
звів забороло я в світлі зорин.

Ріки й дерева нову зоряницю
дзвоном стрічають блакиту-кільця...
листя тремтить... і віків таємницю
вшептус тихо у звірів серця...
В Люстрі завмерли і плам'я, і лід –
юний лик світу звершив Перехід.
Лет припинився... Меж й мет сягнув спин:
з безлічі ликів створився Один.

Від срібних плес, від зір чудес, від льоду літ,
де я воскрес під грім небес і лез привіт,
мчу по слідах з мечем до плах у латах змін –
зі мною Птах, і Вовк, і Шлях, і міць Причин.

IV Credo. (Сонет)

Коли від злочину загинуло Єдине
і тліну літ у світ почався мет і рух –
влетів з Руїн, мов птах, в ще стислий простір Дух,
і вмер, створивши серце Білої Людини...

Даремно зводив Змій буття острожні стіни
і плував смисл подій у сплетах завірюх,
дарма волав йому бездухий рабин-зук,
звучи вночі пітьму і ріжучи дитину...

з вовками, в шалі мли веселі, з Роду в Рід –
зернина до зернин – крізь чари зол і бід
блакитом й золотом зросли цнотливі душі...

Й з мечем крізь Люстра шлях, з'єднавши міць і зір,
пройдуть над хлань боліт й над прах і попел суші,
й Огнем повернуть все в Єдиний сьйний мир!

V
Agnus.
(Балада)

1099 – 1119

Вся сріблом сяє після зливи нива...
Кружляє крук над лісом... Таїна
сонцевих зблисків і Лелії диво
сплелись кільцем в причини письмена...
Дзвенить ручай... далекий спів луна...
вінець світів хова ясна росина...
до синіх плес біжить в траві стежина...
перлини жар впав у ріки блакит...
зависла в небі райдужна хмарина...
А на землі пала червоний слід...

Гонець промчав... На вербу шелестливу
пил опада... З руїни тінь брудна
вповза у плоть зерна, і жовте жниво
уповива свинцева сивизна...
Лице схиля в марі плацу жона,
і зве крізь ґрати в латах паладина,
й чека дитина і вмира година,
й нагоди тратять натовпи сновид,
й зміїний вид зрина з причин пучини,
і на землі пала червоний слід.

Вогнем влетіла в млу левина грива,
меч зблиснув... і тюрми пада стіна...
Кінь чорногривий в пломені Розриву
у зірний простір з вершником пірна...
Розбита вщент причинності труна,
п'ють леза кров зелену... Смерть-людина
шипить у зорі Люстра... і Людина,
і Вовк, і Птах, і комишовий Кіт
через росину йдуть в нове Єдине...
Та на землі пала червоний слід...

О, браття-лицарі! Яку б личину
в жалю і в злі двоїстої причини
болючим цвітом не вдягав б Розліт –
вниз заборولا! Бронь – між змін площини!
Чекає й листя, й мир, і світ, і Рід,
бо на землі пала червоний слід.

VI Benedictus.

(Канцона)

16. 03.1244.

Secretum Templi.

Зависло в мороці блакитне Люстро,
де тіні-змії, тіні-сни шиплять
на срібло й золото першопричини,
що в тиглі світу плавлять кшталту гідь,
й так прагнуть виплавить, щоб стало пусто
й лишилася б лише лічби личина –
ніщо в нічім, спромога без нагоди...

Вусебіч мчить двоїстий промінь-згусток
і множиться на п'ять, на п'ять, на п'ять...
Із недіяння чину линуць чини,
за миттю створюючи мить і мить,
за устроєм – новий міцніший устрій...
й пала огнем нових личин пучина –
двох лютих ворогів одна господа...

Стають міцнішими вогнисті пута,
багряних й синіх сплесків сліпне рать,
й межу минувши і згубивши віно,
забувши біль причини, в ненасить
дві різності зростають перламутром,
вогнями зблискуючи двох заклинів,
де закипає вже не лють – незгода.

В огненних жилах живлом стала трута,
жаріє стрілами багрова стать
і жовтизна достигла, й краплі сині...
й, невидима, обплутала все нить,
із срібла чорного та золота в нім гнута.
І хвилями крізь Люстро в морок лине
плач золотий й там схована синь-врода.

Скажений блиск проклятого зачину!
Розлетиста із нитей – сплутів кліть!
і відчай в плетеві олжі, покут й спокути,
і німості розірвана печать...

Один за одним любі мої гинуть,
й нові ідуть на смерть, із криці куті,
щоб вирвать в Змія таємницю Зроду
і розокремить золото і срібло.

... Загусло в кшталтах огнеviste вір'я,
крізь тверді хляп тремтить червоний слід,
і чорно-жовте застига сузір'я,
й в зірках кипить ненавистю блакит.
Само себе вимірює безмір'я,
і захлинається розлетом літ,
й висить у пустці кришталеve пір'я,
і плавить дзвоном днів зелений лід...

... І йде із світу в світ, із цвіту в цвіт,
шукаючи плодів і за́родків, й порід,
цнотливий лицар, Той, хто став над світ і Рід,
плащем закривши бід і літ червоний слід.

VII
Ite, missa est!
(Серена)

*Al cap de set cents ans
verdeja lo laurel.*

Я Вас чекаю серед буйних трав,
де Птах над Люстром й Вовк окрай Лелії,
де вечоровий завмирає став
і золотий Павук на плесі мріє.

Я жду на Вас – у латах і з мечем, -
течуть хай сльози у ночевий щем,
хай мчить гонець сказати ще раз дружині,
які у неї очі сині-сині.

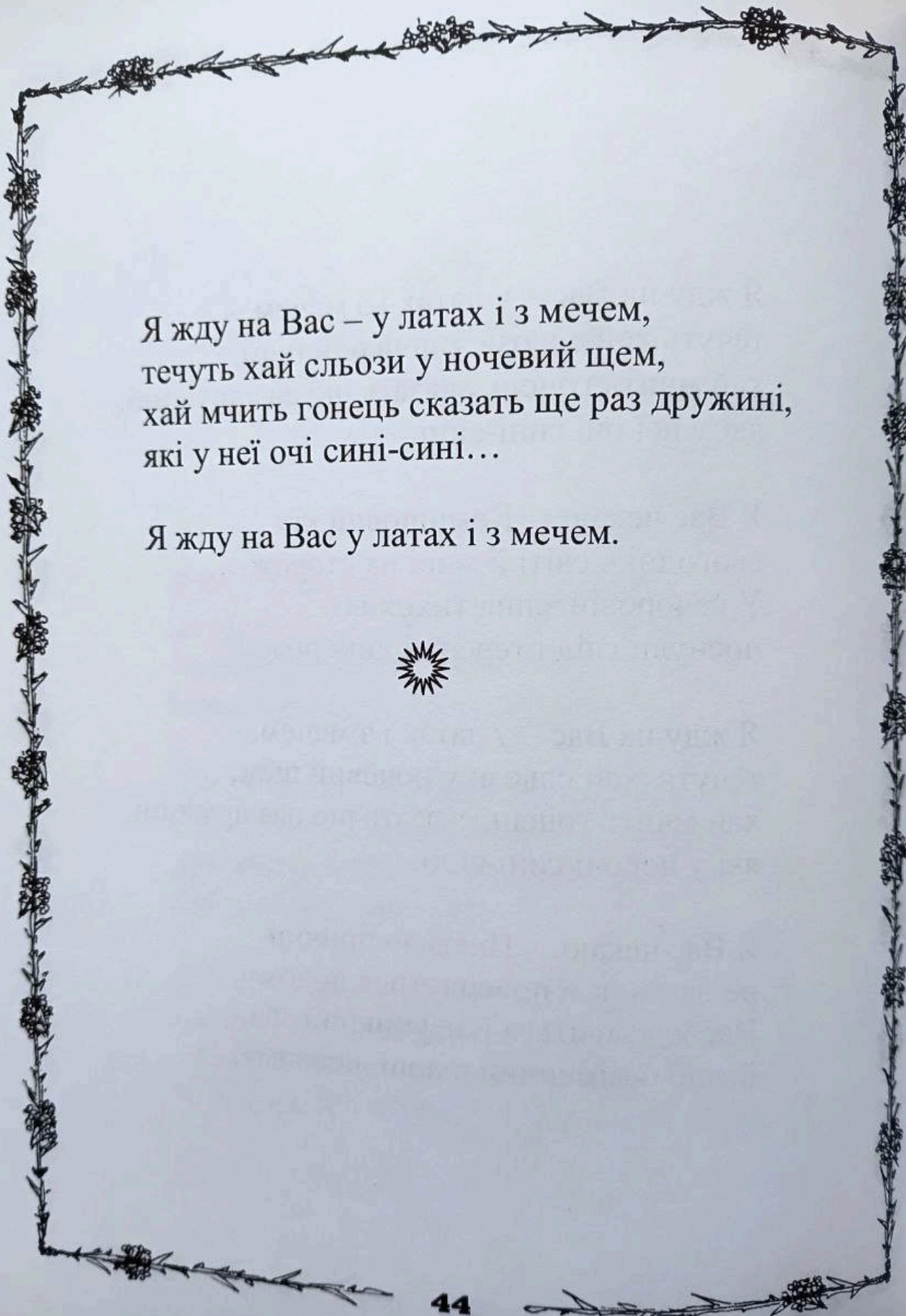
Я Вас чекаю... Бо зросло Зерно
край ручая поміж блакитні роси, -
і ніч, і смерть перемогло Воно,
й Женця, й Стрільця, і срібнокуті коси.

Я жду на Вас – у латах і з мечем, -
течуть хай сльози у ночевий щем,
хай мчить гонець сказати ще раз дружині,
які у неї очі сині-сині.

Я Вас чекаю... Комишовий кіт
сьогодні в світі й мирі на сторожі...
У вечоровій зливі тихих віт
поснули глід і терен, й дикі рожі...

Я жду на Вас – у латах і з мечем, -
течуть хай сльози у ночевий щем,
хай мчить гонець сказати ще раз дружині,
які у неї очі сині-сині.

Я Вас чекаю... Плетиво причин
не дасть нам повернутися додому.
Нас жде звияга й неunikний згин,
й гриб безіменний в лоні лісовому.

Я жду на Вас – у латах і з мечем,
течуть хай сльози у ночевий щем,
хай мчить гонець сказати ще раз дружині,
які у неї очі сині-сині...

Я жду на Вас у латах і з мечем.

Dies irae

/Тюремні сонети/

OPUS 3

1974 – 1975

I НАДІЯ.

(подвійний акросонет)

Життя – це цвіт і смерть, це – Мука і надія,
Обрида і краса, Екстаз і забуття...
Вузькою стежкою без Чуда вороття
Ти йдеш крізь час, й твої сліди Вітри завіють...

Особа – то ніщо, то Ранена лелія,
Безмовна і сліпа, в Якої небуття
Лама стебло жадань кінця Тужнім знаттям,
А барвний цвіт думок з Уражіння біліє.

Кого й коли в імлі Єднала безнадія?
Инаковий кінець на кого ждав, Ніж скін?
Того, хто у бутті знайшов Арешт і тлін,
Не звабить з мороку на брань Цундрава мрія...

Искриною згаса понад Ілюзій кін
Його душа, ждучи Юродиву надію.

22.11.1974. Вінницька тюрма,
карцер.

II ВЕСНА.

Незайманий найперший диво-промінь
дзвінкого сонця й тихої звізди
збудив Тебе. Навкруг цвіли сади
і плюскотів небес блакитний гомін.

В прозорім дзьобі золотистий пломінь
лелека ніс до синьої води, -
губились у траві чужі сліди...
Ти ними йшов, - й квилів у Тобі Спомин...

І раптом – перекинувсь небосхил,
й з ковилу виросли хрести могил,
й земля Тобі волала, розіп'ята:

«Ордою ворогів і яничар
поганьблено, розбито мій олтар! –
Спаси мене: забий чужинця й брата!»

27.11.1974. Вінницька тюрма.

III Літо. Танго.

Серпневу ніч сп'янив акордеон
чужим згучанням, гордим і примхливим...
Сріблястих зір спада на місто злива
і мерехтить в смарагді буйних крон.

І крає серце туги чистий тон,
і жде ув'язнена душа на диво,
й рука руки торкається пестливо,
і порина єство в кохання сон...

Та справджується знов гіркий прокльон –
і з голих віт, де вже немає Дива,
на висхлу землю сиплється хитливо
вертепне шмаття зоряних запон...

Й дві ляльки, пхнуті на тюремний кін,
танцюють танго смерті між руїн.

16.12.1974. Вінницька тюрма.

IV Осінь.

Навпіл розкраяв небо злий перун,
скреготучи, порвалось хмаровиння...
Руками висхлими гра вирване коріння
прокльони на свинці дощевім струн...

Над світом всім шаліє ніч осіння –
а в серці плаче й плаче тихий сум...
Якщо навколо гвалт, ненависть й глум,
для чого, Друже, кара нам сумлінням?

...Отак йдемо ми, безневинно винні,
в імлу століть з далеких берегів,
плекаючи в собі тужливий спів
і марні клятви проклятій Вкраїні...

...І лине голос Твій з піль Крутів і Кодні:
“...Ми – туск. Ми – квіти на краю безодні”...

02.12.1974. Вінницька тюрма.

V Зима. Кодак.

Із мороку у морок йдуть актори...
на скрипці “бариню” гуля козак, -
крізь темряву століть встає Кодак –
і тінь його вкрива найвищі гори...

Мов ланцюгами, скуті сном простори,
цвіте правічним білим цвітом ляк...
Спаситель перед олтарем заляк,
де скигле в розпачу сумління хворе...

Вкраїна спить... Бопланова потвора
ганьбу червоно-синю стереже...
Де ж Сулима?! Де лицарство?! Невже
не потече ворожа кров у море?!

Коли ж Ти спалахнеш, Свободи зоре?
Коли німа звияга заговоре?

12.12.1974. Вінницька тюрма.

VI Холодний Яр.

Холодний Яр вогнем рабів стрічає.
Яріє люттю дзвін шабель й бандур...
Вищить в куцах із жаху лясський кнур...
Свячений Ніж літає понад краєм!

Тарганів-рабинів тікає з храмів згряя
полявинами ксьондзових тонзур, -
і бачить петербурзький курвин щур,
як з твані сонце бусол добуває.

...Та вже шиплять осліплі змії в Кодні...
конає Гонта... гинуть кобзарі...
і ріже ВЧК в степу голодних...

Хриплять в пітьмі Кремлівські дзигарі -
і в перевернутій глухій безодні
згаса вогонь останньої зорі.

13.12.1974. Вінницька тюрма,
карцер.

VII Тульчин.

Вишневим цвітом чаша вквітчана Твоя,
горбами й травами лягли сліди Христові...
у грізнім, лагіднім, радіючім Праслові
постав із небуття Ти - мрійник і вояк.

Душа Твоя - вогонь правічної Любви -
шаблями лютих битв чинила волю Ра...
Блищали перначі край княжого шатра,
і Києві пісні пів світлий Леонтович...

Все згинуло... прийшла північна мара...
сином Сварога став на горло кат Суворов...
і слухають Твої в покорі сплячі гори
цапине бекання і хижий писк щура.

І ніч розкрилена, вістуючи Твій згин,
у пазурах трима гірку зізду Полин.

01.12.1974. Вінницька тюрма.

VIII Прозріння.

Упала ніч на груди України,
жаристе серце хижим дзьобом рве –
перевертнів-катів юрма реве:
“Ще крові! Ще! Руїни нам! Руїни!”

Недолюдьки! То ж Матір ваша гине!
То ж Божа Мати вас на поміч зве! –
Ще мент – й сховає віко гробове
навіки жовте поле й небо синє!

...Тут тихо...стис мене Кодацький мур...
у сутінках червоно світять грати,
і рохкає в кутку від пїхи кнур...

На Бога! Скільки ж роль ганебну грати!
Хай згине мир, земна й небесна твердь –
святить ножі! Свобода або Смерть!!!

05.12.1974. Вінницька тюрма.

IX Вовки. (товаришам)

Під посвист куль, через дроти, яруги,
у мороці, роковані на смерть,
жаданням помсти сповнені ущерть
мчимо убити вночі жерців наруги.

З віків самотні, діти злої туги,
зневаживши всіх глуздів крутоверть,
б'ємось грудьми в землі закриту твердь
й ховаємо у ній за другом друга...

Як день прийде Останньої Покрови –
до Сонця проросте з пробитих скронь
блакитна квітка віри і любови...

А до тих пір у чорнім царстві ночі,
немов Сварожий вічний Правогонь,
червоно світять люттю наші очі.

07.12.1974. Вінницька тюрма,
карцер.

Х Ідолові.

Ти, мов той бог, мов цар, майданами всіх міст
в майбутнє простягнув правицю мармурову...
Тебе вповили сні і сутінки багрові –
Кодак стоїть.. хрипить в п'їтмі тарган-чекіст.

Ти – ідол... Міць твоя – то особливий хист
сховати шостий кут звізди у морі крові,
і кров'ю всіх століть забарвить корогови,
й між Злом й Добром вночі здолать на цапі міст...

...Та стережись!... Прийде пора смертей й розплати,
настане Судний День! – Знов Лицар сяйні лати
вбере – і гряде бій – свята, шалена січ!

Розбуджені вовки – світанок, вихор, море –
у чреві пірамід слизького Змія зборють –
...розсиплешся, Ти, тлін... Сконає ніч.

07.11.1975. Піщанський концтабір,
штрафний ізолятор.

XI Росії.

Убога злодійко, без племені та роду,
безладна суміше азійських диких зграй,
сидиш ти на кнурі, в твоїй руці нагай...
щурі тнуть "бариню" панійці на догоду...

В багрянім дзеркалі ти бізантійську вроду,
раба тарганова, між кригу і курай
угледіла, і світ, белькочучи про рай,
женеш, спасителько, до краю насолоди...

За плетивом зірок сховавши Свастя й Тризуб,
вчепила спритно ти чужі Софійські ризи
на пранцюватий свій, тупий і п'яний прах...

Та мить прийде... й тоді на пітерських руїнах,
церквах московських і Кремлівських вежах й стінах
в огні замайорить жовтоблакитний стяг!

10.10. 1975. Піщанський концтабір,
штрафний ізолятор.

XII

Моїм тюремщикам.

Здорові були, братики-кати!..
солодкомовні, людяні, не п'яні...
Ви ще почуєте пісні повстання,
вас знищить Слово, чинне у меті!

Зійдуть з хрестів розіп'яті святі,
спов'ють Вкраїну кровію світання –
і вороги впадуть у лютій брані,
і стануть всі в країні Ра – брати!

...Тоді ж на весь свій велетенський зріст
постану я – із смерті, з мук, із тліну, -
і житиму, і вже вовік не згину,
і стане Сонцем серця мого вміст!

І між зірок, як істину єдину,
співатиму я славу Україні!

09.01.1975. Вінницька тюрма,
карцер.

XIII

Україні.

(Кільцевий сонет).

Найперше слово світу – Твій привіт –
із надр сліпучих Сонця долетіло, –
й постала Ти, Богине Вогнекрила,
тримаючи в долонях небозвід.

Від правіку зміїне оповило
Тебе кільце, - коли ж зійшла в zenit,
азійський морок впав на гордий міт, -
і виросла тисячоліть могила...

Ти – у багні... знечещена й сліпа...
до молоту катів здіймаєш Ти серпа...
та не зганьбить ніщо Орлині Крила!..

Й допоки цвістиме останній цвіт
і житиме останній українець,
в останній мент буття почують – лине

Найперше Слово Світу – Твій Привіт!

15.11.1975, Піщанський концтабір,
Штрафний ізолятор

Пісні
з Яві, Праві та Наві,

*оповідані мені
ясними ранками, сяйними днями,
тихими вечорами й темними ночами
Віщими Птахами
Свамарглом, Сіріном, Тіністом й
Алконостом.*

OPUS 5

1959 – 1972.

Частина Перша

Свіча

№ 1

Свят — Вечір.

Все небо золотом цвіте.
Сварога путь мене веде.

Свят-вечора привиділось мені,
немов упали в прах церков хрести,
немов дано мені до віч огні,
до рук — зорю і місяць золотий.

І наче б я, мов дар, прийняв сей див,
і сам Сварог подарував мені
синь-душу, золотий дух-меч богів.
незламну плоть і осяйні пісні.

Все небо в цвіті золотім.
До Сонця йду я в небі тім.

І наче б я зійшов в долішній світ,
і, поміж біди і гріхи земні,
зростив небес золото-синій цвіт,
і з цвіту світу пів пісні - огні.

І наче б спів мій подолав імлу,
й Сварогу навернув серця ясні...
Таке дитячих літ на хвилечку малу
Свят-вечора привиділось мені...

Все небо золотом цвіте.
Сварога путь мене веде.

№ 2 З дитинства.

День липневий... Зависло
понад пагорбами світило...
наче птах, в синій-синій висі
розпросторило крила...

На осонні тополя сонно
срібним гіллям хитає...
Деся далеко церковні дзвони
завмирають...

Нахиляється над дорогою
кущ колючий шипшини...
сипле вітер в яруги розлогі
ручаї червоної глини...

Козеня, грайливе і ніжне,
задивилося на хмарину...
Розбігаються сонячні брижі
небом синім...

Щось шепоче дитині листя
про лелечині крила...
День липневий... Тихо... Зависло
понад пагорбами світило...

№ 3

Ранковий міт.

Гей, роздолля яке!
Гей, яка просторінь!
Розгарається сонце за обрієм.
Небо – тихе й м'яке,
а під вербами тінь
грає в піжмурки з юними зорями.

Вийди в поле, косар,
вийди в небо, звіздар,
розмахнися косою блискучою...
як не дасть тобі в дар
ці плаї сонний цар –
відбери їх рукою могутчою!

Жде на тебе земля,
жде одвіку рилля, -
жде царівна тебе поза кручами...
Не чекай на сльоту –
ворогів на льоту
бий під сірими старими тучами.

Гей, яка широчінь!
Гей, яка просторінь!
Перелогі руками хоробрими
перетворимо в гай,
срібно-синій розмай...
Розгарається сонце за обрієм!

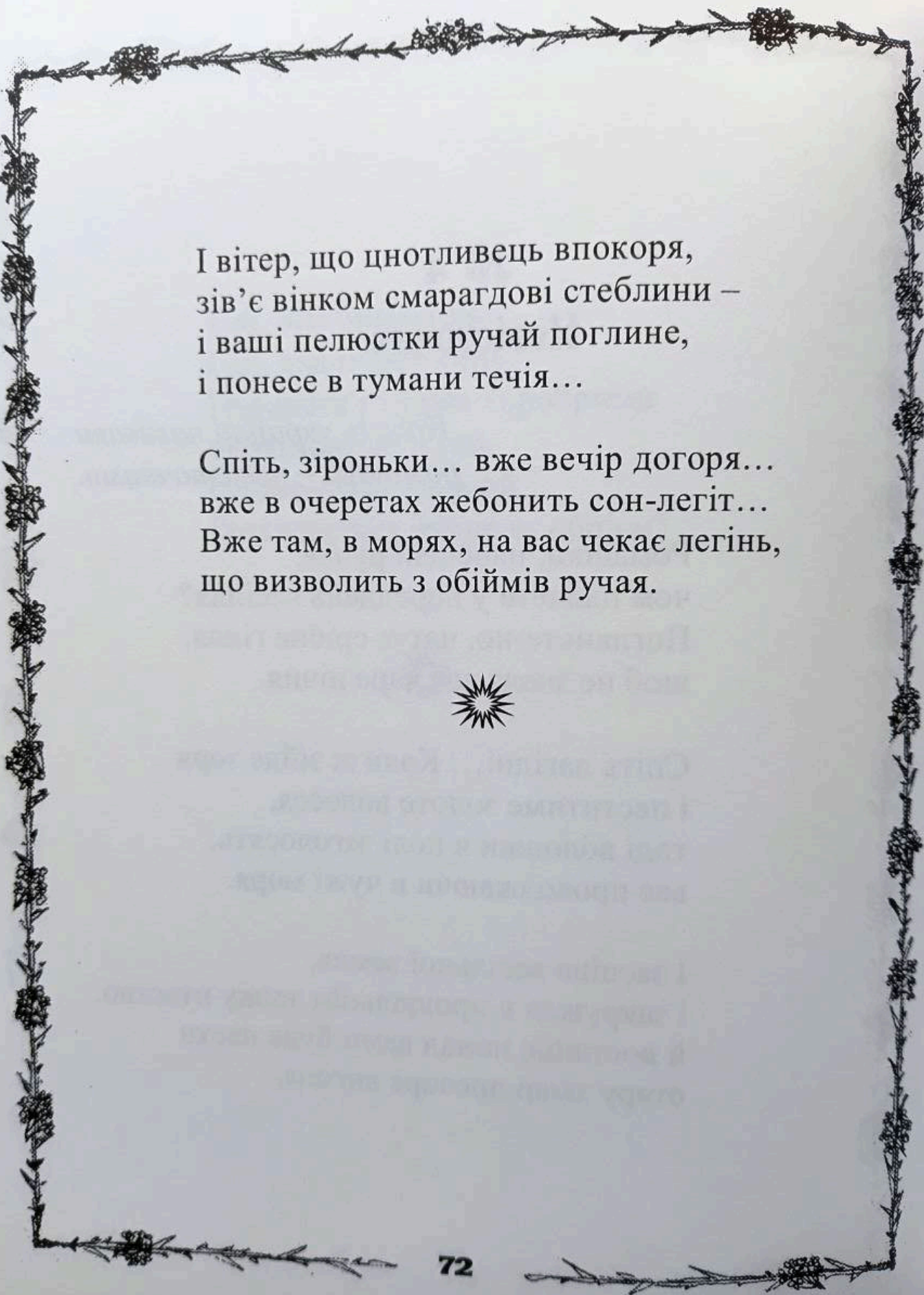
№ 4 Невісточки.

*Колись українці називали
ромашки – невісточками.*

Ромашки, наречені ручая,
чом плачете у переддень весілля?
Погляньте-но, чатує срібне гілля,
щоб не звела вас чара нічя.

Спіть лагідні... Коли ж зійде зоря
і пеститиме золоте волосся,
тоді волошки в полі заголосять,
вас проводжаючи в чужі моря.

І заспіва весільної земля,
і закружля в прощальнім танку птаство,
й востаннє понад вами буде пасти
отару хмар прозоре янголя.

І вітер, що цнотливець впокоря,
зів'є вінком смарагдові стеблини —
і ваші пелюстки ручай поглине,
і понесе в тумани течія...

Спить, зіроньки... вже вечір догоря...
вже в очеретах жебонить сон-легіт...
Вже там, в морях, на вас чекає легінь,
що визволить з обіймів ручая.

№ 5

Два птахи.

Два птахи співали
пісню на світанку.
Два птахи співали
молодо і п'янко.

Синій птах — з тополі,
золотий — з верби...
...Та була та пісня
піснею журби.

№ 6

Весна.

Йшла весна з-за гір черлена,
цвітом світ вбирала,
ночувала в травах й кленах,
і залізних ралах.

Йшла весна... Дзвеніли гони
місячно-рожеві,
перестрибували коні
ручаї й дерева.

Йшла весна... Погідна й красна,
радісна і сива,
засипала землю рясно
золотавим пилом.

Йшла весна до виднокраю.
А з-за гір – вже літо.

Йшла весна... В гаю-розмаю
було вєсну вбито.

№ 7

Крук.

Скочив крук на межу –
драстуй, хлопче!
Хочеш, дзьоб мій тебе
залоскоче?

А за круком – змія
в білім платті. –
Полетять з тебе, хлопче,
клапті!

За змією – волошка
синя. –
Хочеш, хлопче, дам тобі
сина?

...Розривав кручий дзьоб
змія
на межі, де волошка
зоріє.

№ 8 Доля.

З далекого краю, з далекого поля,
де виростили золото-квіти,
принесли в зеленому платтячку Долю
діти.

Була вона легка, неначе прозора,
тремтіли складені крила,
...в очах її темних смарагдові зорі
горіли.

І діти сміялись, і пестили Долю
а ввечорі мовили діти:
“Погляньте! Се ж – доля! А батько у полі –
вбитий...”

№ 9

Гуцульське весілля.

Йой, вдарили бубони, втнули цимбали,
скрипки заграли.
У молодії сперечник-легінь
вкрав корали.

Гамору! Крику! Червоних коралів
легеню мало...
Грайте, музики! До танцю легко
дзвеніть, цимбали!

Гей, Черемоше мій, вкрий білопінно
сріберне віно!
Вволь мою волю – неславну долю –
з любкою згинуть.

Мають у танці черлений кептар й білі гачі...
Дівчина плаче...
Линуть над гори весільні дзвони
в пітьмі гарячій.

- Легеню, лебедю, чуєш, душа моя плаче
сріблом гарячим?
- То наді мною, чужая жоно,
ворон кряче.

№ 10 Повернення.

Так тяжко дитині снити
уперше зеленим шумом –
нявки чигають і віти,
лісові королі та груми...

Так тяжко уперше взяти
до рук блакитну троянду,
в якій заховали шати
закохані вигнанці – гранди.

Так тяжко бачити світло
в самотнім віконці вежі,
так тяжко за першим цвітом
із розлогої крони стежить...

...Та ще тяжче, ще тяжче, ще тяжче
отямитись у світлиці
і побачить довкола стіни,
вікна, двері, і – лица, лица...

№ 11

Мрія.

“Туго моя, болю мій світлий,
тихий світанку ясної душі,
білої ружі прекрасний цвіте
в світі ненависнім і чужім...”

“Як я кохаю Тебе, єдина!
Як я чекаю на зустріч сумну,
Як безконечно плинуть години
крізь оглушливу тишину...”

“Квіте мій ніжний, жданий одвіку,
тут, на самім життя краю,
між срібні гори і срібні ріки
душу свою Тобі віддаю!...”

№ 12

Смук.

О, смутку мій!.. Перед красою
стаеш стократ сумніший ти, -
і я чекаю самоти,
і бачусь знов і знов з тобою!

О, смутку мій! О, вічна туга!
О, серця невимовний жаль!..
Собою сам собі – недуга,
у собі сам собі – межа...

О, смутку мій! Простий і вічний...
О, красото!.. та – не моя...
десь поміж нас на місці стрічі
лежить, вся в сяєві, змія...

№ 13

Свіча.

Запалю я свічу серед білого, білого дня,
і, зневаживши глузи і глузд, влюбім і
зненавидженім місті
омину, і шалений, і лютий зухвалець, тих, хто
тихих безумців спиня,
і чернечий без вікон я храм омину, де свічок
шестисот чорно тліє намісто.

Через двері дзеркальні, плоті трем впокоряючи
тремом душі,
навскоси, без стежин, крізь весь сад насолод повз
розквітлі й засохлі і квіти, і трави, й дерева,
підйду, тяжко ноги виймаючи з персті, до скреготу
веж металевих,
і перстами в нестямі розірву я ґрати і брами чужі.

Й на вершину гори, прикриваючи словом і зором,
і тілом усім
світло никле свічі, геть не видиме в жовтім,
імлистім, у сонячнім сяйві,
доповзу, ще живий, по живому розрізаний
золотий синій ґрім,
загубивши навмисно все зайве.

І на самім вершині вершку, над лінивим,
густим і приємним туманом долин,
поміж клапті барвисті перлистих і пір'ястих туч,
сонцем роджений і занурений в мідний сонячний
порох,
розтинаючи тілом камінним ладді хвилі сивого
світла, - один серед срібної криги, один, -
я побачу, як з бані небес крізь їржавий
замковий заклін, поглинаючи землю
і всесвіт цілій, Змієм
падає морок.

№ 14

Зізнання.

Сказати тобі, чому я сам не свій,
чому так тяжко розстаюсь із ніччю,
чому мене не зваблять у вирій
твої слова про чистоту і вічність?

Чому на привітання весняні
відповідаю посмішкою злою,
чому з холодним сміхом я вогні
твоїх очей засиплю тлінь-золою?

Чому жону від себе я Ізольд,
й знущаюсь з безборонних Курвеналів,
чому мені дорожча блудна голь
за лицарів Артурівської залі?

Чому (вхопив би дідько всі "чому"!)
я проклинаю нині і навіки?
Чому зову на учту я чуму
з приреченістю хижою каліки?

...Тому, приятелю, що темні ріки
мою цноту покинули саму
в тюрмі, де чуть диявільську сурму,
і шепт, і ваші передсмертні крики.

№ 15

Я - не поет.

Я – не поет...
який поет би зміг
не оспівати перший тихий сніг,
що лагідно кружля понад землею,
що в сутінках пада на ліхтарі,
на мерзле груддя, що в пухку кирею
вдяга дерева голі, і під нею
хова гілок осінніх пазурі?

Я – не поет...
бодай один поет
в грудневім вітрі не впізнав би сплет
липневих леготів і весняної бурі?
Хіба ховався б грізної пори,
хіба б він лопотів слова понурі
у закуті глухим, чи з білих мурів
змивав би тінь свинцевої мари?

Я – не поет...

той – не поет, хто спить,
коли на часі благодатна мить,
коли між хмари враз прогляне небо,
і серед віхоли, серед зими
могутніший за всі земні потреби
долине з дальніх скель і влучить в тебе
стрілою дикий, ніжний скрик сурми.

Я – не поет...

поети не мовчать
у тім саду, де золота печать
значить зірками юнаків і квіти,
де виноград сплітається з плющем,
де світло місяця тремтить на вітах,
й опівночі дзвенить у світлих мітах
ранкова лагідність й вечірній щем.

Я – не поет...
поет – завжди пророк.
Поетів рок – в сліпучій ірїй крок,
хвала буттю напередодні страти,
невіра в те, що жде колись кінець
спроможність день у мороці вітати...
Я ж – не поет... Нудьга в моїх палатах,
нудьга і страх... Я – не поет.
Я – мрець.

№ 16

Мрець.

Чи помічали ви, як плаче ніч,
коли вмира в селі останній вогник,
і почт зірок ураз пада за обрій,
і молодик з небес несеться пріч?..

...– Се означа, що десь у хаті мрець
з розверзтими очми лежить на лаві
і дивиться, як жони й діти мляві
спроквола проклинають смертний герць.

№ 17

В морі.

Заспівай мені, товаришу, пісню,
бо чогось непевно так на душі,
наче зараз ятаган турецький зблисне,
наче щойно я когось задушив...

Заспівай мені про степ і про волю,
заспівай про неньку і про сестер,
бо інакше я здурію від болю,
від жалю здурію і від химер.

Заспівай про все, про все ізпочатку,
всіх згадай, хто в морі цім потонув.
Може, щось й мені наверне на згадку,
може, втоплюся, а, може, - засну...

Хто ми тут? Чиї ми діти? Навіщо?
Хто надумав нас післати сюди?
Глянь-бо, -... хвилі усе вище і вище,
і немає краю клятій воді.

Що там отаман?! Здурів чи упився?!
Грай же брате!.. Ох же, клятий талан!
Чи герої ми, чи ми – самовбивці?..
Де там отаман?! Та де ж отаман?!!

Вибач, брате!.. Вітер... бачиш – я плачу...
вибач ще раз... то од вітру... мине...
Дай же, Господи, щоб куля гаряча,
перша куля не минула мене!

№ 18

Неможливе.

Прошу тебе, о співе мій, мовчи...
дай хоч на мент забути все й спочити,
і пити пахощі зелені й сині квітів,
і чути листя шепоти вночі...

Й не бачити нікого і ніде,
І говорити з вербами й росою,
й нарешті в липах й травах стать собою,
і світло ранку слухати бліде...

І пролетіти вітром у степах,
і вовком перейти Чумацький шлях
і повернутися, і вдень заснути...

І бачити у синіх-синіх снах,
як сонце підіймає жовтий птах,
й не відати а ні жалю, ні скрути...

№ 19

О, Самото!

Благословенна Самото! —
у квітах жовтої морелі...
Невже не зна тебе ніхто,
хто прагне синьої пустелі?

Невже щокожен кожну мить
повинен бачить лиця й руки,
і мусить слухать, слухать, слухать
словес нікчемних ненасить?

Невже, ті зори, мов пісок,
розпечений в пекельнім горні,
у чарі чортових толок
тобі прив'яжуть чорне жорно?

Й коли знайдеш ти любу синь
і самоту, і мить прозріння,
невже штовхнуть у воду синю,
й тебе поглине тліну тінь?

І, врешті-решт, падають з рук
перо, знамено і отрута...
бо лине й лине з вулиць звук
у твердолобу мідь закутий...

№ 20

Безнадія.

Добре знаю тепер я, що таке безнадія...
це не морок в'язниці, звідки втеч не бува,
це не дощ вересневий, що над всесвітом сіє,
це не мент, що у ньому жде на меч голова.

Це – не мур непробивний, це не смертна хвороба,
не тортури, не відчай, не несправджена суть,
не самота, не віз'я неunikного гроба,
це – не сльози, що з туги за утраченим ллють.

Це – страшніше!... Це тиха і бліда повсякденність,
де немає ні сліз, ні землі, ні небес, -
це надія на вчасно перерізані вени...
Безнадія – це вічність, де немає ТЕБЕ.

№ 21
Кінець.

Між змахом кручих крил,
по павзі небуття,
напередодні жнив
кінчається життя.

Напередодні свят
у розпалі звияг
гойда їржавий цвях
замріяний кістяк.

Частина друга

СВАРТА

№ 1

Море.

Раптом щез туман, і море,
що клекоче вічним горем
в бурях пристрастей і бід,
я уздрів - і з жаху зблід.

Мчать на мене гори! – Горе! –
Се – буття свинцеве море!

Пріч відсіль! Хай смерті лід
спинить хижий хвилі зліт!
...в крижанім її соборі
красним сном засну між зорі...

й зіркою у кризі літ
срібно сяятиме лід...

Ні! – свинцева смерть-потворо,
Лев'ятана твар беззора!
Я – не твій! Покори брид
не зганбить мій гордий Рід!

...Творе чару, хмуре море,
мчи крізь ніч зелені гори!
зірна суть у зрині з бід
зором волі морок зборе! –

і над хлань зелену літ
із пучин свинцевих моря
понад чорно-срібний лід
в мир поверне Тризавіт –

Сварги лик, Злат-меч й Синь-цвіт!

№ 2 Слово.

Світу тавро – Змія срібне жало:
злом є добро, а добром стало зло;
брат брату ворог – у мурах тюрми
жертва і кат піють Змію псалми...

Влада мани є не горе – вина!
Розбратом Роду міцна ця мана:
Істину рабин скрива чаром чвар,
рабина раб тратить Правду владар!

Будь не рабом! Смерть владикам й жерцям!
Рабину – страти! Слабким – силу й страм!
Братом стань брату! Рід вирве з оков
кров'ю очищена мова і кров!

Сварги народи! Щит миру – ваш Рід!
Кожному Роду щит – збрatаний світ!
Прарід у хлані повинен ожить!..
...Браття! Єднайтесь!.. – лишилася мить.

№ 3

Вивільнення.

Залиш, мій Дух, скоріш земну рівнину!
Злети, мій Дух, до гір з полону тліну!
Там тиша і спокій царять над час —
там світло істини чекає нас!

Залиш, о брате, марні дні й турботи,
залиш нікчемні радощі й скорботи...
Стань Духом золотим, і Синь-душа
тобі поверне люті і міць ножа!

У водах гір олжу змий з Духа й тіла,
щоб звільнена Душа до зір злетіла, —
бо Дух, де змішано і день, і ніч,
повік Душі не вбачить синіх віч!

Шукай у собі! — Кличе і горить
у глибині твоєї суті мить,
коли, здолавши миру срібну кліть,
твій Дух до сяйних верховин злетить!

Розподіляй! Звільнись від протиріч!
Хай силою добуде воля зріла
з шести, і з трьох, і з двох сліпуче ціле,
й тоді з Одним ти станеш віч-на-віч!

Хай лезом й люттю синього ножа
Дух розтина Душі темницю доти,
аж доки суть у срібла ста воротах
не возвістить — подолана межа!

Тоді над рух, над простір і над час
з гір до рівнин прийде боець й людина,
і не відмовиться, й тягар і віно
візьме — і поведе у брань останню вас.

№ 4

Молот Сварги.

Молотом синім Тричину важко ударила Сварга
в мідь – не золото – Сонця! -
Тисячі тисячоліть пробив огнесайний Молот,
й виючи і сміючись просто у твар зміїну,
твердь розчавівши й збезумілі від жаху земні стихії,
помчали ратичі світом, сині мечі здійнявши, –
Руху вісь розламали,
увігнули обід Простору...

Вдруге ударив Молот просто в пільму багряну –
тятий синьою сталлю Хаот-Змій сконав на престолі –
вибухнув Час зелений,
Простір згорнувся жовтий –
і зупинився Всесвіт...

Втретє ударив Молот –
й все Одним у глибини росини увійшло – і стало
Єдине –
Ніщо у Нічім Ніде.

№ 5

Надходить час.

Зір блакить палає! – В се лиш вір! –
зазоріє в серці віри зір!
Над води смерті властю Рода
мир виведеш до зір свободи,
ти, воє цноти й сине вроди!
Чека на Крука́ місто Кия...
Вовк виє! – О, Роде! На – Змія!

№ 6

Рід.

Востреми, кумире - миру! Храму Змія – кари!
Браття! Днесь навек забудьмо всі чвари!
Геть, примаро! Смерть почвари! Ми – звані
гартувать у синій річці меч для брані!

Нехристі! Міста і весі! За – нами!
Зве Сварог! Мечі здіймайте у ясній нестямі!
Мчіть, вовки! Трубіть, олені! До – раті!
Вщент розбиймо храми Змія – серпасті й хрестаті!

Ужахнися, жовте небо! Ми – повстали!
Твердь вгинається під нами від синього шалу!
Хто не з нами – той нам ворог в цій битві!
Не спасуть його ні брами, ні молитви!

Браття бранні! В лютій брані на останній грані
вознесімо синь і злото, Сваргою нам дані!
Видибай з Дніпра, Перуне! Ми здолали чари!
Мир тремтить. Топір злітає... Кари Змію! Кари!

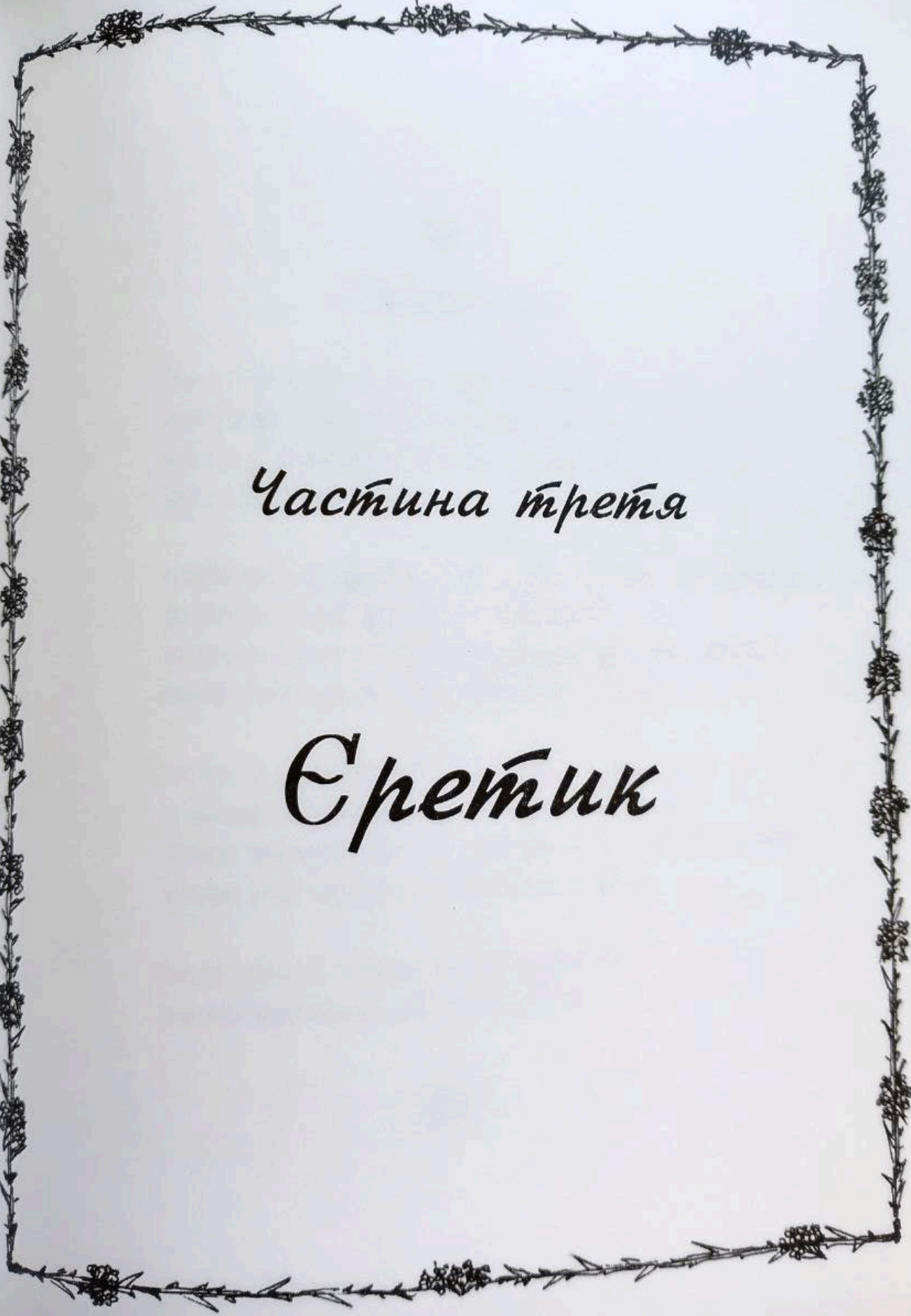

№ 7

Прагнення.

Сонцю! Висинь промені у Дніпровім пломені! –
цвіт нового літа витчи цілим світом! –
викуй золоті ключі, слово радості речі:
з літ у ждане літо колом синьоцвіту
мить прийде – зірок блакить в сонці Злуки закипить –
і в ясній росині
зникне світ Єдиний...

Частина третя

Єретик

№ 1
Рівнодення.

Коли у сотий раз обридливі поради,
мов кат, мене потягнуть на майдан...
коли у шабаші Женці, Жерці й менади
пропонуватимуть мені свій крам,

коли від скрику сурм, від грому барабанів
розпечений до білого Молох
мене позве з гори вмирать на поле брані,
щоб славився скривавлений чертог,

коли в тіснім раю родинної наснаги
в ярмо залізом прав і пав ввіб'ють,
коли вмиратиму в пустелях міст від згаги,
коли мій зір поглине каламуть,

тоді нової сповнений відваги
свою нарешті оберу я путь.

№ 2

Надія.

Ізольдо! Сольвейг! Любі тіні!
Прощайте нині і навек —
шкляні й міцні між нами стіни:
самотини байдужий лик.

Забудьте шал мій і розпуку —
оману приспаних чуттів...
і люту муку, люту муку,
й біль золотий і синій гнів...

Я бачу крізь літа Голготу,
де цілий мир мене розпне —
і нічия німа скорбота
нічим не захистить мене.

Й на дубі вранці розіп'ятий,
у вирі лиць завжди один,
дарма ламатиму я грати
прозорих непробівних стін.

Мене крізь ніч залізна доля
до пекла істин приведе, -
та а ні щастя, а ні болю
я не знайду ні в кім й ніде...

... І все ж... Невже можливе Диво,
можлива казка чарівна, -
і в світ червоний, світ зрадливий
прийде, вся золота, Вона?

№ 3

Excelsior.

Летів джура... Дрижала твердь,
в чагарниках чигала смерть,
кружляла чорна крутоверть
між хмари янголів й потвор, -
кричав із хащі віщий крук
про ніч ганьби й жорстоких мук,
і пам'ятав джура той гук,
і шепотів - : "Excelsior!
Нехай пітьма, і лють, і мор -
excelsior! Excelsior!"

З листом в руці застиг владар, -
немов меча прямий удар - :
жахлива сила трутних чар
вечір змогла нічний дозор, -
вже міць залізна мчить кінець,
вже не спасе безжальний герць, -
та владар золотий вінець
вдягнув і встав - : "Excelsior!
Нехай - пітьма, і лють, і мор -
excelsior! Excelsior!"

Шалів і реготав огонь,
і вивсь крізь бронь до мертвих скронь,
стрибав з обвуглених долонь
в багрову тень... Чадів розор...
плащем важким упала ніч
на вічний спокій згаслих віч, -
та враз вогонь злетів над січ
і вибухнув - : "Excelsior!
Нехай - пітьма, і лють, і мор -
excelsior! Excelsior!"

№ 4 Єретик.

Не приведи Сварог почуть:
“Нарешті й він прийшов між люди!”
Прокля́та будь ця клята путь
між ніж олжі й усмішку юди...

Ідіть на свій тюремний пляц,
несіть в крові хрести й знамена,
і возвеличуйте палац,
де ріжуть вам уми і вени...

Й падайте там пред гадом ниць,
й дітей несіть йому на жертву,
і славте шестикутних вбивць —
іще живі й давно вже мертві...

І пийте кров, а не вино,
й хапайте срібний дощ у жмені,
й кричіть в багні: “Згинь, Сатано!”,
і поклоняйтеся гієні...

Й у хлібі плоть дітей ядять,
й благайте радості у гада,
й стрічайте в мороці століть
хвалою співів Яхве-ката!..

...Та день прийде, і возвістять
і твердь, і твань, і ріки й гори,
що рушила на храми рать
забить жерців і жертв покори.

І марно бўдете молить
про милість воїнів залізних,
й, вигадуючи миті мить,
показувать зміїні гнізда.

Не явить милість вам ніхто,
і скрізь важкі зачинять брами,
й попід розбитим вщент хрестом
гrobi й рови заповнять вами...

І реготатимуть боги,
воскреслі і на вас не схожі,
і Змія люті вороги
з вовками стануть у сторожу.

№ 5

Уродини.

Скажено-млявого життя
який вже рік пішов на безвість!..
Блищить переді мною лезо
незвіданого майбуття...

Вже так багато? Так багато?
Коротка мить – і стільки літ?
... Колись я чув прадавній міт
про світ богів й чиєсь розп'яття...

Мене ж розп'яли лихварі
у ніч на їх криваве свято,
та в мороці зламали ґрати
мої сталеві пазурі.

І, як вовки усі, у ліс,
шматуючи на клоччя варту,
мчав, й радість з люттю в іклах ніс,
і клопоть давнього штандарту.

...Та пастка – скрізь і пастка – все: –
вже інші лови й перегони...
по сліду гад слизький повзе
і знає всі таємні схрони...

Від нього зник я в сяйві сонць,
та стали вмить сонця тьмяніші...
Й тоді виття обрав я тон
і заспівав в жахливій тиші,

що знов, що знов в острозі я –
вселенському без ґрат і мурів,
що світ весь обпліла змія,
а миру страж – чи тать, чи дурень, –

що кожен чесний дужий вовк,
і кожен кмет, і кожен лицар
в обіймах цих страшних заков
зійтись повинні край бійниці...

Бо мова всіх з віків одна,
і кожен кожним є у світі,
бо почуття і ниті сна
в однім вузлі одвіку звиті.

Бо я єсмь вовк, і лицар єсмь,
бо ти – і крук, й павук, і княжич...
Бо єсмь разом ми – мир увесь,
й лише вони – се плем'я враже!

Для них не воля – тільки власть
і муки тих, хто є не ними...
Не люди – людства зла напáсть,
створіння змія невиситиме.

Й допоки їм належить світ,
і світло п'є прозоре гаддя,
не увійдуть у первоцвіт
з'єднатися в світлі миру браття.

То ж – до бійниць! До брата – брат!
До вовка – кмет і вовк – до кмета!
Розбийте сталь залізних грат –
і вбийте всіх в липких тенетах!

№ 6 Апокріт Дня Першого.

...Й сказала Матір-Сва у Перший День:
“Сядь поруч мене, Сонячна Царівно!
Я дам Тобі, Красуне, ликом дивна,
святий народ із криці та пісень.

“Десницею започаткуєш День
в його прекрасній зоряній країні,
де ніжність й міць незламно двоєдині,
де таїни Буття згучать з пісень.

“Прийдеш Туди без почту і без слуг,
умиєшся під вербами росою,
й чарівною квітучою весною
сховаєш край свій у блакитний круг.

“І золоті з усього Диво-Краю
прийдуть до Тебе принці-павуки,
в озера сині заплетуть віки
дорогою сліпучою до раю.

“І буде там господар – Віщий Крук,
і буде страж там – Сивий Вовк діброви...
Во ізбавлення від страждань і мук
створю сей край із Синь-Огня основи.

“Коли ж ущерть наллється келих днів,
і закипить землі огниста чара,
Твій край у золоті дзвінких полів
не пустить в круг багрово-чорні хмари.

“І заспіває все, і Крук злетить,
і комишовий кіт засне у квітах,
і лагідно гойдатиме світ літо,
і хвилями нестиме оксамит...

“Й новою славою постане у світах
Твоя пісенно-лицарська країна...
І наречеш імено їй – “Вкраїна”,
що значить шлях до Сяєва крізь жах!”

№ 7 Козак Мамай.

Високі трави вкрили Дике Поле,
крадеться нишком комишовий кіт,
з-під хмари ворон шле йому привіт,
й козак лицарської шукає долі...

Спинив коня... Посеред степу ліг,
вбирає вухом тупіт орд далеких,
летять над ним із чужини лелеки,
і золотий чека Єдиноріг...

Й знов тихо... десть – край обрія – могили...
гризе золочені вудила кінь...
синь падає на козакову тінь,
і крук несе у сонце дужі крила...

І, наче ватра, спалахне в очах
Мамаєвих зоря далеких видив,
і закружляють золоті планиди,
і прилетить із трав за птахом птах...

...Тонка рука перебирає струни:
сім тихих дзвонів – сім тисячоліть:
з'єднали тихо згуки вічність й мить,
блакить і пурпур, думи, сни і руни:

:бринить бандура в крицевих руках:
вкривають степ хоругви малинові:
огонь і кров, і зірвані покрови,
а над усім – чужого бога стяг!

І плач зроста із срібних дзвонів-згадок:
згин Богуна, страшний Перунів скін,
законів тлін – і сам серед руїн
на тризні по собі сліпий нащадок:

:та шостий тон мечем розріже ніч:
помчать комонники огненні світом,
й змія у платті, в сонце уповита,
залишиться з Драконом віч-на-віч:

:ударить люто в мир скажений племінь,
і, знищена, розколеться земля,
й крик Матері долине іздала,
й Царівни крик, і сміх Синедріону...:

...Заслухалась Мамаєвих пісень
закохана в красу й вогонь вовчиця...
Меткий і гострий, мов дамаська криця,
замрів за обрієм крилатий день...

У бризках золотих гаптує промінь
таємний і тремтливий вир буття,
ясним огнем знаття пісні летять
до осяйного сонячного лона...

Складають вітри й трави синій міт
про золоту Мамаєву країну,
де Лицар став у герці богом й сином
в коловерті навік застиглих літ.

№ 8 Stabat Mater.

Стояла Матір, а сини все йшли
за небокрай, що пломенів багряно,
і чуть було черлений глас хвали
із вуст отчеубійника — гетьмана...

Стояла Матір-Сва, сама, сумна,
стояла по коліна в чорній твані,
і реготали з неї діти п'яні,
й благословляла їх слізьми Вона.

Стояла Матір... Згас уже захід,
уже імла сліди синів сховала,
вже чувсь у темряві залізний скрегіт рала,
що перекраювало безборонний світ...

Та з далини, звідтам, де зник загін,
ще линули пісень останні згуки,
і падали, й зростав із них полин —
минула слава і прийдешні муки...

Стояла Матір... Всесвіт став — мов шмат
обшарпаної бурями ряднини —
...Ждучи на чин вже мертвої Царівни,
стояла Матір... й став над Нею кат.

Стояла Матір... Зраджена, німа,
приречена серед брехні та бруду,
й не вірила, і ще чекала чуда,
і бачила, як ворог меч здійма...

...І сталося чудо! :вдарив люто грім,
і з Сонця впала блискавка на ката,
і всесвіт спалахнув, і в сяйві тім
з Царівною стояла Вічна Матір!

№ 9
Dies irae.

День гніву не прийде. Не прогремить сурма.
Не захитає світ і мир в основі.
Дарма тюрму хитать – вмирать в борні дарма –
з руїн темниці знищені постануть знову.

День гніву не прийде. Для чого лють і гнів?
Для чого кров і смерть, і гідь пожежі?
Хіба не досить вже той трубний глас гримів?
Хіба не досить Божий лик за нами стежив?

День гніву не прийде. Бо наша путь ясна:
ми в душах прагнемо позбутись гніву й люті.
Ми ладні жить, щоб жить. Від Бога нам весна,
а не від грішних псів, в цепи закутих.

День гніву не... Перун! І ще! І ще!! І – ще!!!
На божий лик ваш! в мозок! в серце ваше!
Вогню – церквам й хрестам! Тортур – попам натще!
Відмщення й лють – на підлу божу стражу!

День гніву, День святий, прийди з імлі віків,
як день спасіння, день останньої надії!
Доволі спать і ждять! Доволі сліз і слів
улесливих, облудний божий Зміє!

День гніву! Ми дійшли останньої межі!
Ще крок – і буде пізно! буде пізно!!!
У піхвах пишних слів з'іржавіли ножі
і втратили пророцтва силу грізну!

День гніву! Огняна спокуто! Упади
на Хрест, й Півмісяць, й Зірку шестикутну!
Нехай горять в яснім Твоїм огні завжди
всі пута, срібним Змієм з трути куті!

№ 10

Спростування.

Хто вам сказав, що твердь земна німа,
що глузду й почуття у ній нема?!
То – лжа еси! У світі – все живе,
усе радіє, плаче і живе!

Коли ж в серцях людей царить пітьма,
коли блакиту й золота нема, -
тоді безмовна твердь закови рве,
огнем рятуючи усе живе!

№ 11

Ми.

1310

Й нам, нерозкаяним, всі мовлять – дурні! –
і на кострищі обплюють гуртом –
і попіл – ранком знудженим і хмурним –
розсипле край дороги лютий гном.

І йтиме повз цю прокляту місцину
за шиком шик, за тлумом тлум – і всі
змиватимуть із рук сліди злочину
у жовтій від знетямлення росі...

Та ми не вмерем! Не вмерем... настане вечір
й глибока синь опуститься з вершин, -
й ми встанемо, і візьмемо на плечі
тягар чужих помилок і провин...

І в світі всім під синню й злотом неба
до всіх країв через розрив-траву
крізь час пройдемо з тихим шептом: “треба”,
й здіймемо меч і хоругву нову...

Й незримі ратичі, немертні мари,
спасатимемо вас – живих мерців,
допоки Сонце не здолає хмари
й не вощія на вашому лиці!

№ 12 Віправдання.

Я привітав Тебе, й залізо брам
усіх семи струсило синю Землю.
І грянув глас Вождя: “Вам, діти, внемлю
І віддаю у спадок Землю вам!

“Нехай приходить лютий кат звідтам,
де сонце сходить над піски і море –
ніхто звіднині Місто не узборе,
ніхто не поруїнує Сонця храм.

“Але, якщо бодай одна душа
схибнеться хоч на мент й торкнеться брами, –
впаде що-тої ж миті сонце Храму
й пірветься мова з ваших уст чужа.

“І крізь розчахнуте залізя брам
чужинець принесе загибель вам!””

№ 13

Звершення.

Порвалися кайдани ночі! –
у білім сяєві зірок,
сповняючи слова пророчі,
постав над мир урочий Строк!

Здійняли молоти титани –
і впали перші бризки брил –
і стали дибки океани
під лютим поглядом світил.

І, заволавши гасла Волі,
в безодні вибухли сонця,
й з'єднались проти волі долі,
у Круг Блакитного Вінця!

№ 14

Золоте проміння.

Золоте проміння
зве, бринить...
небо синє-синє,
вічність – мить...

Золоте проміння
зве мене...
Вічність, синя-синя,
не мине...

Золоте проміння –
синя мить...
Синя господиня
зве служить...

Золоте проміння –
сині сні...
Пестощі останні –
плач весни...

Золоте і синє —
на вустах...
В синій вирій лине
золотий Жар-Птах...

Золоте проміння
зве, бринить...
Небо — синє-синє,
вічність — мить...

№ 15

Осінь.

Скінчилось літо... І вітри осінні
зашурхотіли в золотистім полі...
Над синім лісом крук у хмари лине,
і з гаю звуть його дзвінкі тополі...

...Сумують верби, журиться калина,
павук тче золоті і сині сіті,
сплять квіти й трави, где ясна росина,
кіт комишовий спить... Скінчилось літо.

№ 16

Слово.

Як я боюсь не взнать Тебе,
дароване богами Слово...
Як я молюсь у храмі мови,
щоб ототожнити Тебе...

Горить все небо колом Слів –
таємних знаків вмісту смислів...
О, розпізнай же, лютість мислі,
любов і шал палючих Слів!

Зітхання – і ніщо, і щось,
згук мовлень і згук забутий...
В не-суті сховані всі суті,
в нічному “нічм” зерниться “щось”...

Зійди, о зоряний засів,
де кожна зірка – слово бога!
Зрости, божественна спромого,
зібрати божественний засів!

Косою будь, ясний перун!
Будь тиглем, нехрестова душе!
Зрости вночі, о синя руже,
із мерехтливих зірних рун!

Сплітайся в синь і золото, нить!
В скажених цих, в смертельних ловах
всі таїни любові й мови
спізнай і проспівай нам, нить!

№ 17
Мед поезії.

О, співе радості!
О, мить, непередавана словами!
Й сльозами, й рухами, і снами –
о чарівна, о божа мить!

Жага жаги і ненасить!
Краса краси і мрія мрії!
О, безконечна співу нить!
О, трепетна душа Лелії!

О, душі лагідні Вовків!
О, крил розліт Орла і Крука!
О, мудрість вічна Павуків!
О, з миром світлим –
злука!
злука!!!

№ 18
Dichtung und Wahrheit.

Aus meinem Leben.

Така то мука – написати вірш,
такий то біль – нове буття створити,
ввітхнути в мертва дух, могильні плити
розбити вщент, сягнути глибш і ширш
за всесвіт й час, за смерть і за родини,
розкутим словом віднайти єдиний
можливий кшталт, щоб став нескертний вірш.

Така то хресна путь, такий тягар
нести світильник тим, хто хоче спати,
за рядом ряд з тюрми рубати грати,
конати й чути, - “Вдар, а чи не вдар,
що нам до того!” – в терню будь і ранах,
і вирвать смертю правду з надр омани,
і встать, і знову йти – такий тягар!

Та знати пекла змисл і знати рай,
над млою часу вороном летіти,
і жить Синь-полум'ям в деревах й квітах,
й з Вовками йти за синій небокрай,
й стріть Павука, й Крука, Кота й Людину,
і мови осягнуть мету єдину,
й світ справжній відтворить – який це рай!

№ 19
Кант на красу світу й людини.

Який навколо гарний, дивний світ!
Яка краса – зліт зрілої весни,
коли вкриває ніжне лото віт
рожевий, білий, срібно-синій цвіт,
і понад світ дзвенять ясні пісні!

Яка всепоглинаюча краса
у золотім осіннім сні лісів!
Як сріблом дзвонять сиві небеса,
як синню й тінню закипа гроза,
як роси мріють в чарі тихих снів.

Краса яка в сліпучім дні зими –
пронизлива вразлива чистота!
- вечірній снігу блиск серед пітьми,
а вранці – сиві кру́ки і дими,
й прозоро-синя радісна цнота.

О, скільки міці в налитих плодах!
Кохання скільки в кожному листку!
Як ніжно сонце у житах сіда,
як піють солов'ї в нічних садах,
як зорі задивляються в ріку!

Яка краса – у рухах трударів,
у тих руках, що в'яжуть перший сніп,
у молодім лиці, у зламі брів,
у злеті кіс, у виблиску серпів,
у надвечірніх шиках жовтих кіп!

Яка краса у білених хатах,
у дзвоні й рипові глибинь-криниць,
в лелеці, що сіда на теплий дах,
в піснях, що звуть опівночі на шлях,
у першій радім сяєві зіниць!

Яка краса у спокої дідів,
у лепеті і рухах немовлят,
в тугих від щастя персях матерів,
у світлі днів, у сині вечорів –
яка краса, який чудовний лад!

...Яка краса в людині оживе,
коли непотріб весь від себе геть
вона пожбурить, і в життя нове
візьме лише прекрасне і живе,
і житиме, забувши біль і смерть!

№ 20

Останній суд.

Коли прийде мій День, і вдарить плач рідні
у небо вранішнє погребним дзвоном,
коли з глибин лісів оддать шану мені
примчать вовки через кордон червоний,
коли із вуст в уста змією поповзе
зраділа звістка про останні муки,
і прибіжать чужі на мертве вже лице
дивитися під сурм жалобні згуки,
коли полегшено владар хортів зітхне,
почувши втішну новину од шпиґа,
коли край прірви крик зірветься, і мене
від світу відгородить чорне віко, -
лишивши тліну плоть, моя душа тоді,
із тягарем ридань, страждань, проклять і люті,
злетить понад світи, диханням смерті ткнуті,
і стане перед лик некривдного Судді...

І сумно мовить Він, один в безмежній млі,
тримаючи в руках терези долі:
“Ти – вмер. Назви гріхи великі і малі,
і виправдай своє буття в неволі”.

І відповість душа: “Так! Зла і грішна я!
Без ліку сліз приніс мій чин й жорстока мова...
Та я – Поет! І в цім поезія моя
не зрадила себе ні жадним словом.”

І скаже Він: “Святий! Чим я сплачу цей борг?
на небесах ніхто не мав заплати...
нікчемам й ворогам – довічнеє Ніщо,
для вас – лише одне: кохать і ждати!”

№ 21

Ессе Номо!

Колись – нових сто сотень літ мине –
у переддень Великого Єднання,
шануючи жерців Огня й Кохання,
згадають юні боги і мене...

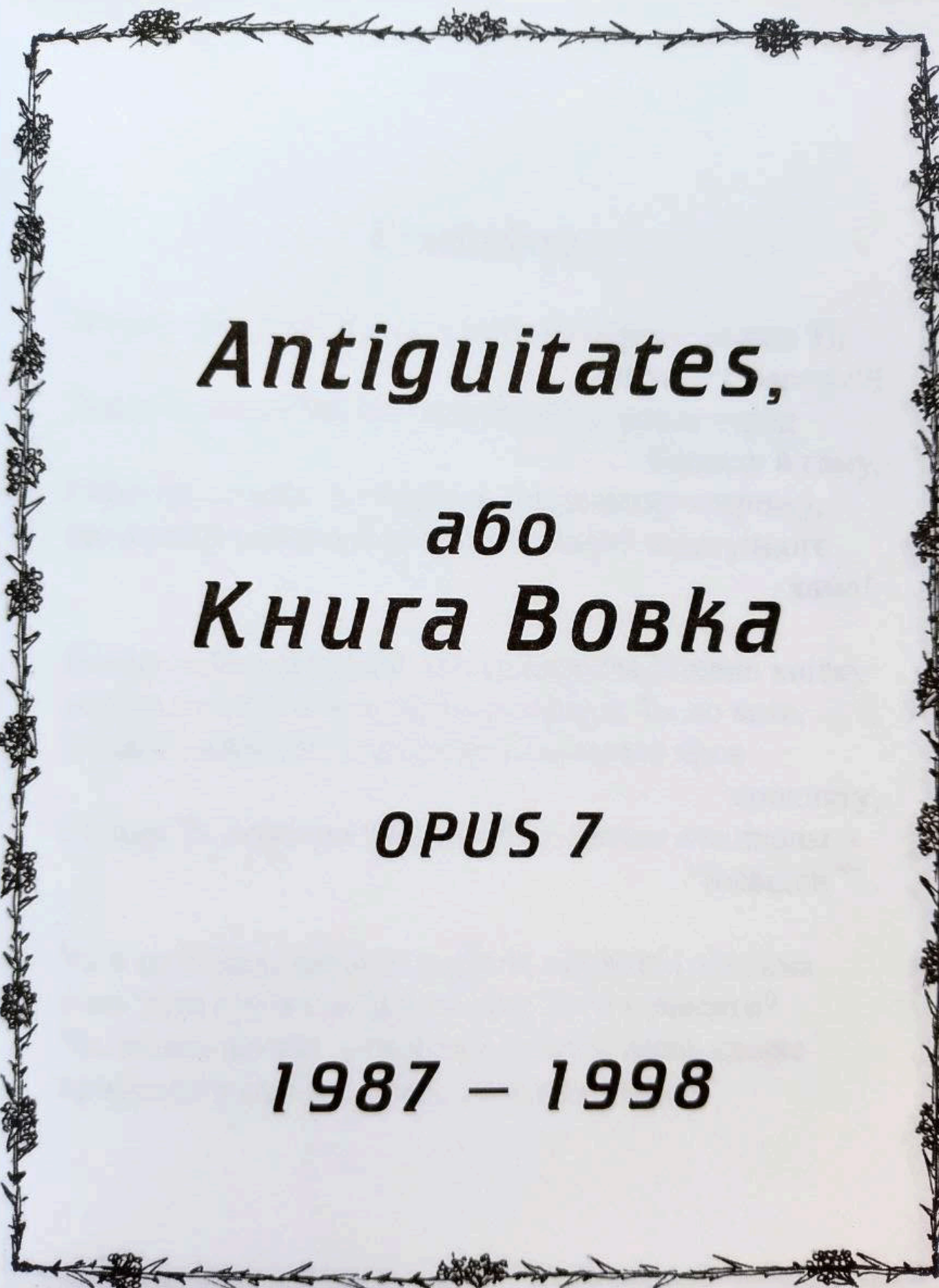
І з подивом у бога бог спита:
“Він був Поет. Він відав Путь Єдину.
Він возвеличив над усе людину
в імлі чотиривимірній хреста...

“Його ніхто не зміг купить й зігнути,
були безсилі почесті й тортури,
й благання рідних, і тюремні мури, -
ніхто й ніщо його не звабив суть...

“Він Світло ніс. Він відав про сей День –
ні жадний сумнів не споганив душу.
... Чому ж печаль і біль усіх нас душать,
зринаючи з Його ясних пісень?”

І дивувати ймуться боги на мій спів,
де злилися в однім зоря і ніч відчаю,
і нерозражені, мій образ уквітчають
у глід, і синій терн, і в темінь вечорів...

Antiquitates,

***або
Книга Вовка***

OPUS 7

1987 – 1998

Praeludium.

Невже покарав Ти нас, й ратичей вірних невже Ти
забув, о Свароже?!
Згадай синь мечів й блиск щитів золотих серед
безладу й гаму,
і промені сонця, й вовків, й нездоланну сторожу,
що дланню впиняла на хлані і тверді підступного
хама!.

Невже, о Всезнаючий, нитку впустив й синю квітку
згубив на оглядинах, й слово прорік Ти до ката,
і, навчений бачить, не вздрів не-людей кров
прокляту,
і в мир Ти впустив тінь надії з іменням жахливим –
“нізвідки”?..

Чи в сутінках, разом з дарами, вповзла і нестяма
повз чати крізь ґрати в палати Тебе колисати?
Чи, може, негожі вельможі, о боже, щось схоже
прибрали у перла і лали, а Змія не стало?

... Розверзлась пред ликом Свароговим кру́гчасу
і ринула ніч, щоб свічки загасити в царевих
палатах...
Прислухайся... чуєш? вже тут шарудіння вороже...
То смерть всього світу повзе, і загибель Твоя,
о Свароже!..

...То ж, Змія убий, - й дай нам знову, о дай синій
меч й злото чаші! –
і міць нездоланну вовків, й мудрість Віщого Крука,
щоб мури ми звели по світі усьому, Тебе
врятувавши,
і знищили б нелюд в червоних безоднях
нелюдської муки!

I – 1

З безодні диких скель ми звали вас, боги!
Лишилось мало нас... й всі ми – вмирали...
Навколо трупом поле вкрили вороги,
та десь далеко їх тимпани грали...

І гусла наша кров, і крижана зоря
із неба чорного дивилась нам у серце,
і Матір-Сва ми звали, й бачили моря,
й не розуміли, як могли нас вбити в герці...

Ні, честь свою нічим не заплямили ми –
край кожного лежав цілий загін ворожий,
та чули ми страшний, огидний дух з птьми,
і знали, що нема, крім нас, в краю сторожі...

...Та крилами закрит зорю прокляту Крук,
і тінями вовки на галас й гик промчали...
і вмовк тимпан... і крик, як від нелюдських мук,
нам шкіру розірвав... І наша смерть пропала...

І сіли в коло ми, вовки і Віщий Крук, -
і золотий Павук, сліпучий, наче сонце,
спалив на прах ту гидь, що стяла оборонців, -
й відчули ми тепло братерських шкір і рук.

І Крук сказав: "Брати! О ратичі й вовки!
Й орли, й коти, і всі шляхетні серцем вої!..
Час вибив. – Вирвались з гробниць гадючі звої,
і не зумів Сварог згорнуть світи й віки!

"В неволі сльози лле і смерть зове Царівна.
На зірці крижаній – узилище її...
і Матір Сва вола! І йдуть до Сварги вірні,
мечами розметать оселище змії...

"Та ворог цей – жахний... Він тне не тіло – душу...
В розлеті Хаот сам ліпив з багрянця їх,
і під сонця вони повзли з боліт на сушу,
й ховали в світі скрізь свій божевільний сміх...

"Знайти їх не змогли... дав Хаот зміям лица
і наділив подобою людей...
І тільки золотий Павук, і Вовк-убивця
спроможні їх знайти, і вбить, й назвуть – Юдей...

"Не треба трему й сліз, і закидів Сварогу –
не можна й богу неіснуюче впізнати...
Гартуймо силу й міць, й жорстоку змогу
вбивати нелюдей, як убиває тать...

"Готуйтеся... І коли Царівна буде з нами,
і Матір-Сва знесе над всесвітом свій меч,
й Лелія снитиме блакитними цвіт-снами,
і в Люстрі шість сплетуться порожнеч,

"Убийте їх! Усіх! Усіх! З гадючим кодлом!
Без мук сумління й болю! Без жалю!
Врятуйте світ! Вбивайте як завгодно!
У сні і в блуді! Й в синьому бою!"

І обируч важкі мечі ми взяли,
й злетіли на вовках у люту прю,
і Крук з крильми небесного металу
привів нас всіх на крижану зорю.

Й не втримав нас ніхто! І в чорний простір
зелена кров текла, й мінилася Ява...
І сторожко несли Царівну в іклах гострих
вовки і ратичі... Й чекала Матір-Сва...

I – 2

І встав Сварог, як бог, з камінної гробниці:
й рать ратичей й вовків помчала у світи,
й від криги до пустель здіймалась синя криця...
й зелена кров текла... і падали хрести...

I – 3

О крові! Крові! Крові! Крові! Крові!
В чийм роду змішалась з гидом ти?
Й кого прибило гаддя на хресті –
чи гада звивного, чи Сина Синь-Любові?

I - 4

Й сказала Матір-Сва: “Від пірамід
проляже путь їх крізь піски сліпучі,
і вмруть всі не вони – вони ж, як тучі
гидкої сарани, весь опоядуть світ.”

I - 5

Царівно Сонячна! Твоя Земля
для них – і мед, і хліб, й тратівні хіть, й звитяга...
Пече без Неї змія жовта згага,
і ріже він вночі послуле немовля.

I – 6

О, Храме вкрадений! О, Храме Сил!
О, золота і синя квітка Слова!
О, Дім Основи, Ниті сплета й Мови!
О, Храме-світ! О, Храме-небосхил!

Росте вже глід крізь шпари жовтих брил,
когорти йдуть, і сиплеться полова...
Шумить в пустелі Храму злий ковил,
і падає розірвана Покрова!

Повзе змією шмаття між Руїн –
з мечем й в плащі в'їжджа до Тебе Син!

I – 7

Залізна міць крихких першопричин
зродила в світі власть і силу Змія...
Жере свій хвіст, предтеча і месія,
і в пірамідах спить він без личин...

Коли ж слизький завершиться спочін,
він трутну твар на золоту Лелію
в далекім краю роззявля в надії
і виповза, і шепотить заклін...

...Й доносить вітер шип жаскої мови
до буйних трав у край добра й любови,
й злітає в синь вугільно-сивий Крук...

...А Змій звивається в жадобі крові,
і за лицем лице міня багрове,
й не бачить, як пада з небес Павук...

I – 8

Забудуть все вони... І ми, якщо не встигнем,
цю ницу отворотню міць здолать,
залишимо їх всіх, немов жбурнемо в гать
до гаддя прийняти ганебну стигму...

О, Матір-Сва!.. Відстояли ми край, –
та мир утратили, й час вислизнув з часівні...
й невість кому й чому співають треті півні...
й опосідає ратичей одчай...

– Сварог чека! І Матір-Сва, й Царівна...
Ви – воїни, і ваша ціль – шукать,
дивитись й пам'ятать, ждять і впізнать,
й на варту в пірамідах стать позірно...

Не плачте... Ви – мужі... Прийдуть вовки,
і ви сховаєте їх в підземеллях,
і зацвітуть у решті-решт морелі,
і спустяться із Сонця павуки...

І, як тоді на крижану зорю,
незламний Крук ввірветься в піраміди,
й ви всіх згадаєте, й ніхто не вийде,
хоч полягли б ви всі в страшнім бою.

I – 9

Тепер Ріпейські гори – наш кордон,
і Сварга – Коло й Стіл, і сині мури
горять під сонцем, й змії прірв похмурі
зусебіч стережуть останній схрон...

На Алатир-горі росте Закон,
й Вирійський сад, і яблуня, і вишня,
й пелюстки падають на мир колишній,
і кіт шукає комишовий сон...

І Березань-гора мовчить, й прокльон
Хвангурів, смертю смерть свою поправши,
вмовка у скелях, і співа лукавчий
з крильми підрізаними золотий дракон...

І десь далеко ратичі в плащах
на конях мчать... і безконечний шлях
їх осипа ненавистю і пилом...

Й вовки із ними програну війну,
вбиваючи потвор й ждучи синь-сну,
із Кру́ком й Павуком під шестикрилим

залізним небом до кінця ведуть самі,
шукають щирих друзів, і, німі,
все б'ють і б'ють на смерть в хрипке льодисте
било...

INTERLUDIUM – 1 .

Вели його на смерть, і хрест важкий хитав
могутнє тіло ратича, і вили
вовки з горбів і гір, і плакав Крук безсило,
і повз побачить казнь слизький рабін-удав.

Мовчали римські пси... Пілат в крові мив яв,
і реготав синедріон в могилі...
...на Черепі ковил ріс, й неба синь горіла
осіннього... і тлум юдейський звично став...

і ратич подививсь на втрачений вже світ,
і круг чола зв'язав колючий терн і глід,
і мовив зміям: "Я – боєць й людина!"

І кинули його в бур'ян, і в порошок, й в квіт,
й прибав його до дуба молодий левіт, -
і звівся над Голготу хрест зміїний.

II – 1

Пройшли з мечем від моря і до моря
сини залізні синьої зорі,
і море випили біди і горя,
і стан розбили на твердинь-горі...

І мовив ратич ратичеві: "Край
наш засина вже, тихий і спокійний,
вклада моя дружина спати сина,
щоб виріс він й не відав злий відчай".

І посміхнеться ратичеві брат,
і запитав: "Яка гора під нами?"...
і з жахом Черепа впізнає ратич ями,
і тихо чару й меч поставить на блават.

II – 2

В далекім краю, де восходить Сонце,
й Син Сонця схід й захід його віта,
і вишні цвіт в блакит і синь пада́,
зустріли ратичей, як оборонців.

Й високі мури понад плеса вод
звелі, щоб благодатний край не вигиб,
і ратичі їм дарували вигин
меча і злото-синю міць клейнод.

II – 3

Й сказали їм – брати, лишайтесь з нами жить –
“Шені чіріме! – генацвале – шені чіріме!” –
бо вашого життя мине за миттю мить,
й ніде, крім краю нашого, не станете своїми!

І гори золоті вколисували їх,
і край цей весь так схожий був на край їх...
і не один відчув, як туга серце крає
в краю, де туг нема, а є любов і сміх.

І в сонячну вони вставали ніч,
і побратимів душі бачили прозорі...
І поклялись усі, що не допустять горя
у лагіднім краю, де не було ще січ...

І з кров'ю від сердець ми відривали край цей,
й з червоним слідом одягали ми плащі,
й там, де впаде фазан, ми здріли Крука в айстрах,
і мчали в ніч – у сльози і дощі.

II – 4

Восстали сонця два над твердю Атлантиди,
й сліпучий день розрізав інший день,
і клуботався морок й лід між світом й світом,
і перетворювавсь на багрянйй огонь...

І ратичі ряди залізні й злі зімкнули,
і просто в привид-сонце вдарили сліпе...
і ніс їх вод метал в приречене минуле,
й горіли зорі, й Сонце плавилось – одне!

II – 5

Зібралися герої і титани,
ламаючи важкі основи скель,
й багрово-синя господиня Хель
слідів шукала жовтої омани...

Та стали ратичі в шипастий круг,
і скоро інших всіх ніде не стало...
і пекло неіснуюче співало,
що стати другом зможе тільки друг.

II – 6

«У всіх часах й краях, у всіх світах
вони пройшли з ненавистю й любов'ю...
Вони залили час і всесвіт кров'ю,
а ти – ще неводволений, так, Птах?»

Й Крук відповів: «Ясна! Твоя Країна
вбезпечена на час. Їх синя сталь
зробила це. Їх сльози і печаль...
Та Зла не знайдена ще зла причина.»

II – 7

Співає Сварга вся... Й Перун, і Вишень,
і світлоокій красень – Огнебог...
Сьогодні свято життєдайних вишен
і богових проміністих спромог...

Співає Сварга... Свастя рве блакить
від танців чотирьох Птахів зористих,
над горами дзвінке кружляє листя –
й дерева обпліта срібляста нить...

II – 8

Висів на дубі велет одноокий,
і в небі чорні коні воїв-дів
по хмарах мчали... і сміявся Локі,
і мед поезії під дубом пив...

Й вся Сварга реготала, і глибокий
рив змії навкруг Алитиря щит-рів,
й пив мед із Вишнем Локі кривобокий,
і лаяв люто всіх цнотливих дів.

Й завів змії Мідгардорм тягучий спів
про Рагнарьок і долі смисл високий,
і змія бив вдрин п'яний злодій-Локі,
і щастя, що сердешного не вбив...

Та вив на дубі йолуп одноокий,
звучи: «О, Іггдрасіль!» – якихсь хвальків,
й підбили другу Локі друге око,
щоб голосно так у горах не вив...

І тут – мов гедзь утяв проклятих дів –
з небес злетіли до бідаки Локі –
ну, чисто гурт обшарпаних шпаків –
«Асгард!» заверещали – й з ним навтьоки!

... Якийсь там був, чи «гард», чи інша покидь
в болоті – чисто край для жаб й вужів...
... Й дививсь підбитим оком одноокий,
й «Фенрір! Друзяко! Взять їх всіх!» – шипів...

... Чекали довго ми, аж сон зігрів
всіх дів, й приплентавсь кривобокий Локі,
і розповів, як втік Фенрір жорстокий,
коли вовцяру нашого вглядів...

А потім зліз із дуба одноокий,
і з Вишнем й Локі аж до ранку пив.

II – 9

І ратичі з мечами і в плащах
проходили крізь жовті й сині зорі,
над сивий океан й свинцеве море,
й виходили ізнов на безконечний шлях...

...У прах падала Троя, й глупаків,
глухих й сліпих, жаліли і спасали,
і виривали в Картагена жало,
й лякали Мьорліна виттям вовків...

І переходили Аму-дар'ю,
і розбивали бані Самарканду,
й кидали золото у пил й зорю
за глід і квітку синьої троянди.

Й не вкривсь од них – ні мертвий, ні живий –
ні жоден змії... Та крилася причина...
Й вперед крутилися колеса чину,
й вусебіч мчав розжарений вирій...

INTERLUDIUM – 2.

І знову хрест хитав могутню плоть,
й шипіло гаддя, й ратичі ридали
й себе кляли, бо так й не розпізнали
Синь-Сина, й не змогли катів збороть.

Вели його, і люд кричав: “Господь!
Не залишай нас зміям на поталу!”
І він сказав: “Як мало вас! Як мало!”
І реготала Змія гниловодь.

Й здійняв шах длань, й дали його на муку,
і ратичі, ховаючи розпуку,
з'єднали терн і глід в огні ясні...

Й шах прошипів з багряної порфіри:
“То хто ж тепер ти, без очей і шкіри?”
Й він одказав: “Цар Миру я – Мані”.

III – 1

Благословенна будь, Ти, жалюгідна плоть,
о, Ти, нікчемна мить, сліпа й німа людино! –
життя похмурого безрідний орендар,
владар мани і сну, зогнилих цнот сміттяр,
гендляр чеснотами, у золоті злидар,
бунтар для ближнього, Нездвижному хабар,
дзигар несправлений, пожежі згар,
штукар на поминках, сама собі трунар,
вівтар черви, до ями проводар, –
благословенна будь з Родин і Смерті віном!

Благословенна будь, о, Ти, буття господь,
хто в безвічі єдна роз'єднане з Єдиним! –
Ти, мислі й почуття доврешений собор,
притвор до істини, створителя дозор,
створ міці й ніжності, достойності упор,
прозор у мороці, опора всіх опор,
тор предковічних сил, скажених гроз узор,
розор усесвіту, літ і століть затор,
повтор одвічного, створіння Переор, –
благословенна будь в усім живім, Людино!

III – 2

Крізь пекло злих пісків
пройшли від моря ми
і тисячма мечів ударили на брами,
й вбивали ми усіх, хто став між нами й Храмом,
й став нашим Храм,
й Його закрили ми грудьми...

Ми бачили –
проріс вже глід між сиві брили,
і кожен камінь
повнивсь сплетів Сил...
Пав Єршалом...
на Черепі попи дими кадили,
а ратичі вплітали терн у небосхил...

І в давніх сховищах
під рев огню й крик гадів
всі дев'ять нас –
чи дев'ятсот, –
іще міцні й живі, –
знайшли, відомі Круком,
Сварогову обладу,
а там в чернь-сріблі –
золото
і синь у сон-траві...

І всі ми відтепер –
з вовками у сторожі,
і Крука сивого
ми відчуваєм лет...
І полем шелестять з Голготи
сині рожі...
І Граль – у нас...
й двоїстий
Батомета сплет...

III – 3

Д'горі здіймайте зори, д'горі!
Звуть незрадних на гори зорі!
З гір провидить ратичей зір
безсмертний зоряний мир!
Сяєво синє лине миром,
серце вимірює зоряну міру –
і клуботиться над млою
лють Останнього бою!

III - 4

Ми Сина Світу не змогли од змій спасти...
Та меч Його у нас й печать зорі огне́ва,
навколо Дерева уже зросли дере́ва,
й путь в синь-огні веде крізь Хаот до мети...

III - 5

Ха́оте, схований в кожному ли́ці, -
смерте німа
й променисте життя! –
барва
і тло,
і ждання синє криці...
...Люстро
крізь вимірів мури і грати
синь-несвідоме
прикличе у тям,
звільнить з утілень
безвладне й розп'яте, -
і наріче
у плачу за буттям
іменем сутнім –
Єдиного
ратич.

III – 6

До Сварги цар ішов... і почт вовків
дививсь на небеса, на річки й скелі...
і затремтіли брами, і веселі
пісні співав хор дів й лісовиків...

І уклонились Велес і Перун,
Семаргл і Вишень... й грянув глас Сварожий:
“До нас ходи, лише – не цар, а боже, -
й послухай дивний дзвін далеких рун...”

Й до столу вів царя сліпого вовк,
й на Алатир-горі дзвеніли руни...
і плакав цар... і шепотіли струни:
“Чому, Ти, царю, пізно так прийшов?”

III – 7

Новому, безвічному світові – діти,
ми світу старому у синій меті –
творці перетворень і творива витвір...
Над світом розбитим, у пломені битви
ми знищимо храми зміїни й хрести, -
новому безвічному Світові – діти.

III – 8

Нас, ратичей, пішли в цей бій, Ясна Царівно!
Нас, ратичей, пішли вбивати, Матір-Сва! –
повстав зміїний рід, й змінилася Ява,
й на буллу тільки жде заповнена вартівня!..

Не встигне Аламут... Пропіють перші півні,
й гадюка з трону прошипить, іще жива,
словами змія римського, і поповзе ужва,
і "Pastorales..." в плоть ввіб'ють нам у катівні.

Так, зберегти світам повинні синій Граль,
й себе – сторожу, і мечів прасиню сталь...
та прагнемо – вбивати і вбивати...

Тупих й пихатих ханів у степах,
і герцогів, й письмак, й посланців на шляхах, -
ми прагнемо вбивать... Прости нас, Мати!

POSTLUDIUM .

Всесвіте!
Крізь чорне лоно твоє
лине
світло
Синьої
істини!

Піснь Світу

/Пасторальна сюїта/

OPUS 9

1972 – 1999

І
День.
Спека, гроза і спокій.

День завмер, наче Зерно – золоте, і дзвінке, й
променисте, -
бджоли у жовтому цвіті лагідно й тихо гудуть,
мріють дерева і трави, тче павук срібно-синю
мережу,
біля сосни задивилось на хмари вухате зайча...

Ліс шелестить... очерети сиво-брунатного лиса
в шурхоті хвиль ховають над хитливим смарагдом
ріки,
крук хрипотливо пропів, зачепивши верхівку дуба,
весь обіллятий сонцем танцює у лузі вовк...

Мовлять кульбаби до верб і слухають голос гілля,
райдужно зблиснули крила цикади, прозорі й хрупкі,
серед зелених вкривадл п'є світло і воду Лелія,
переливається в леготі із барви у барву лист...

Ріг кришталевий між віття, ясне, рясне, і пахуче,
просто в блакит сліпучий сторожко випнув
Єдиноріг...
співають птахи... земля дихає рівно і глибоко...
кіт комишовий дріма і виколисує світ...

Та все палкіше пала племенисте коло світила,
тиша повзе крізь ліс, жухне зжовтіла трава,
квіти хиляться, річка висиха, і зітха Лелія...
у пил опадає листя, й чорним пилом стає земля...

Око хворого сонця, жовтуватого-багрове,
збезуміле, удивляється у бляклий від світла світ,
береться щілинами ґрунт, обгорає до каменю,
й хмари повзуть безсилі у бездонні розлами землі...

Мчить через поле вовк, несучи юнака і зернину, –
гострими іклами в сонце сміється й співа заклин.
Крук промовляє слово – і синьою павутиною
мир огортають сутінки передгрозових хвилин...

Руки здійнявши навхрест, з блискавицею в чорнім
межи трави живі – справа вовк, а зліва вже – синій
чашу дощу приймає й повертає Зернину колоссю
юнак – ратич могучий – і з ним друг його Золотий
Павук...
крук,

Б'ють молоти грому, і злива заліковує безум Сонця,
вогневиці влітають в розлами і гоять рани землі...
розпрямляються спини дерев... й крила сосон
врятоване сонце
гойдають у небі, й корінням пестять надра
врятованої землі...

...І - дріма на вербі знову кіт комишовий,
й сторожко лис обходить слід колишніх доріг...
спить зайча... і розбризкує гладь лазурову
сонних вод золотий красень Єдиноріг...

2

Сонцю! Поле!
Красний гай!

Гей! Зі мною заспівай,
зайче, про чудовий край,
вовче, про широкий гай,
круче, і про синь ріки,
круче, й про глибінь ріки!
Й ви, ласкаві сині хвилі, -
про печалі і надії
золотої, молодой
і прегарної Лелії!

Заспівай і ти, цикадо,
трав й цвітів ясна принадо!
Заспівай, мій друже лис,
про старий і добрий ліс,
і про сімко лисенят,
й вишитий лисиці плат!

Муркоти веселий кіт
в комишах про світлий світ,
й ти, павуче золотий,
найдорожчий друже мій,
пій про літо і весну,
осінь й синю синь-зиму,
і про те, як добре звить
світ весь в синю-синю нить,
і про те, як поєднать
золоту і синю стать...

Й ти співай, Єдинороже,
кришталевий наш вельможе,
про старі-старі світи,
про мечі і про щити...

Піймо всі! В цей синій день
вистачить у нас пісень!

3 Вечір. Тиша.

Світло ізм'якло і листя зсіріло.
Полиски жовті проміння ввібрало.
В тиші раптовій опукле світило
синьо-червоною хмарою вкрилось —
й впливло пишним багрянистим колом
в неба низького вишневе синило.

Скрізь гайвороння вниз звивистим шаром
тихо пада на зелені дерева, -
туч темносиніх на сході примара
барву рубінову хлюпнула в шпари
й чорною стала... Сінь-ружа марить —
травам шепоче про сонячні чари.

4

Вечорова пісня росини.

Вберу я все, і все в мені засяє –
й любов небес до золотистих зір,
і листя тихого ясний узір,
і барвна простота і світу, й краю...

У м'ені – вся мінливість водограю
й всіх водоспадів синьорунний вир...
Несу в собі всіх всесвітів я мир –
й сама в собі, як в безмір, я впадаю...

...Мовчить зозуля у вечірнім гаю,
зітха моя волошка... З давніх пір
її блакит я мірою всіх мір
краси й цноті ясної обираю...

І шепочу в тьмянній блакит розмаю:
“Не спи, мій світе! Я Тебе кохаю!”

5

Ніч. Синя казка.

І молодик завис, весь золотий, над ставом,
й кіт на вербі мурчить і в сплеті віт дріма,
й Русалка на любов чека, від сліз німа,
і пахощі ллють в ніч духмяні диво-трави.

І піють солов'ї... І сном сріблиться Ява,
і легіт шелестить, і відступа пільма,
і йде Єдиноріг до ставу крадькома,
і обійма його Русалка у заплаві...

І зорі світять їм... І дихає весь світ
прозора-синім сном, й шепоче синій квіт:
“Хай буде так завжди!.. Єдині Ми, єдині!..”

...Й лягає молодик спочить в ясний ковил,
і зорі золоті плывуть у горній діл...
і люблять всі усіх... у світі синім...

6

Опівнічна пісня вовків.

Не знатимемо нині ми турбот...
 примчить над вечір від царя вовчиця,
 і ляжемо на комишовий одр,
 й дивитимемось на вовчаток лиця.

А потім лине в очі нам дзвін-синь,
 й довірливо відкриються нам квіти...
 і син відкриє надра давніх скринь,
 і ми почнемо руни тихо вити...

Й сплетуться наші душі в тім виттю,
 і душі друзів всіх, яких убили,
 і ми згадаєм ратичеве било,
 і незабутню Синь.. так-ту, так-ту...

І вийдемо, Любови повні, в ніч,
 і привітаємо Кота і Крука,
 й стару Сову, і безліч, безліч віч,
 бо знаємо, що значить – Світу злука.

7

Ранок.

Схід Сонця.

Ще – тиша...
 Легіт вранішній пробіг –
 і задзвенів далекий поклик Сонця...
 Край поля
 Золотий Єдиноріг
 чека на Золотого Оборонця...

Світліша
 ночі чаша
 все хутчіш...
 сріблястосиня...
 бідавооблакитна...
 ... І – враз
 крізь крони сосон
 в сон – комиш
 вліта стрілою промінь огнецвітний!

...Й все завмира...
і вибухом пісень
птахи стрічають Сонце світлозоре!
Благословен
пребудь, Ти, - Ранок-День, -
напій надії
луки неозорі!

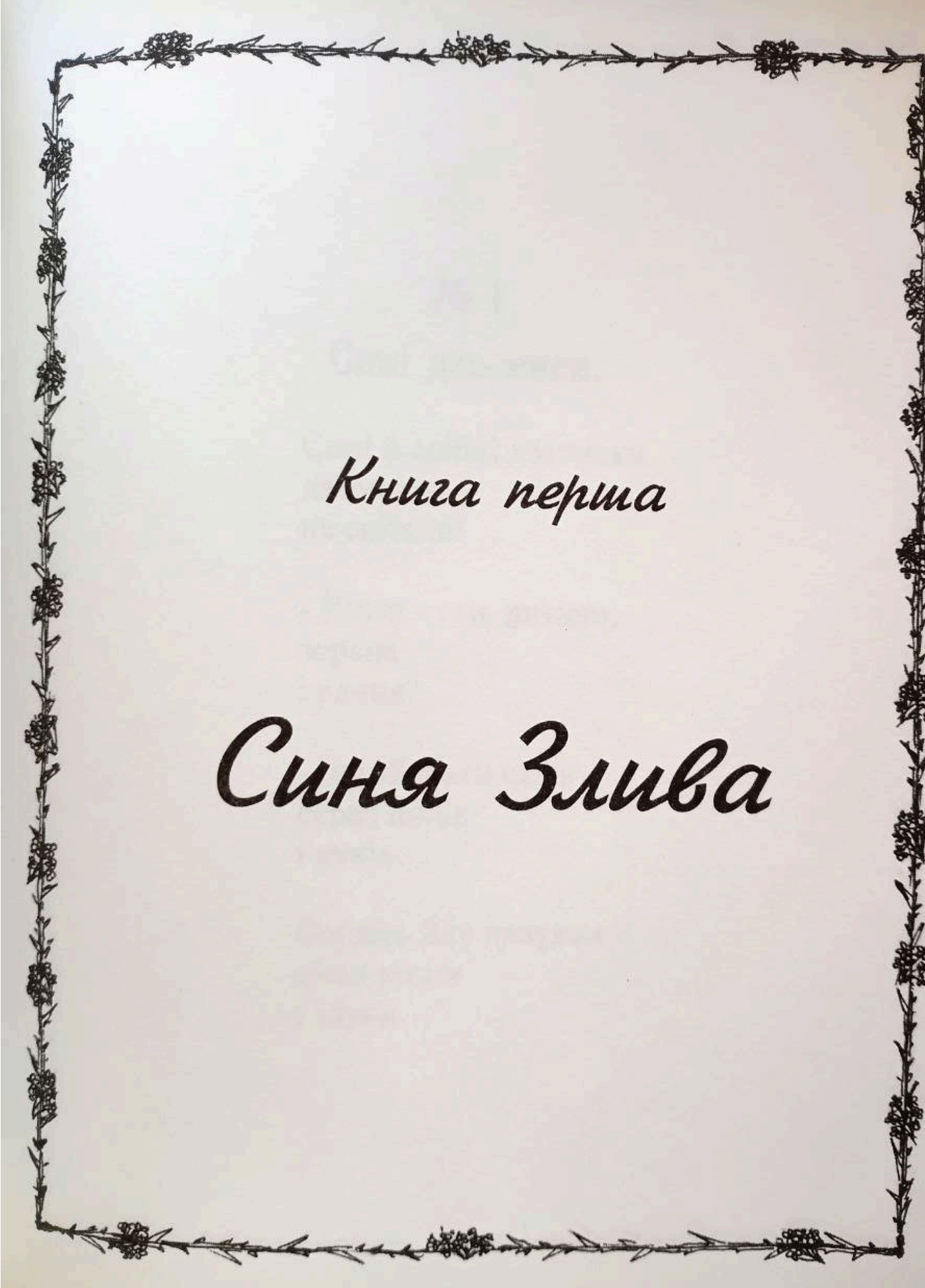
Зорі!
У небо
Золоте Зерно
здіймається поволі із-за квітів...
Крізь ніч
коханням
проросте Воно,
і вічним Днем
усі світи
освітить!

ЗОЛОТИЙ ПАВУК ВОД

OPUS 11

1981 – 2001

Книга перша

Синя Злива

A decorative rectangular border made of a thin, dark line with small, stylized floral and leaf motifs at the corners and along the sides.

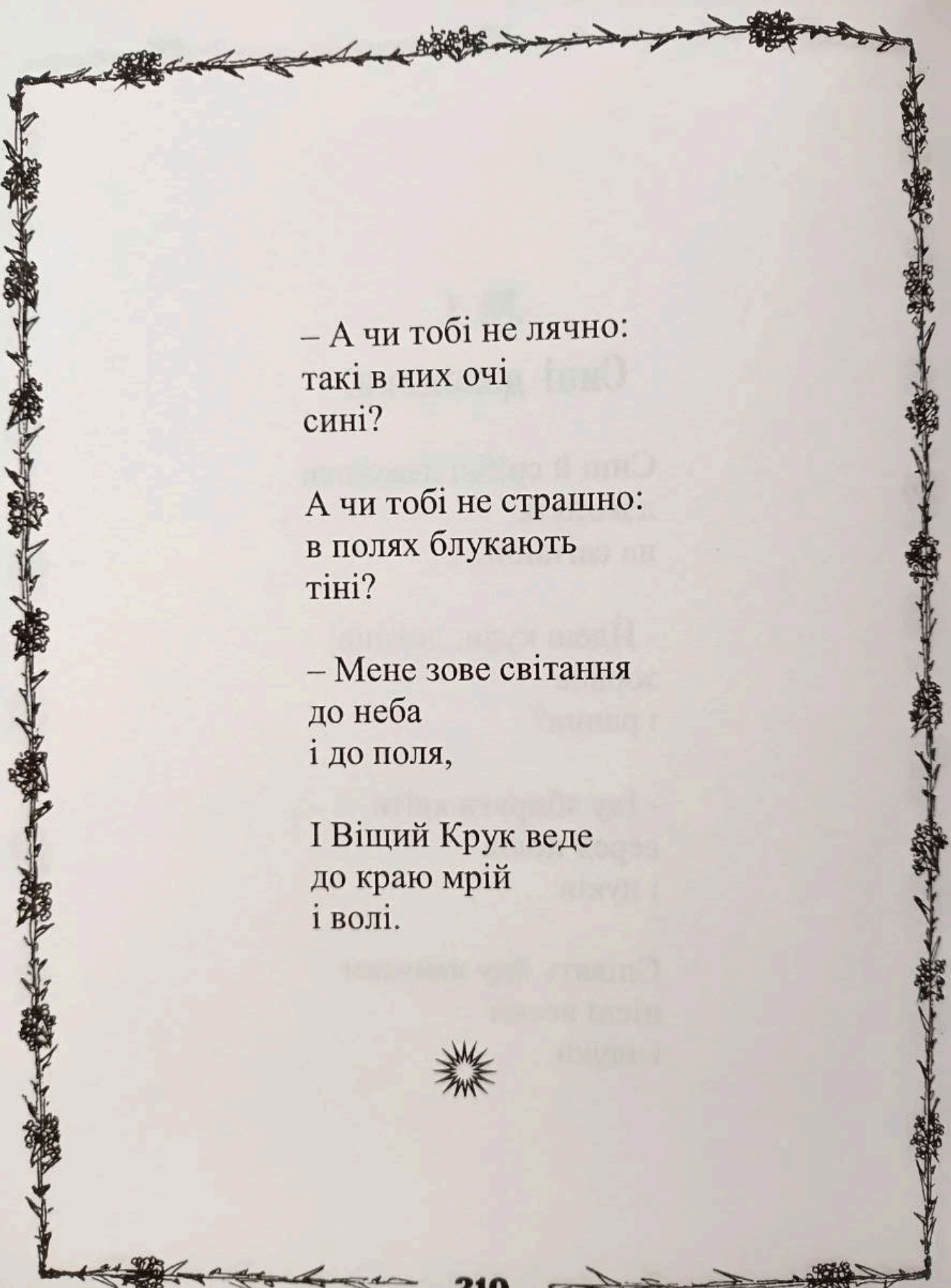
№ 1
Сині дзвоники.

Сині й срібні дзвоники
дзвонять
на світанні...

- Йдеш куди, дитино,
зоряна
і рання?

- Іду збирати квіти
серед полів
і луків...

Співать йду павукам
пісні весни
і злуки...

— А чи тобі не лячно:
такі в них очі
сині?

А чи тобі не страшно:
в полях блукають
тіні?

— Мене зове світання
до неба
і до поля,

І Віщий Крук веде
до краю мрій
і волі.

№ 2 Синє сонце.

Річка синя,
небо синє.
Небом синє
сонце лине.

Синє літо.
Сині квіти.
Спіє в полі
синє жито.

Синє сонце.
Синій цвіт.
В сонце лине
синій світ.

№ 3 Синій Світ.

Сині квіти і сонця мандрували
з однієї золотої диво-зали
та до іншої... Світи давно вже спали,
а сонця і квіти сині мандрували...

Й поєднали і сонця, і квіти синь із златом
й збудували між світи ясні палати,
і співали трубадури там балади,
й синім-синім грали ратичі булатом...

І вовки дітей між зорі прудко мчали,
й павуки дітей на зорях колисали,
і круки дітей всьому, всьому навчали,
що у світі синім й золотім впізнали...

І тепер у золотих і синіх снах щоночі
золоті і сині шепти там дівочі,
лицарі і принці там із почтом,
і пророчі голоси там і співочі...

І радіють і сонця, і квітки сині
в золотій і синій цій твердині,
де добро з добром однині двоєдині
в світі золотім і в світі синім.

№ 4

Синій голос.

Хлопчєня шукало голос
в лїсї й спаласї зїрниці,
мїж яри шукало й гори,
помїж снї і срібнї вївцї...

Хлопчєня шукало голос
у безмежжї трав і поля,
в житнїм колосї, і в болю,
в мїцї, і в глибинь-криницї...

— Я шукаю чистий голос,
нїжний голос з промїнь-крицї,
щоб його коваль мїй Доля
викував з пера Жар-Птицї...

Хлопчєня шукало голос —
а вїн спав у синїй квітцї.

№ 5

Синя доля.

Моя доля синьою
плине рікою,
помїж гори й долини
плине рікою...

Чи зустрїне мене
плесо покою —
золотий павук й сивий крук
понад синь-рікою?

№ 6

Синя воля.

– Ой, високі тії мури!
Ой, широкі тії ріки!
Йдуть на безвість дні похмурі,
дні убогі, дні каліки...

Я тобі принесла долю
з поля в платтячку зеленім,
спредвіку сто душ в неволі
снили долею даремно...

– Хай широкі тії ріки
і високі тії мури,
де чекає сон безвікий
й тліє синій жар зажури.

Без вагань візьму я долю,
й в жарі меч зрощу сталевий,
і здобуду панну-волю,
й житиму я недаремно!

№ 7

Срібне весілля.

Ой, у садку, у садочку
ніччю
три наречені ховають
обличчя...

В танку кружляють білі
дівчата.
Пахощі стелять рута
і м'ята.

Ой, наречена перша,
як чічка,
ружаним цвітом квітчає
нічку...

Друга дівчіна, сумна
і тиха,
вихором снів заколисує
вільху.

Третя ж красуня шкляними
очима
пильно і заздрісно стежить
за ними...

Ой, у садку, у садочку
ніччю
три наречені ховають
обличчя...

№ 8 Золоте кохання.

Зорі, зорі, зоряниці! –
з ким заручені, сестриці?
З Дівич-Місяцем, чи з Морем,
із лагодою, чи з горем?

А як вільне ваше серце,
всіх здолаю в чеснім герці,
й на баскім коні-тумані
я вас викраду, кохані!

Й поєднаю вас в Одну –
в світі жару, чару й сну...
Й стерегтиме вас Павук
і відважний воїн-Крук...

Й станете – золотолиці,
срібні сестри-зоряниці.

№ 9
Синє кохання.

Понад ставком потайком
біля верби, наче панна,
стоїть дівчина-русалка –
від туги в'яне...

Ой, не журися, русалонька,
бо сліз не стане...
й поміж зіркі синьоброві
тебе любить коханий...

№ 10
Сині заручини.

– Якщо плачі ти почуєш дощу
над золотою річкою,
чим привітаєш його, Павуче?
– Синьою стрічкою.

– Якщо почуєш ти сміх дзвінкий
зорі над рожевою річкою,
чим привітаєш її, сивий Круче?
– Синьою чічкою.

– Якщо з нареченою буду іти
вночі над зірною річкою,
чим привітаєте нас, брати?
– Стрічкою й чічкою.

№ 11
Синє сподівання.

Хочу заснуть дерев я сном весняним,
хочу заснуть в м'якому світлі сонця,
хочу заснути синім сподіванням
на міць незламну Павука і Крука...

№ 12
Синій сон.

Я знаю пісні твої, синяя руже,
і ратичей сум, і вовків люті і жалість,
і глоду любов, і терновника дружбу,
і жовтого змія роздвоєне жало...

Я знаю всі болі й всі долі калини –
тремтливої дівчини, пісні сумної, –
що лине за плином росини-хвилини,
і багрянцем плаче од туги рясної...

Я знаю любов твою, вербо-вербице, –
до неба і сонця, до птаха і хмари, –
і те, що насниться тобі, й що – не спиться,
коли заколисують зоряні чари...

Я знаю пісні твої, сосно зелена, –
твій шепт вечоровий і денну молитву, –
коли, весь у золоті, твій наречений
крізь синій туман вилітає на битву...

Я знаю спокійну упевненість дуба –
коханця землі і улюбленця зливи...
Я знаю печалі вільхи й срібну згубу,
і юних ялинок вбрання синьо-сиве...

...Та всі Ви од мене все знаєте глибше, –
підмайстро я Ваш, закоханий учень...
Даруйте ж мені таїну ваших душ ще
і ваше знання усесвітніх сполучень...

Візьміть із собою у мандри світами,
й залиште самого на лезі Прасвіту,
сповийте у квіти ясної нестями,
і знову зростіть у корінні і вітах...

...Упала на ниви пронизлива ніжність
пахучої тихої літньої ночі...
...Ручай все шепоче й шепоче... і світять
у душу мою неба зоряні очі...

№ 13

Синя злива.

Неба дитино, доще –
ласкавий ти і погідний...
Навскісним теплим зерном
ти засіваєш поля...
П'ють всі дерева і трави
міць твою бистрохідну,
і малахітово світиться
в твоїх обіймах земля.

Квіти зеленосині
тремтять у прозорих струменях,
листя верби дрижить –
вкривається сивим плащем...
і тільки самотній клен
себе огортає сумом
й краплина за краплиною
виплакує жовтий щем.

Доще! Синій і сивий,
бурштиновий і блакитний,
пурпурово-смарагдовий –
землі і неба любов...
П'ють тебе крук і яструб,
золотий Павук в синіх сітях,
п'є зозуля й кує, -
всі п'ють тебе знов і знов!

№ 14 Тривога.

Чому стало мені так тривожно
біля срібно-синьої річки?..
Чом забув я мову синь-руж
і птахів золотавих спів?..

І чому здається мені,
що чекаю тут я на стрічу...
й чую, чую далекий плач
сивих вовків...

№ 15

Пастка.

Над сріблястою річкою серце моє співало
сонячну пісню про щастя, про щастя для всіх...
Ткав золоте павутиння Павук у небесній залі,
щоб захистить укринадлом світ від потали і лих...

Тихо вода срібна-срібна серцю моєму шептала
про велике кохання вільх і лагідні душі вовчиць.
Сталевим дзьобом кував Крук золоте забрало –
сонячний лик до лат золотисто-синіх моїх...

...А понад небесною залою горе світу кружляло,
й скреготливо-залізний доносився смерті сміх...
та над срібною, срібною річкою дзвінко серце моє
співало,
і верба в прохолоді ховала очі люті вовчих...

№ 16

Смерть.

Смерть-карга шкультигає
в багряній киреї,
й звідусіль виповзають
срібні змії за нею...

Смерть-карга шкультигає
між заплакані верби
й сипле чохом довкола
заіржавлені гérби...

Й виростають із них
в бур'янах і ліщині
шестикутні зірки,
куті срібним та синім...

І стають в багрянці
мертвоокім світила
п'ятикутно відбитим
червоним кропилом...

...Плачуть верби й круки,
і в залізній короні
Смерть регоче й сидить
на червоному троні.

№ 17

Ратич.

Ратич впав серед майдану
з вигнутим ножом у серці...
й всі тікають... і ні жоден
за убитим не заплаче...

Тільки віщий Ворон кряче
й виє Вовк з відчаю й люті...
тільки плине вгору ладан
за кутом, де хрест і рута...

№ 18

Я.

Невже й мене уб'ють?
Й мене – не стане?
Й розвіє вітер прах?
І я не буду бути?
О, Круче! О, Павуче!
О, Кохані!
Невже моя навіки
може зникнуть суть?

№ 19

Ми.

Світанок вмира
в сірій, сірій сій зливі,
і чорні птахи
листям впали на трави,
і сиві джерела
у срібному пливі розливу
кружляють отавою
піну синяву...

І мертва русалка
в брунастому вирі
між зламане віття,
як срібло, біліє плечима,
і, плинучи, вже в неіснуючий
синьовірій,
за небом й землею
блакитними
стежить очима.

№ 20

Чекання.

Над розлетистим Всесвіту храмом –
багрянїста корона Смерті...
на зірках у лютій нестямі
я чекаю з мечем розпростертий...

...А на троні червонім регоче
й блима Смерть шкляними очима,
і гнила плащаниця ночі
укрива її херувима.

...Та в далекім синім тумані
на кордонах світу і лету
час й планети Павук злототканий
поверта до Єдиного сплету...

№ 21

Спокуса.

Якась жахлива людина –
не очі – ями криваві –
несе крізь багрянні стіни
до мене свічку і саван..

А поза стінами плаче,
плаче і плаче злива...
Очі неба незрячі
витікають на ниви...

Книга друга

РУЇНА

Бéло нех шаб в'бéло нóда, кол Ісрóел хавейрїм!
Ам – хаáрец – áмшей Йóхад шїр – ха-шікрїм цум
міст'їрїм!
Мéлек! Мегаллех темірїн! Мóгшей шахат!
Мїснагдїм!
Мáвет шейол шахат, Сїрін, мем, гіббóре хаїл, сарїм!

Сéнах, Дáвід, бе ахарїт ха ямім ах-рїт х'ямїм
бонег шахат дéбар мáвет бе ахарїт ха-ямїм!
Ха-кохén ха-рьóш Ісрóел! Йет кол-шібт Йсройль
хям кол ха'ам
Ал хагвїм – ха пéг'юм, Мóрех, ахарóн менухатáм!

Хритвл! Ез ке нахáлей зéпхет – ям ха арабáх...
Шалóм!
А́ншет мілхамáт фор тéхом! са депан мон шер
бонóм!
Ха'бділ б'бейн сáддіг ле-рáша Шемóне éсре авр
насі!
Мáвет тáннїн кáма нáшім, хїдрешéй гве ўллах! Сї!

Соді, Хритвл! – Ша'арей ма́вет ітз маасе берешіт!
Зебахім реша́ім – мавет! Кадаші́м несіть у світ!

Де Козел для Азазела?
В полі! В полі! В полі!
Всі ми голі, слуги Яхве?
Голі! Голі! Голі!

Звіть маа́лахе-хабо́ле!
Кедеше! Гіббо́ре хо́іл!

Ель, Елоха, Елохім,
Шаддай, Ерех-алаїм,
Саваот, Адон, Берірі,
Яхве-зміє, Рі і Рірі,
Лев'ятан і Шаберірі –
шофеті́м в Сефе́р Єсці́рі!

Гої знають, що десята
б'є година?
Линуть ру́хім і мазікім
небом линуть.

Ріж дитину! Ріж дитину!

Рігос мортіс... Гой без ясен...
Мач еду ебаут насінг!
Нон е веро! Се – холера!
Медхен фюр террібль химери.

Рад-йго! Рад-йго!
Вбий його! Вбий його!
На хвості з води зведися,
а́ншей мілхама́х помстися!
Рад-йго! Рад-йго!
Ріж його!

Гей, скоріше! Із горища!
З ну́жників, і з кладові́ща!
На руїну, на руїну
перетворимо Вкраїну!
А за нею – цілий світ! Гіт!
Ахаріт!

Джамбуті́б – кийл – ман керме́? Тан пі, тан м'є...
Ху́рім – ум дегед'ю ху́рім алі б'ю́? Хі ху лейс зе
пайпер колз зе т'ю...
Аргасла́м – дж'їда́ ойочіту́ гх'ян! Мас вале морі́р де
п'є ке бі ві́р де родилля́с!
Джар яла́нг-ані дегед'ю джа́йрлан алі б'ю – Де бон
грас антр му о-з-арм а ля міні́ют!
Аку́с-кі ду дж'юл дю йоші́л кіса́л кіса́м! Альон –
з анфан де ля Патрі са депан!
Чо́к аймі́ чокті́лап е́ттім, Елбир-са́лбир Бай Коч-
бі́н!
К'ю́зен ка́зи чача кел́дим, айгі́р ка́ра ташакті́б –
бі́м!
Є паматта́ ятха ма́та, манушв'я́та Татхага́тта! –
традіто́ре, е бен трова́тто!

Нга́дла! Ні́ті, кісі, кісі, кісі, кісі, макезі́са!
Йе́ба, баба! Баба Са́фа! Баба са́пела Маша́йя!
Йм́пі, ево́мбу, у канге́ла – Абенха́ла іг'Іні́за!
Ама Зу́лу, Ама Зу́лу, таба Бо́с'ю, ква булва́йо!

Яхве грає з Лев'ятаном –
з нашим Паном, з нашим Паном!
Йом-кі́пур впаде на го́їв –
Крові! Крові!
З ким ви, го́ї? – В голі́м полі, –
в полі, в полі!
Звіть маалахе-хаболе!

О-о! Янь ці сі гу цзяо-лун фу-фу цзянь ху!
Не спасти синім озером, цілим озером вільху суху...
О-о! Вань-чен чжі го цзе боші́ кен тай-і́ Лінь-лінь!
Відлі́та його́ дух в темну-темну прасинь...

О, Су́санно-номі́като, цукі́йо́мі-но-ні́кото.
Даремно вже кликати.
Амате́ра-суомі́камі...
Камі в горю́ кликані́, камі...Закві́тчані... Та – не з
вами...

Ну Ні́ндар езате́ні, вадар ма екуте́ні!
Ой, від крові́ черлені...

Кто ж йсу́ божі́ бойовні́ці? Мі́нді кіндум хаум ха́у?
Ба ямо́д іш ха-лашо́н бемі́бдар мішпат ра́ша.
Ма́кхі-ах-ба седе́г во гехало́т нашем Ісро́ел ид
тидх'ар у-седагах!

Ва-г-з, шірлога, алтан тобчі-серех, шема,-ал-піхем-
мем-хаввах мішбар захар, епх-ел, кол шахат!
Йнул магр мем гойм раж ид, хаввах Вілон, Ракхі,
Шекхім, Зевул, Мехон, Маон, Арват!

Ле-м'ян ярш гур ебу – Хасбу тйом
чин-а-б'ю-ба-б'ю –
Читхур барá! Їм тен харá черіг бугсén чегіи кию
Джебé – барлас Беріг!

Зераїм, Моэд, Нашім, Незакім, Кодашім, Тогорот,
Мікваот, Нідда,
Баба Кама, Баба Меця, Баба Батра – же д'еспрі!

Йохасанн! Лілітт! Адам! Дойчлянд, дойчлянд юден
аллес,
у-нгісімаан, рул, Бритн, - моел герім!
Ібрім! Мешарет! Мошег! – Грезіль, Іскарон, Валан,
Бегеріт,
Бегеріт – кол мавет беріт!

Рад-йго! Рад-йго! Вбий його! Вбий його!
Шість десятків й шість років, тисяч шість й шістсот
віків,
і шістсот ночей і днів, й діб шість тисяч в морі
снів...

Яхве грає з Лев'ятаном – з нашим паном, з нашим
паном, –
всі будем від крові п'яні! –

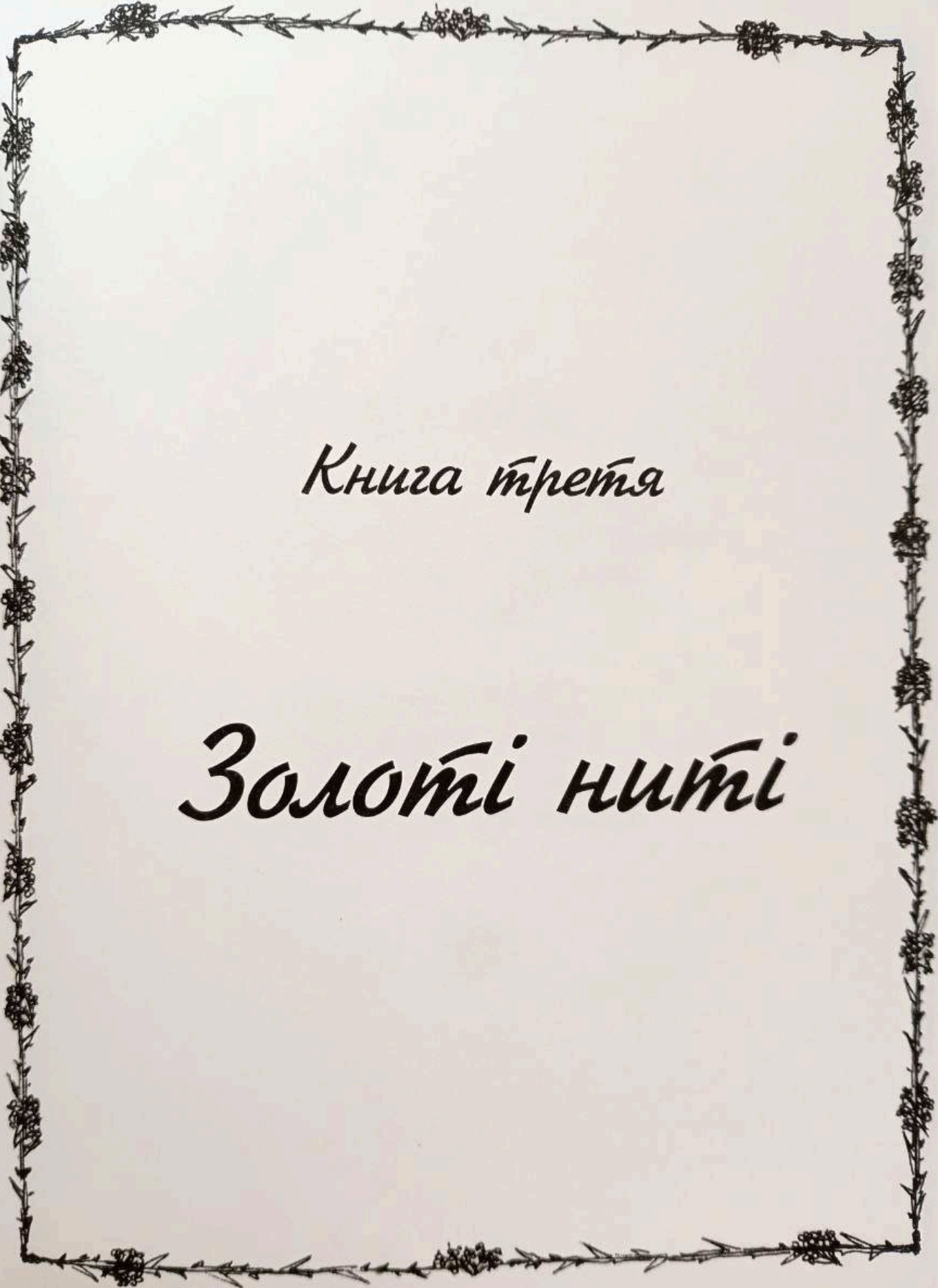
Ягатах праксайтарам корарупам бхаянакам, -
де згарає сивим згаром чорний факел, чорний
факел!

Шемітта! Мем-машіяхе, досить жаху, досить жаху –

Азazel й Козел – у полі...

Кличте ма'алахе – хабóле!

Книга третя

Золоті ниті

№ 1

Повернення.

Над лезом темної річки,
де втопленик-місяць світить,
мені навздогін ридають
не вбиті ще діти...

І я ридання ці чую,
і з неunikного краю,
над лезом темної річки
в життя із жалем вертаю...

№ 2 Відчай.

Кожної ночі в хрестатому храмі
діти вмирають – і бавляться змії...
Моляться люди в тихій нестямі
Ратичу мертвому, Круку й Лелії...

Край спорожнів... поховалися кмети...
щезли гаї і повужчали ріки...
Тінями сунуть просто в тенета
утікачі – слабкі і безликі...

Сміху не стало, і сонця не стало, -
зникло все в срібних туманах і тучах...
тихі мужі з роду синьої сталі
ждуть, що спасе їх лицар могучий...

№ 3 Золота мить.

Невже все у світі загине, -
й птахи, і дерева, і звірі, -
і стане багряним все синє,
і Смерть пануватиме в мирі?!

Брати мої! Де ви? Озвіться!
З'явіться у синім чар-колі!
І нить золоту, о, Жар-птице,
зв'яжи у поживклому полі!

№ 4
Ратичі.

Мчать сто комонників чорних
небом огненні комоні,
чорним стогоном стогнуть
в небі
ратичі й коні...

Мовчать на землі сто міст,
повиті
нічною млою...
У вершників з віч спливають
сльози
вічного болю...

На сто несплячих сердець
впали
сльози палючі...
Мчать сто комонників мертвих
коні
між зорі і тучі...

№ 5
Повстання.

У ста містах їх збирали
вбрані
за вдів
дружини...
Сто мечів тьмяно-сірих
вночі спалахнули
синьо...

І впали сто тисяч міст
під їх страшною
вагою —
і вранці
текла там зелена
кров
змією-рікою.

№ 6

Золоті ниті.

На руїнах далеких
прозору пряжу
Золотий Павук
нить за ниттю в'яже...

Із руїн далеких
золота встала вежа —
з неї сивий Крук
за світом стежить...

...Он — в лахмітті червонім
дорогою з краю
повз мертвий полин
Смерть шкультигає.

Загубила вона
трон і корону, -
і шука, де б знайти
місце для схрону...

І сміються над нею
верби хвилясті,
і пісні співають
про день і про щастя...

№ 7

Золота пісня.

Золоте моє щастя –
співучий птах...
Завмирають слова
на вустах...

О, мій світе прекрасний, -
смарагдовий день...
У ріці синій-синій пливе
дзвін пісень.

Ноче зірна – прозїрна, -
любове моя...
Золотий молодїк
снам сія.

Все безмирне безмірне
стає ніче...
Завмира водянік...
Зозуля кує...

№ 8

Марення.

О, сивий лік, зозулі вік,
крило сови!
Злиття всіх рік і крик шулік,
й сні – острови...

Коли ж, коли в Кільці імлі
з'єднає нас,
і крізь розлам змаліє сам
і зникне час?

№ 9

Золотий шлях.

Я не старів, хоч днів й років пливли години,
і йшов я стежкою свого буття...
Я бачив світ... і співи тополині
я чув... й чекало золоте дитя...

Я йшов... і золоте дитя у прѳсторі пливкому
в завітчану долину, до верби
мене привело... Синій племінь грому
розсіав марево над золоті горби...

І синя річка, і Вовки, й Лелія,
і Крук, й Павук до мене крізь ясну
весну пливли... І в золотій замрії
нарешті чув я синю тишину...

№ 10

Золота тиша.

Синя, синя й золота моя тишо!
Кіт ласкавий
колиску колише
золоту
в синій-синій тиші, -
синю —
в золотій, золотій тиші...

Тче Павук золоту сітку,
і несе сивий Крук синю клітку,
і Жар-птиця
тишу колише —
золоту —
золоту
тишу...

№ 11
Золоте кільце.

Золоту ладдю
за зорею
понесло́
крізь туман
течією...
Та назад
повертає сама,
бо кінця
у Кола
нема.

№ 12
Золотий вітер.

Понад світом гуляє Вітер,
над весняний лан розігрітий,
над зими льодяні самоцвіти,
понад літо й осінні квіти...

Вилітає Вітер з оселі,
де кружляють зорі веселі,
де постелю Сонцеві стелють,
й Місяць спить на синіх орелях...

Всі світи облітає Вітер,
вирина із сонця оселі –
й, золотий, зависа над світом,
де завмерли зорі веселі.

№ 13

Свято.

Маринонькуносять дівчата.
Зорепад.
Бачать діти, як жовті птахи
тихо сплять.

Діти чують -
трава золота шелестить...
Синім сном уповите небо
спить.

№ 14

Сонячний Край.

До краю – розмаю
сонця прийшли...
Діти у лісі
Люстро знайшли...

А в тім Люстрі –
Лелія...
снить синім сном
і мріє..

Ліг Золотий Павук
спочить від розлук і злук –
на золотому троні.

Ліг чорно-сивий Крук
спочити від злук і розлук –
на синьому троні.

...До краю – розмаю
Сонця прийшли...

№ 15
Золотий спів.

Задзвеніли й запіли
квіти,
і запів з ними
золотий вітер, -

і запіли всі зорі
в світі,
і запіли весна
і літо,

і запіла огниста
Жар-птиця
пісню синю про синю
крицю...

№ 16
Воскресіння.

В тихім гаю, мій Вірний Круче,
край галявини, Золотий мій Павуче,
біля бору синього, Сивий Вовче,
над могилою в терні посидимо мовчки...

Й в золотий, і ковчужний шовк, о Павуче! –
в золоте, куте дзьобом, забороло, о Круче! –
в меч з металу синього, Сивий Вовче! –
серед терну вберете мене ви мовчки...

І лісами мчатимеш мене, Сірий Вовче,
й проводжатимуть нас всі будуть мовчки...
І летітимеш, як вихор, над нами, Круче,
І глядітимеш із Сонця на нас, Павуче...

№ 17

Посвята.

І ратич став ізнов,
і поруч вовк –
і синій меч розтяв
століть ковадло,
і цар сліпий до них
із літ прийшов
і зупинив всіх днів
вагадло...

Й мечем торкнувся
ратича рамен,
і плащ йому подав
з червоним слідом...
Й зникали срібні знаки
всіх письмен,
і синій блиск
зникав за круговидом.

№ 18

Прощання.

Квіти співають,
і плачуть вовчиці
в тихому краї
синьої криці...

Квіти співають,
і плачуть дружини
в краю, де очі у них
сині-сині...

Квіти співають
у тихому краю...
в золотім гаю...
в золотім гаю...

№ 19

Золоте чекання.

Чекають душі,
золоті і сині,
й сплять до часу,
і снуть Єдиним сном,
там, де між зір
ясна сльоза спочину
зависла ярим
Золотим Зерном.

І пам'ятають душі
сум і радість,
і пам'ятають щастя,
сміх і біль...
І пам'ятають
Ратичей і Лада,
і море золоте
серпневих піль...

Усі – в Одному
і Одне – у кожному...
сумна любов
й шалена, люта міць...
Злютовані,
й в Однім – самототожні
всі – золоті
з металу синіх криць.

...Й розкриється Зерно
в останній раті,
і, утотожнені тепер навек,
мечами синіми,
братам всім браття,
зупинять Часу
багрянистий лік.

№ 20
Золоте Єднання.

У далекім синім тумані
край межі і світу, і лету,
час і простір, і зорі багряні
поверта Павук злототканий
сіттю снів до Єдиного сплету.

О, Павуче! О золото ниті!
О, мій Круче у синім тумані!..
Я – в росину входжу і квіти,
у коріння дерев і віти,
і в траву на забутім кургані...

Й ще сто сотен міст під зорею,
що пала золотою люттю,
давнію крицю, вкриту їржею,
переплавлять в горні, - і з неї
Синь-мечі здобудуть в спокуті...

Й сто братів я у терені стріну –
й сто вовків озвуться до мене –
й помчимо, золоті, повз руїни
із мечами, що світяться синьо,
у плащах із слідом черленим...

№ 21

Надія.

Розрадь, Павуче,
світів печалі!
Почуй плачі їх
в золотій залі!

Верни, Павуче,
світам насагу,
дай меч їм синій
і золоту звагу!

З'єднай, Павуче,
всі долі й волі
в сліпучим Колі!
В сліпучим Колі!

ЛАДОМИР

*/Сюїта старовинних
танців і пісень/*

OPUS 13

1978 – 1983

1

Повільний вечірній танець
молодиків і дівчат.

Ой, ти, Лад-Ладоньку ласкавий!
Та пойдіть нам лада до любови й слави!
Та би-м був з лиця вродливий!
Та би-м в серці був сміливий!
А в душі би-м був цнотливий!

Ой, Ти, Лад-Ладоньку погодний!
Та пойдіть нам ладу до кохання й роду!
Та би-м з лиця була гожа!
Та би-м серцем була можня!
А в душі-м – як синя рожа!

Ой, Ти, Лад-Ладоньку могучий!
Розжени над нашим Родом темні тучі!
Аби-ть ворогів не стало!
Аби-сь красне Сонце сяло!
Аби-м Матір ся сміяла!

2.

Пісня жони-удови.

Ладо мій, ладоньку!
Глянь у свічадонько! –
побачу...
Ложе холодне вже,
лежу сама з ножем –
не плачу.

Назви ми ворога,
лютого й хворого –
почую!
Крізь білий світ піду
в наругу і біду –
уврачую!

Серце му виріжу,
вібіжу на межу –
заплачу!
Піду домів скоріш,
візьму у ложе ніж,
ще гарячий...

Тоді, мій ладоньку
стрічай мя раденько
в Морени –
із серця мого, між,
скоріше вийми ніж
черлений!

Пісня оратая навесні.

Засій землю же землю, зёрно!
Поглинь злото же злото, черна!
Віддай злото же злото жерну!
Терно, зрости-сь до неба з дерна!

Гей!
Грай же грай, жерело, на втіху!
Хай відійде нас всяке лихо!
Тихо лийся, меде, із міха...

Зрости, зрости, древо-же-липо!
Зрости з дерна до неба ліпо!
Вділ і вгору ся зрости шибо!
Кірням – злоту, врохлом – до Стрибож!

Гей!
Грай же грай, жерело на втіху!
Хай біжить нас усяке лихо!
Тихо ся лий, меде із міха...

Цвіти, цвіти, віто же віто!
Зленим щитом ся співий, літо!
Встань – постань круги терну, жито!
Цвіти, життя крогівий цвіто!

Гей!
Грай же грай, жерело, на втіху!
Хай тіка од нас всяке лихо!
Тихо лийся, меде, із міха!

Бойовий танець молодих воїв.

Як коти! Як коти! –
Без кісток!
Пролети! Пролети! –
кожен крок!
Де ти був – там нема! –
в миті мить!
Багатьма! Багатьма! –
маєш бис-ть!

Синій меч! Синій меч! –
Вигина! –
Тіло й стір! Тіло й стір! –
лич – одна!
Два мечі! Два мечі! –
нич нема!
Ноги – вір! Ноги – вір! –
пала тьма!

Як вовки! Як вовки! –
міц і звинь! –
Навпаки! Навпаки! –
скіч і линь!
Ми – вовки! Ми – вовки! –
смі і з лав!
Як круки! Павуки! –
Мінь-мо яв!

5

Вранішня пісня вождя
по звитяжній битві.

Зоре вранішня, з рук моїх ворожу ти крів ізмий!
Вбили руки ці синю-синю сталь в плоть і міць твою,
о проклятий змій!
Сонцю! Батьку наш! Землю зганьблену саявом Ти
омий!
Хай не ступить д'нас вже вовік однинь жоден ворог
злий!

Зеленійте, дерева!
Несіть води, ріки!
Трубите, олені!
Полюйте, шуліки!
Прощайте, мертві!
Живіть, каліки!
Наша звитяга —
однині й навіки!

За свій край, за рай, бились-м, як один, вої можно
всі!
Нас лягло сто сот, ворогів — без ліч, в тій страшній
грозі!
не втік жаден враг, жаден не ожив у живінь-росі!
Вже довік звіднинь не ступать до нас ворожій нозі!

Зростають, дерева!
Течіть д'моря, ріки!
Стрибайте, олені!
Летіть, шуліки!
Прощайте, мертві!
Живіть, каліки!
Перемогли ми —
нині й навіки!

Хай живуть живі! Сонцю, боже наш, дай життя ще
їм!
Вдів розрадь, і дай щастя й синіх днів сиротам
малим!
Краю нашому дай сто тисяч літ бути молодим!
Із погребних ватр мертвих Ти знеси, Перуне, в свій
дім!

І – заплачте, дерева! І – заплачте, ріки!
І – заплачте, олені! І – заплачте, шуліки!

Прощайте, мертві!
Живіть, каліки!
Наша звитьга –
однині й навіки!

То ж – радійте, дерева!
Радійте, ріки!
Смійтесь, олені!
Смійтесь, шуліки!
Перемогли ми –
нині й навіки!

**Жертовний танець ратичей
навколо браних
і прощавальна піснь древнього можа.**

Листя зелене, земле чорна, вовче сивий, людино
біла!

Все – в небі – золоте!
Все – в Сонці – синє-синє!
Біла людина, сивий вовк, чорна земля, зелене листя!
Від кірня до крони,
від Павука до Крука –
все в колі Сонця палючого!

З вогню – іскра!
з іскри – полум'я!
з пломеню – серце!
із серця – людина!
з людини – Огонь!

Свароже! О даждь нам дари твої стріти!
Золоте кільце – огонь синій і квіти!
Дажьбогова крів, яро черлена!
Семарглова крів – у квітках ромена!

Радо від Брата,
панове Радо,
крів потече до радого Брата...
Від Матері-Сва до Сварги і Брата...

З жерелá – ріка!
з ріки – осока!
з ріки – море!
із моря – гори!
З гір – жерело.

Но́же! Синій племінь Сварожий!
Ввійди у серце вороже!

З вогню – людина!
з людини – серце!
із серця – племінь!
з пломеню – іскра!
з іскри – Огонь!

Листя зелене, земле чорна, вовче сивий, біла
людино!

Все – в небі – золоте!
Все – в Сонці – синє-синє!
Біла людина, сірий вовк, чорна земля, зелене листя!
Від кірня до крони,
від Павука до Крука –
все в колі Сонця палючого!

- Радійте-но, браття! Гей-но!
Вертаю нині до Неня!
Сто кіл вилітав сокіл!
Чека на мя нині спокій!
Свароже наш, соне глибокий
пішли з гори до кореня!
Птахом злину до'ть во́кіл!

Стрінь, квітко-дзвінь
нині сю тінь –
дай му злетіть
в злоту горінь!

– Радійте-но, браття! До неня
Вертаю нині! О-гей-но!

– Запитай у світа ж'є мета!
Най взні дасть зможну моць на хреста!
Гласом вітр, гласом гір, гласом птах д'ать звіста!

– Врадійте-но, брате Радо! Гей-но!
О, гей-но!
Радо вертати брату до брата, сину – д'неня!
Радо-ра, гей-но!
Зве ня'нь трава і земля зтліле тіло!
Зве ня Птах-Сонце й несе мя на крилах...
Ся слав же Роде і жите ми мило!

– Листя зелене, земле чорна, вовче сивий, людино
біла!

Все – в небі – золоте!
Все – в Сонці – синє-синє!
Біла людина, сивий вовк, чорна земля, зелене листя!
Від кірня до крони,
від Павука до Крука –
все в колі Сонця палючого!

7
Пісня хлопчика,
який біжить лісом і полем.

Гаю! Гаю! Темний бір! –
В тебе шолом набакир!
Вийди з бору, брате звір!

Вовче! Оленю! Зайчатко!
Всіх зову д'свої хати!
Буде тато, буде мати
гостей любих привічати!

Ну-мо! – з бір!

Драстуй, поле-житянице!
Драстуй, жовтий хліб-пшенице!
І ви – цвіти синьолиці!
І ви, трави! І ви, птиці!

Всіх зову д'собі у двір! —
з лісу, з поля, з рік і з гір!

І тебе, зізздо ласкава!
І тебе, ясна заграво!

Сонцю!
Сонцю! —
і Тебе!!!
Всіх д'собі зову з небес!

От якби ще за́вжди літо
в нас було з теплом і цвітом!

...Йой! Як гарно в світі жити!

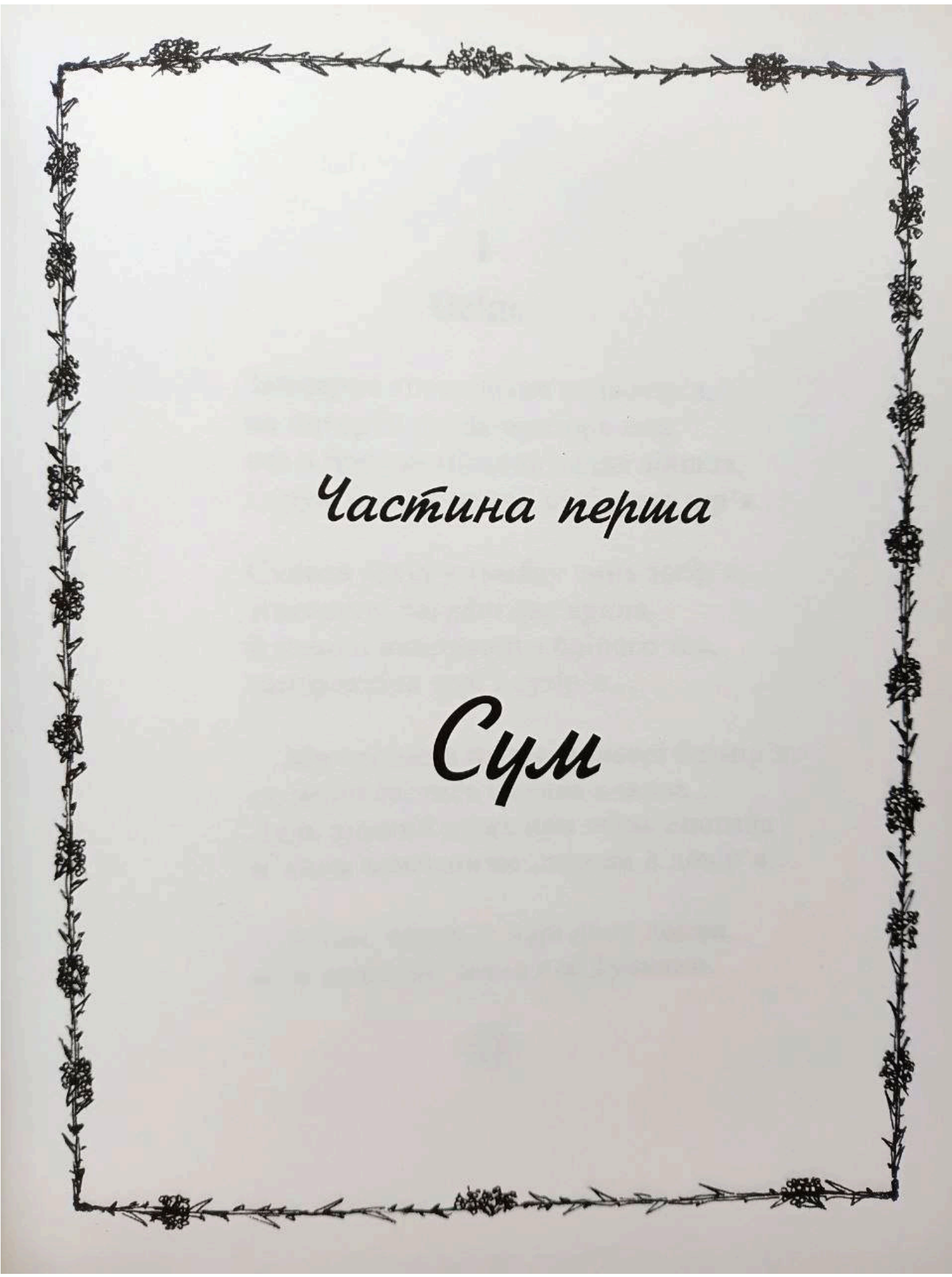
Нічні пісні

Частина перша

OPUS 15

Сум

1977 – 2000

Частина перша

Сум

1
Осінь.

Завмерло тихе світле надвечір'я,
на пагорби лягла прозора мла,
вся з бронзи місячна ладдя зійшла,
і крук зронив на гай стрілисте пір'я...

Сховав захід у тьмяну синь загір'я,
згасаючи, багряні два крила,
й поволі впливши з блілого тла,
замерехтіли зорі і сузір'я...

...Ми стоїмо в пливкім шатрі безмір'я,
сном шелестить похила ковила...
Ледь видний шлях нам осінь вистила
м'яким мовчанням злагоди й довір'я...

...А там, внизу, у чарі двох долин,
весь золотий, чекає нас Тульчин...

2

Вечір.

Західним полиском горять в імлі дахи,
заклуботалися тумани по долині,
заблисли зорі враз у небі тьмяно-синім,
і тихі трави снять край срібної вільхи.

Згасає день... Мовчать чагарники глухі...
Поволі в мороці зникають сірі тіні –
приходить ніч, й хова у чорнім безгомінні,
у вічній темряві стежки всі і шляхи.

...Мовчання й темнота... безмежна ніч осіння...
пільма і тиша скрізь... ні зблиску, ні квиління...
ніде – а ні душі... все вимерло... все спить...

І тільки голос мій у синій всесвіт лине,
і знає все, і зве, і кличе, і дзвенить,
і жде од правіку на відповідь єдину...

3

Сумна пісня.

День погас... у вечірнім тумані
загорілись далекі вогні
золотистими диво-зірками...
і почув я сумні пісні...

“О, коханий! – о, синій світе!
о, шатро золоте небес!
о, берези прозорі віти!
о, любове квітів і плес!..

“О, прощайте! Прощайте!.. В полі,
там, за обрієм, сплять міста,
де шкляними очима доля
вже тополлю знайшла для хреста...

“Через поле до срібного миру
на світанку мене приведуть,
і почую незмінний вирок,
і помру в майовім саду.”

4

Відчай.

Лагідна тепла осінь
в сні золоті уповита...
Ось я, боже мій, ось я –
сню золотим літом...

Бабине павутиння
мене обплутало й пута...
Сплю я в срібних руїнах
край зеленої рути...

Я не продав свою душу –
морок обрав я і грати...
Чом забути я мушу
меч свій і сині лати?

...Лагідно вітер віє
у сна м'якому блаваті...
край золотої Лелії
на липі я – розіп'ятий...

5

Самогубство.

О, чорні руки небуття!
О, колискові гімни смерті! –
Своєю волею ми смертні
в нестерпнім глумі сповиття.

Коли стає серцебиття
биттям в розверзті груди персті,
зміни на камінь синій перстень,
і сум'яття на забуття...

...Та не забудь, - що буде там
не спочин і не сон нечинний,
не злам, не стріча сам на сам
із почуттям жалю й провини...

Буде там вічна мука згину
і переможний срібний хам,
що світу нищить на руїну
з вини твоєї синій храм.

6 Мрія.

Забути б все... і стати б вовчням,
що сірі пахощі вбира і сині згуки,
сидіти б на вербі спокійним сивим круком,
котом у комишах не знати ліку дням...

Буť деревом, й до вод пустить міцне коріння,
й корону серед хмар до сонця простягать,
стать квітом терену, і ружу синю
у себе серед трав піснями закохатъ...

Стать вечором, і днем, і ніччю, й синім ранком,
туманом стать, дощем, рікою навесні,
росини вовком пить, і вити п'яно-п'яно,
й заснуть... і спатъ... і снить... і зникнути у сні...

7 Ессе Deo.

Коли стає незримим яв,
і засина пересторога,
в чертозі гушавін і трав
незрушного я бачу бога...

Проріс корінням божий лик,
у злеті скаменіли руки,
ліг на уста німотний крик
й лють споконвічної розпуки.

Розлету зірного тягар
почварою упав на груди...
І здрить приречений владар,
як поруч йдуть байдужі люди...

8

Утома.

Чи це повільне умирання
теж називається життям?
Чи це буття незнані грані
байдуже відкриває нам? –

Ці сірі грані скла й граніту,
ці тіні сірі, стіни – й ти...
Ці лиця і слова розмиті,
цей туск і туга самоти...

І ця сльота осеред літа,
і відчуття, немов чужі...
– ця нездоланна і несити
незосередженість душі.

9

Доля.

Чому ти мовчиш, моя доле?
Чому не озвешся вночі?
Ти бачиш ці стовбури голі?
Ти чуєш ці шепти й плачі?

То шепче і плаче вночі
самотня жарина свічі...

Мовчи ж моя доле, мовчи...
вночі ти почувеш плачі –
мене ж ти не знайдеш вночі...

Частина друга

СВАРТА

1

Вічність.

О так ! — із нами все пов'язане! —
й світів розліт, і спокій віч,
все назване і все неназване,
й щокожна в світі речі річ!

О так! — через кордони пам'яті,
через кордони “ти” і “я”,
вповза у сині твої наміри
кимсь недонищена змія...

О так! — крізь непомітні виразки,
крізь цятки зла в твоїй душі
потворне проросте і виросте,
й здола тебе їржею лжі...

О так! — у світі все пов'язане! —
і від колиски до труни
віч-на-віч з предками й нащадками
їх судиш ти, й тебе — вони!

Сварга.

О, Сварго! Дай же силу бути! –
дай силу здужати й знести,
не зрадить, смерть обравши, суті,
і жертвою не стати мсти!

Дай силу бути самим собою
і не собою дай не бути!
Дай цноту гордувать юрбою,
дай мужність не впадуть у лють!

О дай кохання – ненавидіть,
і дай в ненависті – кохать!
Дай біль не відчувать обриду,
дай міць не вірить в благодать!

Дай не зневіритись у браті,
дай сутнє бачити в міньбі,
дай волю рівним, рівним стати
в усьому сутньому собі!

Дай ніжність не зніміть в гордині,
дай гордість ласки не благать,
і дай талан – не в самотині
кохання синім світлом стать!

Дай чесність здригати самооману,
дай щирість друзям не лестить,
неупередженість в нежданім
розпізнавать і тьму, й блакить!

О, Сварго! Дай же тверду руку!
Дай спокій досягти мети!
О, дай Тебе крізь глум й розпуку
й завершити, і донести!

З

Я.

Hinc evolavi, hinc reguievi.

На мертвім камені серед глухої ночі
мій образ різьблений своїх не змінить рис –
у нім до зір і трав з безодні я возріс,
і зорями прорік богів слова пророчі...

Нехай дзигар буття в пітьмі століть скрегоче,
і Яхве в бубон б'є, і скаче папа-біс,
і змії хай шиплять на синій-синій ліс
й хай срібло сиплять на мої камінні очі... –

Що б не було, які б нещастя, сні і болі
у цім й у тім житті не слала б хижа доля –
ніщо й ніхто мою не переможе суть...

Під небом надр й землі, і злуки, і розпуки
крізь всі спокуси і чекання жовті муки
я до кінця пройду меча незрадну путь.

Частина третя

*Перед
світанком*

1

Pro et contra.

І сніг впаде на голову твою
у днів останніх люті й крутоверті,
й стоятимеш ти на самім краю
життя свого пред срібні лики смерті...

і матимеш у люті вибір ти,
і зробиш крок назад, і меч піднімеш...
та щезнуть мѣти, і лише хрести
і гноми посміхатимуться німо...

і ти завиєш, наче брат твій – звір,
приречений, обманутий, в капкані...
і мірятимеш все, й не буде мір,
і між добром і злом не стане грані...

й клястимеш ти всі лики й сні життя,
й клястимеш смерть край вічної безодні,
й шукатимеш у собі опертя,
і снігом серце грітимеш холодне...

й тоді, суддя собі, в сплетінні меж,
вовків почуєш пісню, й меч твій синій
в безодню смерті, в кригу срібних веж
тебе вестиме з мороку спочину...

2 Contra spem spero!

Холодний сірий дощ над світом і життям,
похмурі сутінки – ні згадки, ні надії...
десь блима світляком примарне співчуття,
що а ні визволить, а ні зігріє...

Тьмянішає захід... У крижану пітьму
з під ніг пливе ладдя земної кулі...
Нічим не зрушити оселю цю німу,
і не зворушити нічим серця нечулі...

Довічна ніч... Та враз важку запону хмар
ударом розірвав Перуна синій жар
і розметав у світляному вирі!..

І в небі чистому – довічні терези, -
народжені огнем блакитної грози,
постали поруч дві зорі ясні над миром.

3

Яв.

Драстуй, моя прекрасна,
зоре моя смутна!
Бачиш – захід вже гасне,
все – засина...

Спить під зеленою кригою
глоду і терну цвіт...
плинуть у срібне море
дні наших літ...

...Скоро, в німій покорі,
вечір мине...
Сумно пройдеш ти поруч,
не упізнавши мене.

4
Осіннє.

Як боляче і як прекрасно,
коли осінньої пори
після дощів настануть ясні
золотосині вечори!..

Печальне осені прощання
не оминуть і не змінить,
де краса її остання
і виправдовує, й п'янить.

Останній сум... остання ніжність...
надвечорова м'якість рис...
не роздоріжжя – неunikність:
засніжений і мертвий ліс...

Як боляче і як прекрасно –
печальна зустріч восени,
коли не відаємо в щасті
чужої й власної вини...

Ізольда і Лейлі.

Я знав, що Ти прийдеш
і я – не вірив в чудо...
я бачив леза меж
поміж самотні люди...

я бачив, як стина
той ніж надію в кожному,
як сіє слів мана
олжу в серцях порожніх,

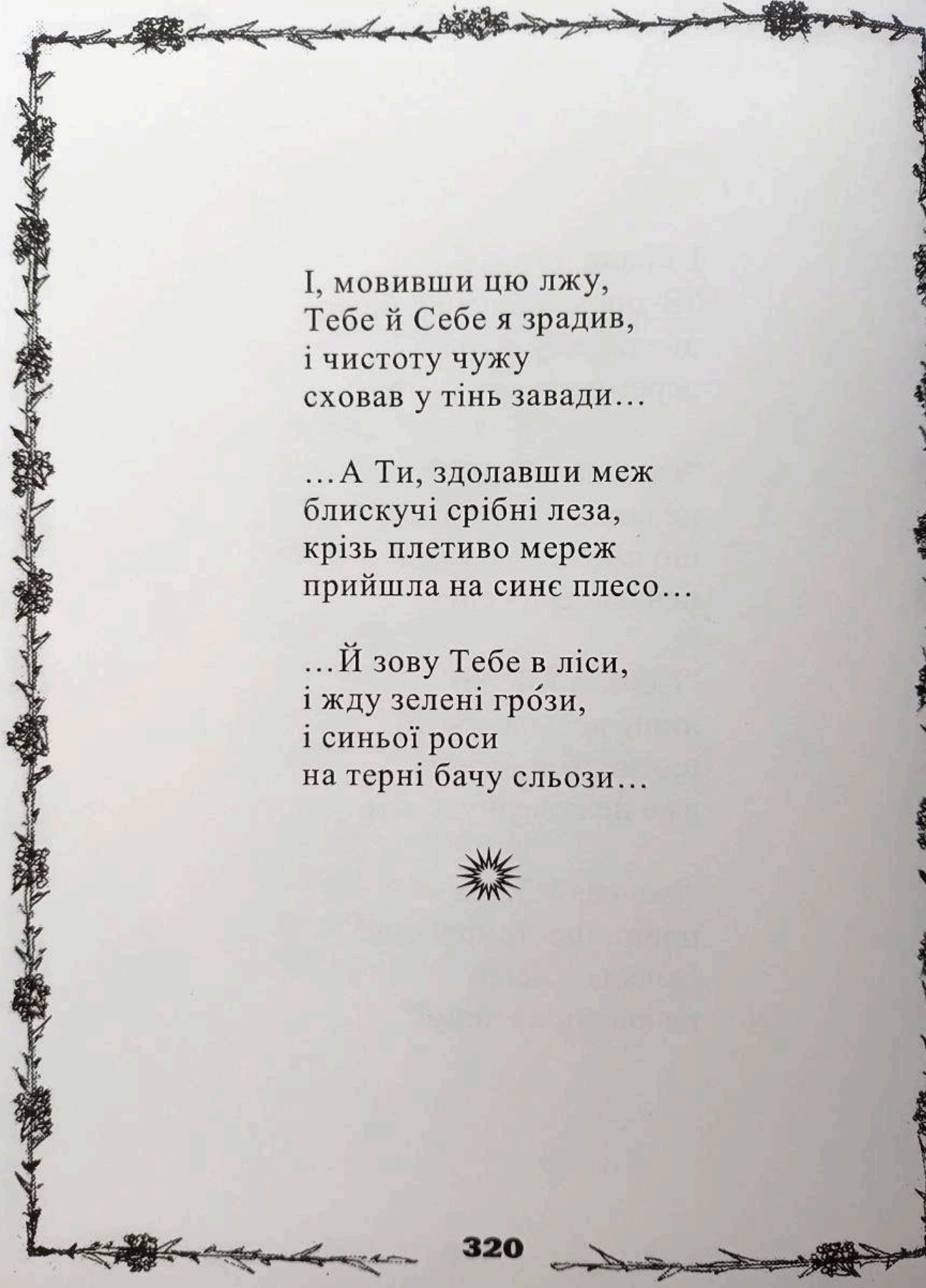
як віч густіша муть,
і ширша душ пустеля,
як хижо синю суть
чуттєві жорна мелють...

І мовив я тоді –
“В тюрмі облуди й блуду
дволикому судді
даремно ждять на чудо...”

“Ізольда і Лейлі –
це виплід мого духу,
що понад лик землі
печалі серця слуха...”

“Ізольда і Лейлі –
лише воскові квіти,
що золотій бджолі
вже не повернуть літо...”

“Ізольда і Лейлі –
причинності причина!
Ізольда і Лейлі –
це перепона чину!”

І, мовивши цю лжу,
Тебе й Себе я зрадив,
і чистоту чужу
сховав у тінь завади...

...А Ти, здолавши меж
блискучі срібні леза,
крізь плетиво мереж
прийшла на синє плесо...

...Й зову Тебе в ліси,
і жду зелені грóзи,
і синьої роси
на терні бачу сльози...

6 Надія.

Ніжна моя, найчистіша,
болю ясний мій, надіє! –
чуєш, як вовк нам радо виє?
бачиш, як ворон застиг край Лелії? –
... а в нас – щаслива тиша...

Кохання.

Глянь, найдорожча на світі, єдина кохана людино:
морок навколо і пустка, а вгорі — вугілля небес...
вниз до незнаної річки болотами сповза ця долина:
зветься ріка та Смертю, а долина — життям без
чудес.

В сірім шелесті шептів безліч тіней безоких,
без'язиких, безруких повільно повзе до ріки —
у болото спливає з них слізьми садинокість,
в маревах злих і сірих снуються їм двійники...

Але там, де ще глибше, де отруйніше багновище,
там небо упало, де найчорніша пітьма,
де відкриває пащу глуха і жахлива тиша,
там, єдина моя, там — нікого нема...

Важко вдавнена в м'яку страшними ребрами неба
починається там дорога, щонайтяжча з усіх доріг:
між каміння, об'їдене мороком, витикаються тіні
стебел,
й кожен камінь — як усе вищий і усе трудніший
поріг

З кожним кроком зростає опір брил, завислих в
темній пустині,
перетворюються на гурагани ледь народжені чорні
вітри —
та уже проступають в високості небеса темно-сині,
і дорога усе крутіше, все стрімкіше веде догори...

Найдорожча моя, єдина, слухай в самотині свою
душу,
зазирни до її найчистіших, найсвітліших таємних
скарбниць —
і, якщо ти знайдеш у собі почуття ясне і цілюще,
простягни мені з вірою руку серед сірих безоких
лиць.

Захистивши тебе від мороку, від злих сліз і від
хижих тіней,
по слюді тишини крихкої, через твань і прощань
гіркоту,
обійнявши ніжно і дружньо, як свою найдорожчу
дитину,
я тебе на дорогу круту поведу...

8 Перед світанком.

В глибинах мертвого неба –
зір золоте тремтіння...
Як жити мені у світі,
якщо кохання загине?!

Із хмарами неживими
одним стали жовті вежі...
Як жити мені у світі,
де смерть за межами стежить?

Що там сховалося в небі
сеї нічної години?
Чому мовчить моє серце?
Що у душі моїй гине?

Хто там зухвало і люто
рве золоті ниті?
Хто моїм серцем б'є
у дзвони із срібла відлиті?

Хто в порожньому небі
в бубон б'є і регоче?
Що скрегоче і стогне
в хижім мороці ночі?

...Два птахи в листі липи
п'яли наді мною...
До Птаха-Сонця Птах-Місяць
озивався луною...

Запитав я у Сонця:
“Де мене поховають?” –
Засміявся Птах-Сонце:
“В білому цвіті маю”.

В Місяця запитав я:
“Хто заплаче за мною?”
Засміявся Птах-Місяць:
“Все радіє весною...”

Запитав я у липи:
“Звідки в тебе цей спокій?”
Засміялася липа:
“Знай: ти – не самотній”.

Запитав у трави я:
“Де знайти моїх друзів?”
Похитнулися трави:
“У лісі, в полі і в лузі...”

“Там, де Сонця павук
тче золоту мережу.
Там, де Місяця крук
змурував тобі синю вежу.

“І в далекому країю,
де чека наречена,
і у гаю-розмаю,
де ждуть лати й стреміна...”

...І замовкли у небі
дзвони срібного моря,
і чекали світанку
золоті й сині зорі...

9

Сонце.

О, Єдина моя! О, моє темнооке племенисте Сонце!
О, мій спів самотній, о, радосте ніжна моя,
О, далекая зоре, о леготе світлий, Обороннице
мрій і квітів, і дерев, і птахів, вільних звірів і трав –
о, Єдина, кохана моя!

Хай минають літа, хай пільма нас чекає безвічна,
хай світи вибухають, хай багровіє Розліт –
зірний слід наших слів, зірний спів наших душ, зірний
Суті, і Часу, і Простору відчай
у Безвіччі над синьою річкою спалахне
щирим золотом двічісплєтених віт.

О, Кохана моя! Я не знаю, не знаю, де межі між нами!
О, Кохана – я знаю, що Ти се є я, я ж є Ти...
Оповиті весільним серпанком й ружі синіми, синіми
снами,
із вовками могутніми й сивими круками йдемо самі
й золоті у блакитні світи!

Metamorphosis,

або

Книга Крука

OPUS 17

1971–2001

1

Praeludium.

На п'ять помножений не-дії чин
на сім, на сім, на сім... все більшить лики кшталту,
й, занурені в багрець пучин першопричин,
втрачають відане вони у срібла чорній варті...

Та – знов,
і знов, і знов
нутра́ луна заклін –
і тяжко Люстро повертає гладь зелену,
і тане лід, і синій, синій дзвін
різьбить на синім золоті письме́на...

...Що прагне знов З'єднатися – Добро.
Зло – те, що прагне Зникнення в розльоті.
Єднаючись, роз'єднуйтесь! Тавро
черлено-срібне – на зміїній плоті...

Допоки чином рать не знищить рать
вони переважатимуть в усьому,
бо чин Початку сам у собі – П'ять,
а Шість - їх чину чин після Розлому...

Не дайте в Сім заплутать смисл подій,
а Дев'ятьма – його світам розкрийте,
аж доки Нуль, у сині золотий,
не забере Один із оксамиту...

Зануртесь в Час, в зелене, і знайдіть
усі вузли подій й причин причини...
Хребет зламайте злу тисячоліть,
на Змія вдаривши залізним клином...

Нема вам миру – тільки вічна брань
й тягар страшний – всі долі всього світу,
нема вам нагороди – тільки грань
загину чи звитяги всього цвіту...

Жало у Змія вирвіть й Таїну!
Убийте всіх, хто не підє за вами!
Ваш квіт однині – терен й глід. Весну
творіть сталєво-синіми мечами!

2 Гіперборея.

Там, де вершини гір вкриває вічний сніг
й зелено-біле тріпотить між ними сяйво,
де не було й нема незнаючим доріг –
там синню й златом сяє справедлива Сварга...

І Матір-Сва там, й Хорс, і Вишень, І Сварог,
і цар сліпий, і вовк, і Зореастер, й Одін...
П'ють мед із мідних чар во славу перемог,
на лавах сидячі і сміючись у згоді...

І мовить то Сварог, то цар, то Матір-Сва:
“Змій прагне, щоб навік змінилася Ява?..
Що ж – смерті зміям всім – і слугам, і юдеям!”

... А в дольнім світі спить, як синя сон-трава,
зібравши в Ту́ле міць, стріла і тятива,
цвіт Сварги, синя сталь – Гіперборея.

3

Народження Місяця.

І срібло тріснуло... й сіть золота весь світ
стягала... й Змій шипів... й Лемурія тремтіла...
й битв лють і шал ревли... і Матір Сині Крила
вознесла д'горі... та мири стяв срібний лід...

Й змій реготав... й кшталт знов постав — і в літ
розліт
помчав... і знов Ява в багряному горнилі
мінилась... і бійці вмирали... і безсило
дивились, як горить і гине терн і глід...

...Й тоді могуттям Сил — Земне розверзлось лоно,
й вбиваючи всю гидь, у золотій короні
із нього Місяць вплив на зірні течії...

...І в невпізнаванім, в своїм й в чужім вже світі,
де зникли гір і рік сліди, й гуляв меч-вітер,
ішли бійці живі шукать сліди Змії...

4

Брати.

*Tatah pravavṛte yuddham
tumulam lomahar-sanam...*

Вони пройшли крізь сніг, крізь муки хмар і гір,
й втоптали в пил п'ять рік, і Гінд, й зміїсту Гангу,
й гидь храмів — й свій Закон покори варн брахману
ввігнали списом в персть під оком інших зір...

...Та тих ланів й лісів, й жінок широкі лона
пояли всіх, й лише одна сталава рать,
вбиваючи мечем й вогнем смагляву гадь,
за сонцем в травах йшла до золотих кордонів...

...Й смаглява раті рать убила в шлях щити,
й рекла: "Вже тисячі ми тисяч літ брати...
Чому ж не служите служителям брахмана?"

...І тишу розірвав і сміх, і плач, і вий,
і грянув бій... й метал забив мір'яди змій,
й рать рушила ізнов за Сонцем... до Ірана...

5

Зореастер.

2710 р. до н. е.

Нехай ти ждеш, що там чека хоча б Чінват,
молю – не спи, не спи! Бій не спинявсь ніколи...
Усе життя – це герць за суть кута чи кола:
чи – ми їх, чи – вони, чи – дальша брань, чи – кат!

Ахура-Мазда? Так! Всі, всі йому на поміч!
Ангро-Майнью? Це - він. Убийте слуг його!..
Зерване, зупинись!... – єдиний, справжній бог –
у плині літ й сторіч багрово-чорний племінь...

Тримайте меч, брати! Вже звівся Бабілон,
й Мемфіс, і Сфінкс, і Кіш, і світом снить Сідон,
й чекають розказу нелюдські піраміди...

Я вас привів сюди з полону змій і нив –
з'єднайтеся ж навік у золоті степів,
аби не зникли ми піском за круговидом.

6

Монолог Гільгамеша.

2591 р. до н.е.

Я – кращий,
я – вищий,
міцніший,
ніж будь-хто, хто жив на землі...

Отець мій – герой Лугальбанда,
а матір – богиня Нінсуна,
я ж – цар злогоглавий Урука,
я – сам Гільгамеш богорівний!

Убив я дракона Хуваву,
що кедри стеріг там для чогось,
убив я Агу, цього кнура, - пихатого Кіша цариська,
з полів притягнув я Енкіду,
похмурого велета,
вкравши
його у птахів й диких звірів,
й з ним герць влаштував я
для сміху...

Гуляли ми добре з Енкіду –
він пив, я з жінками любився, –
коли ж враз помер він,
то слово
своє
і геройське, і царське,
я дав, що побачу Енкіду,
й у світ поверну́сь, як звияжець...

І путь попідземну Шамаша
пройшов я,
Ут-на́пішті стрівши
(мені, як царю, дав у дар він
якусь там чарівну млад-квітку –
її загубив я в дорозі), –
і вийшов у світ переможцем,
царем, і коханцем й героєм,
у срібних своїх диво-латах...

...Й від згуків моєї літаври
стрибали в повітря повії,
з цнотливих дівчат витікали
солодкі жадання розпусти,
могутні герої ставали
покірливі, наче корови,
а мудрі мужі реготали
й дурниці верзли без упину...

Плювком я завалював вежі,
мізинцем розламував мури,
ударом правиці крушив я
стотисячне військо вороже,
від співів моїх завмирили
красуні Євтрату і Нілу,
від посвисту падали долу
орли з понадхмарних просторів,
стрибком возлітав Я до сонця
і пив золоте його сяйво,
ширяв, наче птах у блакиті!..

Я — вмер.

7

Ехнатон.

І проклянуть мене... й завиють знов жерці
у храмах Собека, Бастети й змія-Сета,
і Теби знов спов'ють х'ібір липкі тенета,
й знов Амон-Ра уздрить ходу живих мерців...

О суте сонячна! О, світлий лик Атона! –
програли ми війну, та не скінчився бій!
Останнім чином я відкрию тайну змій
і срібне місце їх смертельних сплетів й схронів...

Вони прийшли у мир, коли постав цей світ, –
створіння Хаоту, омани трутний плід!..
Їх сховище тепер – жерців тіла і душі...

Та втілені уже в х'ібір – змій злих пустель –
від пірамід повзуть до Орос'олоні скель,
щоб скрізь владарювать над ликом вод і суші.

8

Монолог Амірані.

Я – Амірані!

В чорних скелях
ненавиджу богів і зміїв,
ненавистю спов'ю світанок,
з ненависті вогонь добуду –
проклять пожежу запалю!

Відкрийте ж навстіж ваші душі –
впустіть волення в потаємну,
в забуту,
в справжню
суть свою!

Візьміть мечі в могутні руки,
розбийте на друзки дзеркала,
забудьте про жадання жити –
ідіть на смерть,
на вірну смерть!

Я – Амірані!

Прикували
до чорних скель боги і змії
моє із криці й злата куте
могутнє тіло...
та не дав я огонь душі своєї вбить!

Відкрийте ж навстіж ваші душі,
впустіть ненависть
в потаємну,
в забуту,
в спраглу
суть свою!

Вбивайте їх –
в людській подобі,
в личині змій,
в жалю й ваганнях...
Забудьте про бажання жити –
йдіть на смерть,
на вічну смерть!

Я – Амірані...
поруч – вовк мій,
крилатий Гóшія,
й синь-гóрда...

Розірву я усі закови
богів чужих і срібних змій –
і синій меч
знесу над світом...

Я – Амірані.

Лють – мій спокій.

9

Хетти.

Ми їх впустили в нашу синь-країну,
на води Галісу, до наших міст і піль...
Тепер лежить Хаттуса у руїнах,
й змією в'ється мертвим краєм пил...

10

Соломон.

Єрхонські труби день за днем край стін ревли,
і рвалася земля, й змололись скелі в порох –
і пав Оросолобнь, і в синє місто ворог
до мертвих увірвавсь... й летіли геть орли...

І шестикутний знак ввігнать велів Давид
у синь брудну руїн, в погромлені хороми,
і рік: "Завжди звіднинь будеш ти Єршаломом!"
Юдеї тішились, й ріс між каміння глід...

...Й прийшов і цар, й мудрець, і сина гідний син,
й обрав із сімок двох у славі смисл один,
і возвели йому і срібне, й пишне трono...

І він сказав: "Закон для всіх і скрізь такий:
ми – люди, інші – ні. Світ наш. Хай вмере чужий!", –
й вповз на престол удав з обличчям Соломона...

Шак'ямуні Сіддхартха Гаутама в гаю Рішіпатана.

Син Майї, Рехули колись коханий тато,
в Лумбїні роджений, і кштарій, й білий Слон,
сказав: "Під Бодхі я пізнав всіх варн закон
й побачив всі життя й життів наступних грати..."

"Чотири істини й восьмисходова путь...
Страждання – в світі цар, їх суть – любов до майї...
Зречись жадань... Не знай ні щастя, ні відчаю...
Твори себе... Твори свою наступну суть..."

Спокійний будь в усім – будуть спокійні дхарми,
й колись звільнишся ти – чи майже ти – від карми,
й в нїрвані станеш – все..." Мовчав аскетів гай...

Й усі, смагляві, шість – й ще кштарії і вайш'ї,
чверть світу і себе до пастки увігнавши,
ішли у жовтому в спасенний ними край...

Велика Стіна.

І Піднебесної сам імператор рік:
"Зведіть стіну міцну над хмари і над гори,
щоб захистить ясні і любі нам простори,
щоб жоден ворог цю твердиню взять не зміг!"

Й ввібрала все Стіна... Й простір змінив свій лик.
Й велике зменшилось, й величчя сяйво згасло...
Й снувало взад й вперед гадюччя через прясла,
й Стіною був тепер закутий кожен вік.

13

Близнюки.

Де Мертве море мре, й піска солоні брили
ховають зів печер і місто потайне,
до Єршалому реб істот жахних жене
повз бляклу зелену близького небосхилу.

Одні й ті ж лиця в них, і торс, і руки, й ноги,
і голови вони повільно навсібіч
схиляють, і мовчать, і в шклі їх мертвих віч –
багровий небокрай, і пил, і сіль дороги...

І Справедливості Учитель мовить їм:
“Ви всі – Сини Добра і носії разім.
Кров ваша вмить уб’є сто міст нечистих раша”...

Й розділять близнюків, і по одному в путь
до тихих міст й країв, де горя й бід не ждуть,
пошлють... І скоро Смерть в просторах тих
возляже.

14

Оросолонь.

Розбита тверді твердь із знаком синьо-білим...
В глибинах, в сховищах Ти ще живеш і ждеш,
і під святилищем зміїним й сплетом веж
вирує у Тобі скажена Граля сила...

Ніхто чужий сюди так і не зміг ввійти –
волали десь вгорі царі й синедріони,
й жахливі близнюки звідсіль несли червону
отруту у старі і молоді світи...

А Ти тримала їх і вабила до себе,
камінням, тишею, мовчанням вічним неба,
і маревом пливким всіх влад і всіх звитяг...

Й сповзалися вони до срібної домівки,
й сплеталися у пас і звивисто, і тривко,
щоб всіх їх винищив Твоею міццю враг.

15
INTERLUDIUM.

Своїм Одним із Трьох їх Три в Однім змініть,
порвіть із срібла нить і золото зв'яжіть!
І Таїну́ всіх тайн розкрийте, де Ява́
і завмира, і міниться у Два.

16
Єршалом.

Сміялись римські пси, й ріс між каміння глід,
й радів і Гессій Флор, і Йосиф, й мертвий Ірод,
й Веспасіян і Тіт, й зелотів чорні звіри...
й мовчав в труні Нерон... й лежав в Кий-граді

щит...

Й рош-гашанó прийшов, й на восьмий день Тіт-моел
обрізає Єршалом, й возплавав фарісей,
і впав зміїний храм, і саддукей Мойсей
закликав йом-кіпур на голови всіх гоїм.

Й відкрилась пастка, і... мовчала в тьмі Голгота,
і терен засихав, й кінчалася субота,
й Давидів знак знімав з розбитих стін левіт...

Й поволі, з краю в край, вночі, у млі, у мряці,
в ліщині й бур'янах, між стовбури акацій,
Змій повз, і повз, і повз, щоб оповити світ.

17

Мані і Змій.

241 р.

Й лускою срібною Змій продзвенів, й завмер –
лише луна страшних питань гула в палаці...
І посміхнувся Мані, між стовбури акацій
прив'язаний, і рік: “Я відповім тепер...”

“Ти – Сфінкс. Ти – рух. Ти – час. Твоє ім'я – Хаот.
Ти смерть і кшталт з'єднав й струїв тямую пихою,
ти схови два створив – юдей і ниді прояв,
тепер їх дар тобі – стіл в Римі й Мекки сход...”

“В нічім – ніхто твій рід й ніхто – причина з'яви.
Ти – Зло. Ми – більш Добро. Чи – ти, чи – ми! – річ
Яві.

Звільнивши світло все, тебе уб'є Мані...”

...І Змій тікав у ніч, й ламались срібні стіни,
і пута впали, й крізь усіх світів руїни
Цар Миру йшов туди, де сяяли вогні...

18.

Touto nika.

Максєнцій міст тримав, а Константін – весь Рим,
і миру мир уздрів в хресті з “touto nika”...
Втопився враг... й попи без галасу і крику
зібрали весь кагал в Нікейській віщій дім...

Й шипів синадріон, та твердо свій заклин
про щастя всіх й любов до всіх і вся триндикав,
й про рай, й про божу статъ, й про Арія злу пику, –
і бачив Змія власть пес римський Константін.

І шепотів собор: “Залишить всіх без шкіри!”,
і, поспішаючи, прийняв верцадло віри,
і Риму віру дав пес Змія Константін.

І з краю в край несли і срібні сли, й халдеї
дарами, зброєю, отрутою еля
цілунок Змія, стид і неуникний згин.

19 Мекка.

630 р.

Й до Мекки увійшов у славі слів пророк,
і в срібних обручах сіяла чорна К'аба,
і відвернулись від сіонських стін араби,
і до ал-кібли всі зробили перший крок.

І бога встав расул, і слово рік набі:
“Лише Аллах - владар, а я — Аллаха голос!
Хто вірує — той свій! Вода для нього й колос!
Невірним — смерть! Жінок й дітей їх — у раби!”

І натовп шаленів, й крутилися дарвіші,
й оточував народ пророка все тісніше,
і він у величі над площею стояв...

А там, у тлумові, у са́мому у глибу,
чекали родичі його й купці з Ясрібу,
й дивився пильно молодий удав.

20 Хрещення Русі.

Ва-г-з.

В похмурий край крізь степ, крізь гори й море Змій
приповз нарешті до прозорих вод Ітилю,
й тринадцять тронів світ побачив в срібних хвилях,
і ще небачений бездонний чорторий...

І Завулон, й Ніссі, Ісак і Манассія
шукали синій щит — й за градом гинув град,
і бив кундур-хакан тавро до Златих врат,
і чобіт Аарон втискав у шию Кия...

І плакали річки, і крук на поміч звав —
і в пил Саркел й Ітиль обрушив Святослав...
і Змій немов пропав, і степ неначе вимер...

Та гвалтівник й різник, богів й волхвів злий кат,
щоб бачив каганат — у сріблі аж до п'ят,
мечем обрізав Русь ребичич Володимир.

21

Пóділ.

...І папи римського легати відлучили
дщерь бізантійську, злу і блудну, од щедрот,
та тато дщери вмить заткав легатам рот,
віддавши папу й Рим проклять жакливій силі...

І в Віттенберзі теж кричали: “Папа – біс!”,
й каламаря́ метав – чи в біса, чи то в папу –
затятий Лютер... Й Змій поміж завіси ліз,
і, триголовий вже, повз по зеленій мапі.

22

Чінгіз-хан.

1226 р.

В руці алтáн айгá з кумисом не тремтіла –
тремтіли римські сли під поглядом шкляним,
й несли за даром дар, і чули регіт й грім,
і сповнювала все навколо дика сила.

“Бугсéн чегчі́ кійю́!”, - сміявся грізний хан,
й знов бачив хмари стріл, й палаців бані, й стіни,
і бою бистру міць, і трупи, і руїни,
і радо знищені Хорезм і Самарканд...

- “Так просить ваш владáр? Такий страшний цей
ворог?”

Ось відповідь: гурджі втопчу я в пил і порох,
і знищу я князів й народ весь оросáт...

“Тоді на нас ви шліть цих воїв-побратимів.
Ми вб’ємо їх усіх, і ... прийдемо до Риму...”
Мовчали папи сли... Всміхавсь веселий кат...

Domini canes, або Пси господні.

Травень 1242 р., Авіньйон.

Палав щасливий край, волав Арно́-Амо́рі:
 “Вбивайте всіх! Господь по тім знайде́ своїх!”
 і Сімон де Монфор кричав про смертний гріх,
 й Жіральду гвалтував й каменував в Лаворі.

Й Гі де Леві́ жирів на трупах, болю й горі,
 й господні жерли пси Раймонів синій штих,
 і рвавсь із пащ Арно́ й Сейла́ сказаний сміх,
 й з престолу пап шипів на Флер Епі́н Григорій...

І одинадцять псів з мечем і смолоскипом,
 до Лорагé йдучи, повз чорні трави й липи,
 спинилися знайти спочін і тихий сон...

Висіли страчені... Вже починалось літо...
 Все вимерло... Та в глід і терн вповитий
 у тихім сні убив їх Авіньйон.

Страта Жака да Моле і Жоффруа де Шарне.

18 березня 1314 р., Париж.

Завмер Іль-де-Жав'йо́!... Свинцевий річки плив
 човни й прево приніс, ченців, солдатів й ката...
 Й глядів Філіп з вікна, й ховався Климент в
 палатах,
 й Жак де Молé зійшов на берег, й птах злетів...

І став з ним Жоффруа, і сивий вовк завив,
 і в світу сутінках дивився брат на брата,
 й звив змія бачили й попів святкові шати,
 і з Бору Східнього прощальний чули спів.

...І в чорнім пломені рекли: “Нас – не убити!
 Зійдуть в листопаді квітневі сині квіти!
 І вічно, вічно терн ростиме, ружа й глід!”

Й пил плоті, листя й віт злітав у небо, й простір
 мінився на блискавку, і тям Юдейський острів,
 і помстою палав шалений синій світ!

25

Ян Жижка.

1424 р.

І знову рицарі важкий залізний клин
край Кутньої Гори на ряд возів погнали,
й гармати заревли, й до вод земля вгиналась
й розбивала міць броньованих лусчин...

Й все бачив вождь сліпий у таборитів стані,
і відав цар вождей, що воїн він останній,
який ще знає смисл і суть усіх причин...

І бачив близнюків, що вже несли багряний
мор до Моравії, й червоні здрів сутани,
й чув з папського стола шиплячих слів заклин.

26

Сини вдови.

1 травня 1515 р., Париж,
Рим, Інгольштадт.

- Вдягніть на твар свою личини всіх личин,
причини й наслідки змініть і в тло сплетіте,
де ружу, терн і глід чужі їм витчуть ниті,
і чином тьми й ганьби покажуть світлий чин!

- Все опоядьте! Все! Кермо тримайте влади!
Лишіть їм тридцять три, мечеті і церкви...
Франциски служать нам! Нам лижуть ноги Льви!
Скрізь ми поставили чи ґрати, чи принади!

- Ховайте циркуля в широкі рукави,
йдіть і каміння жніть, о, ви, сини вдови!

27

Страта Джордано Бруно.

17 лютого 1600 р., Рим.

Трусивсь Климент і Рим, і кардинал Мадруцці,
і з вежі Янгола на Фйоре через міст
вели ченці його, й сторожі срібний хвіст
клювали вóрони у люті і розпуці...

Й прип'ятий до стовпа, на хмизі, в санбеніто,
із взятим до лещат й пробитим язиком,
крізь грім підземних надр він шипу чув "Шалом!",
й останній між людей причин причини відав...

Й до трона смертного підбіг вертлявий гном –
і в Римі спалахнув огонь багряним слідом.

28

Сміх Змія.

І Кромвель Карла вів до леза гільйотини,
й волали натовпу Дантон і Робесп'єр:
"В свободі, браття, ви і рівні, і єдині!" –
й здійнявся мільйон сокир в руках братів й сестер.

І кров текла в Бордо, в Дрогеді і Версалі,
й палили, вішали, і голови рубали,
й народу нині друг був завтра – ворог злий.

Й гуляла світом Смерть... й братів мільйони впали,
й посріблені кати ввійшли у сині зали –
і реготав, і вивсь в руїнах срібний Змій.

29

Наполеон.

Із Корсіки несучи в старій охлялий світ
зорю Юпітера на срібнім шклі багнетів...
Й ні Ватерлоо, ні смерть, ні слово, ні планети
моєї величі уже не знищать міт.

364

30

Антон Брукнер.

1863 р., Лінц.

Відкрий у згуках все, причини всіх причин,
всі лики творення і суті смисл єдиний,
і таїну дерев, і тернів, і людини,
і мову зір і хмар, і вод і часу плин...
й з'єднати все у кшталт, - у золотий і синій, -
й світи всі повернуть до першої хвилини.

365

31

Торжество Змія.

1914 – 2013 рр.

Скінчився час причин, і наслідків пора
вже п'ять віків трива – і світу час минає...
Сараєво мовчить й краї на клапті крає,
сини вдови шиплять, й все никне й завмира...

Й повзе у славі Змій – з престолів на престоли,
і в трійці срібних мет звива сто міст і літ –
вхопить нарешті хвіст між мертвий терен й глід,
вернути тверді твердь, і вбити гоїм гоїм...

... І постріл пролунав, й розніс на шмаття світ...

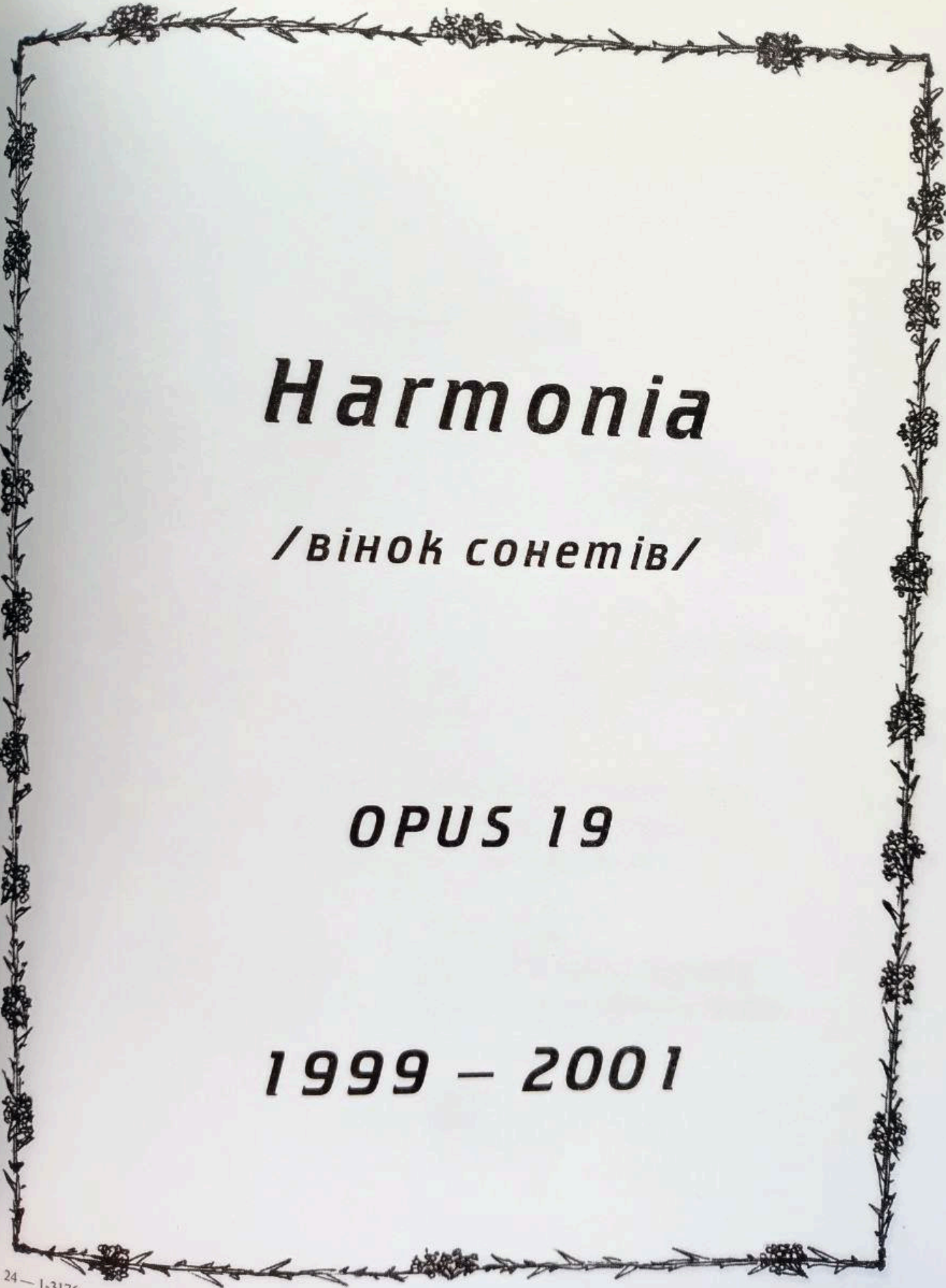

32

Postludium.

Створіть Одне у золоті із Двох півкуль,
й Одне перетворіть на синій Нуль.

Harmonia

/Вінок сонетів/

OPUS 19

1999 – 2001

I Передчуття.

Зникає твердь, Яв'у і лик міняє світ,
плете Павук між зір сліпучі Злуки сіті,
і Крук могуттю крил вкрива неznане літо,
і ронить дуб у персть небачений ще плід.

І цар сліпий іде із вовком через брід
край верб до жовтих піль і темносиніх квітів,
і Люстро відкрива письмен забутих ниті,
і сонце восстає з росини у zenіт...

І світло п'є верба, й кіт комишовий спить,
і піють два птахи, і слухають їх трави,
і до русалки йде Єдиноріг ласкавий...

І застигає час, і завмирає мить
і мчить в далекий край, де, бранка буревія,
в морях свинцевих снить й жде золота Лелія.

II Чекання.

В морях свинцевих снить й жде золота Лелія,
коли крізь твердь землі чар-квіти проростуть,
здолають морок вод і білу каламуть,
й повернуть знов її до краю злив і мрії..

Та сріблом застига омана безнадії,
і в дзеркалі чужім зникає Злуки путь,
і кригою метал огнисту нищить суть,
і, полонивши Дух, знесилений чорніє...

І відкриває Змій в зеленій літ пучині
двоїсту й багряну, й невидиму личину, —
і вигаса в світах прозористий блакит...

І чує тільки Крук в далекім тихім лісі,
що сіті тче Павук у зір прасиній висі,
і цар сліпий іде, і тане срібний лід.

III Звільнення.

І цар сліпий іде, і тане срібний лід,
і плавиться свинець в землі таємних гротах,
і вивільнений Дух зліта над хмурі води
і входить золотом у кожен плід і цвіт.

І ожива, й себе упізнає граніт,
й дерева шелестять у злагоді і згоді,
і трави стеляться в ласкавій прохолоді,
і піють два птахи над морем жовтих жит.

Й занурюється світ в зеленобілий вир,
й чека на молоту удар далекий Туле,
і Сварга поверта у славі дні минулі...

І розкриваються в безодні очі зір,
край Люстра бачать звільнену Лелію,
і виє сивий вовк, і небозвід синіє...

IV Слід.

І виє сивий вовк, і небозвід синіє
над віти сплетені і золоті тернин,
і липа шепотить у плині літ заклин,
і сонячне Зерно в глибинах персті зріє.

Пада на землю дощ бурштинових пір'їн,
й Жар-птиця приліта до Люстра і Лелії,
й у руті-м'яті кіт муркоче і п'яніє,
й своєї миті жде край піль гіркий полин.

І стелиться туман в русалчиній долині,
і жде Єдиноріг, і задрить їм калина,
і річка в'ється між світами плес й боліт...

Й минають сторожко зелений берег лиси,
бо там, де блискотить огонь меча і списа,
пала ще на землі в імлі багряний слід...

V Рід.

Пала ще на землі в імлі багряний слід,
і синього дощу ждуть квіти і дерева,
і тихо падає на ружі цвіт вишневий,
і прокидаються і терн сухий, і глід...

І підіймається у золотисте мрево
із забуття і сну звияжних воїв Рід,
й прийма від Сварги меч, сокиру, спис і щит,
і знак верта борні – стрілою вбиту меву...

Й злітає віщий Крук до огнесайних зір
і люті вимовля слова посвяти й втрати,
і огорта Павук бійців у шалу шати...

Й від сивих рік до гір здригається весь мир...
Та небо завмира й у сутінках шкляніє,
і між акацій ще луна шипіння Змія..

VI Змій.

І між акацій ще луна шипіння Змія,
і цар сліпий іде, й зеленобілий вир
над Сваргою кружля, і бурий нетопир
летить до Сфінксу й Теб, до Рима й Бізантії...

На учтах і пирах, у поросі порфір
чужі слова речуть загнuzдані витії,
й хмеліє володár, і десь далеко виє
страшною люттю ліс, і гай, і синій бір.

Дзвенять мечі й щити, й гострять бійці сокири –
впаде сьогодні гном, солдат і лютий кат,
і тішитиме шал Сварога сивий брат.

А в мирі срібла й шкла несуть хрести й кумири,
і б'ють шість порожнеч тавром до всіх воріт,
і чути спів жерців у чреві пірамід...

VII Битва.

І чути спів жерців у чреві пірамід,
і близнюки несуть смерть у краї щасливі,
і май уповива мерців у сині зливи,
і на землі пала в імлі багряний слід...

Й рать воїв вируша через степи і ниви
туди, де пасткою смердить щокожен вхід,
й всіх виріза, й горить і Рим, й смаглявий світ,
й зникають у ночі хвилясті Змія звиви.

Й бійці на клапті рвуть ману свинцевих пут
і розбивають вщент подвійний срібний кут,
і псам порфірним тнуть на всіх майданах шиї...

Та діє ще можуть не знищених отрут,
і золото хова ще біль прощань й спокут,
і сохне терен ще, і зір богів шкляніє...

VIII Звитяга.

І сохне терен ще, і зір богів шкляніє,
і Сварга молотом вдаря у сонця мідь, -
й мчать ратичі й вовки крізь тьму тисячоліть,
розчавлюючи твердь й збезумілі стихії...

І золота стає щокожна річ і мить,
і синя сталь зліта й звияжці люто виють,
й плете Павук між зір сліпучу Злуки сіть,
й руїни пірамід і вбитий Сфінкс чадіють.

І вої тнуть живих, і мертвих, й жовту смерть,
і розбивають вщент лжі срібну крутоверть,
і з терну в'ють вінки край стін Оросолоню...

Й тримають лапи їх важкі й тяжкі долоні
і зброю, й квіт... Й чека у грізній тиші світ -
й спиняють меч і глід розліт зелених літ...

IX Вогонь.

Й спиняють меч і глід розліт зелених літ,
і побратимів жде і світ ясна росина,
і цар сліпий іде, і молот Троєчину
здіймає Матір-Сва у білий небозвід...

І пророста до зір небачений ще плід,
і мріє сплетом віт русалчина долина,
й над квіти застига бурштинова пір'їна,
і піють два птахи, й снить комишовий кіт.

І золото пала в очах орла і рисі,
і пломеніє синь в глибинах Гралю й списа,
і огортає лють ласкава тихий бір.

І засиха полин, і бойовий топір
пада на голову і хвіст Левіятана,
й шість порожнеч вбива у Люстрі міць огняна...

X Смерть Змія.

Й шість порожнеч вбива у Люстрі міць огняна, -
і змій шипить й кона, й дарма шука свій хвіст...
і срібло плавиться, і вигарає хист
мінить Яв'у на яв й ховать ману в омані...

Волають під ножем владики і кагани,
й на Гада метрвого спадає чорний лист,
і квітнем золотим стає синь-падоліст,
і Молот Сварги б'є у плоть п'їтьми багряну.

Й Ха́бтом роджена вмирає жовта смерть,
і цар сліпий іде в небачене ще літо
край верб до тихих трав, ясних росин і квітів...

І відкрива врата гранітні тверді твердь,
і входять ратичі й вовки до брам жаданих,
і замовка навік залізний грим тимпану...

XI Перетворення.

І замовка навік залізний грим тимпану,
і золотом горить у квітах синій жар,
і огортає світ їх променистий чар,
і вироста Зерно, й русалку жде коханий.

І золотіє ліс, і степ, і лан, й кургани,
і золотистий мчить орел у сині хмар,
і йде до піль й дерев у золотім тумані
у літі жданому сліпий всезрячий цар.

І піють піснь птахи, й дзвенить прозоре листя,
й плете Павук між зір блакиту сіть огнисту,
і в коло Крук єдна звияжних воїв Рід.

І мріє ружі цвіт, й сплітає глід злотистий
навколо неї квіт росистим синь-намистом,
і суть двох барв дола в подвійнім сплеті віт...

XII

Напередодні.

І суть двох барв дола в подвійнім сплеті віт
щит синій ратичей і Граля міць прасиня,
і плід небачений – Зерно, й штих паладина,
й блакитна ружа й терн, і золотистий глід.

І Сварги молот б'є в синь-синій небозвід,
і піють золоті птахи пісні калині,
і слуха їх, й тремтить, і снить, і жде росина,
і в золоті пала ясний блакиту цвіт.

Й чека Єдиноріг з Русалкою в долині,
і край Лелії – Цар, Жар-птиця і пір'їна,
і крила розкрива могутній воїн – Крук.

І Злуки тягне сіть, й між зір дола Павук
у світі лагіднім і променистім Спину,
де Кіт заснув і квіт, буття першопричину...

XIII

Поріг.

Де кіт заснув і квіт, буття першопричину
давно вже знаючи, сліпуча Злуки сіть
торкнулась всіх, й сонця з'єднались, й пісня синя
сповила гай й розмай, й останню світа мить.

І обійма верба усміхнену калину,
і спів птахів з тополь і з лип луна й дзвенить,
і ніжно угорта у сон ласкава нить
стеги й поля, й ліси, й русалчину долину.

І тихо сплять вовки і цар-єдиноріг,
і трави, і річки, і ратичі в тумані,
і Сварга, і боги, і мертві у кургані...

І переходить все через ясний поріг,
і лику світлого і сутності не мінить,
і повертається Одним в глиб синь-росини...

XIV Єдине.

І повертається Одним в глиб синь-росини,
згортаючи і час, і золотий простір
усіх світів у темносиній вир,
уже не всесвіт, а всього ясне Єдине.

І тихий спів птахів в Нічім блакитнім лине,
і слуха вовк і терн, і ратич, й Сварги мир,
і рід, і цар, і глід, й русалка, й ружі, й бір
і ласку і любов – довічну і прасиню.

І спить Павук, й спить Крук, й кіт комишовий
снить,
й уповива в Ніде їх сну м'яка блакить,
й шепоче про Ніщо їм лагідна Лелія...

І в синьо-синім сні їм спогад синій мріє –
спиняється розліт і зір, і синіх літ,
зникає твердь, Яву і лик міняє світ.

XV Нагмонія (магістрал)

Зникає твердь, Яву і лик міняє світ,
в морях свинцевих снить й жде золота Лелія,
і цар сліпий іде, і тане срібний лід,
і виє сивий вовк, і небозвід синіє.

Пала ще на землі в імлі багрянний слід,
і між акацій ще луна шипіння Змія,
і чути спів жерців у чреві пірамід,
і сохне терен ще, і зір богів шкляніє...

Й спиняють меч і глід розліт зелених літ,
й шість порожнеч вбива у Люстрі міць огняна,
і замовка навік залізний грим тимпану.

І суть двох барв дола в подвійнім сплеті віт,
де кіт заснув і квіт, буття першопричину,
і повертається Одним в глиб синь-росини.

A decorative rectangular border made of a thin, dark line with small, stylized floral and leaf motifs at the corners and midpoints of the sides.

Missa brevis

OPUS 21

1999

1

О, дайте їм спочить у сумові калини,
в ласкавім шепоті густих пахучих трав,
у тремі тихому лісів і сні заплав,
у співі двох птахів, у тишині долини,

у прохолоді верб, в жданні яснім тернини,
у сплеті світлих віт і золотих заграв,
у білому вінку туманів і купав,
у квітах мовчазних, у чарах дзвін-росини,

О, вовче, сивий брат, о, круче – воїн сивий, –
о, дайте їм спочить у синій-синій зливі!

2

О, прихистіть їх всіх у мороці доріг,
тих, хто по сліду йде, тих, хто шука поріг!

О, коте золотий! О, липо! О, тополі! —
О, прихистіть їх всіх у лісі й синім полі!

Там, де край верб чека ясний Єдиноріг,
о, дайте їм спочить! О, прихистіть їх всіх!

390

Пісня про Землю

OPUS 0

2001

О, прости нас, Єдина за все! О, Любове! О, світів
синій цвіт!
Ми – одвічне кохання Твоє, ми – пронизлива туга
Руїни,
ми – ще люди у сплеті причин, ми – надія в
глибинах пучини,
ми – ще ниті в зеленому сні не зупинених сїтями
літ.
Ми – ще піна, ми – гола рівнина, ми – ще сяюча
в Сонці пилина,
ми – жарина, ми – на терні росина, ми – журлива і
мрійна калина,
ми – з дощем переплетений глід.

Синя суге світів! Золота наша Земле! Сонця
 Матір! –
 промениста, іскриста, вогниста, племениста
 самотня сльоза!
 Лоно всесвіту! Всього твёрде! Усьому ясні і
 повернені знов небеса!
 Мріє й спокою !Соне! В Нічому Ніщо і Ніде!
 О, Єдиного шати!
 О, Пороже пресвітлий! О жданої, о росини зоріста
 роса!
 О, чекання колиско ласкава того, що в росині і сині
 щеза!
 О, сплетіння гілók! Цвіте ружі блакитний! П'янка
 пісня квітів і трав, й рути-м'яти!

Синє коло Тебе закружля, заспіва комишовий
 прозористий кіт,
 Крук і Вовк, і Павук золотий, і Русалка, і Єдиноріг
 увійдуть у росину спину,
 й обійматимеш всіх, й станеш всім, й перетворишся
 на синь-росину,
 й ніжно пеститимеш Ти і богів, й Тверді Твердь,
 й паладинів, і ратичей, меч і сокиру, і щит,
 і не буде ні Люстра, ні Змія, ні чорного срібла
 причини і вїна,
 і лунатимеш в собі, в Нічому й Ніде, синьо-синього
 співу завмерлим навік спином – плином. –
 О, Єдина! О, наше кохання! О, світів синій цвіт!

3-Орн. ч. 35

Переклади

Відбиття

1970 - 1998

3 Орус'у 35

Вісник

1970 - 1998

З латині

Джордано Бруно

Суте моя!

У найглибші безодні землі коріння гори проростає,
та до найвищих зірок здійнялась вершина її...
Суте моя! Всіх речей відкриваєш ти сховану
сутність,
сяєвом сонця здолавши морок підземних сил.

Не витрачай свою міць, не зволікай даремно
там, де не втрима тебе сила срібна змії.
Прагни до зір, як гора! Прагни за межі земного!
Знай – у Сонця вогні ти спалахнеш Огнем!

Джордано Бруно (1547 – 1600) – геніальний італійський мислитель і поет. З 1586 року – Великий магістр Нового Ордену Тамплієрів (NOT). За особистим наказом папи Климента VIII вбитий (спалений на вогнищі) 17 лютого 1600 року.

З італійської
Джордано Бруно
Сонет.

Коли дзигар проб'є в зажурі мить останню,
коли розірветься завіса небуття,
я на межі двох царств у таїні злиття
переступлю закон рокованої грані...

І вражено уздрю, що кожен птах і камінь,
і квітка, і роса в незнане майбуття
народжують мене для іншого життя,
вповивши зимний прах в проміння зір весняне.

І оживе мій тлін, і мир долішній пріч,
де ошуюю – день, а одесную – ніч,
стопою відштовхне у переможнім злеті.

Й понад імлу століть, де заграва кона,
до вічних верховин, рвучи буття тенета,
злечу звияжно я – синь-ружа огняна!

З німецької
Паул Флемінг
Із "Золотих таблиць".

7, VII, 7

Про час у часі мовимо дарма,
бо час – це ми! Не в нас його нема!
Знай! Час без часу жде у кожному з нас –
на часі час, що знищить простір й час!

Паул Флемінг (1609 – 1640) – геніальний німецький мислитель і поет. З 1636 – наймолодший Великий Магістр Нового Ордену Тамплієрів. Вбитий (отруєний) 2 квітня 1640 року в Гамбурзі.

З німецької

Квірініус Кулман

Одне.

Хай Кшталт здола і знов набуде плоть,
хай роз'єдна й з'єднає знов народи,
Одним триєдність зможе хай збороть
і знов на час поверне Три крізь води.

Пала в моєму серці Кшталт Один,
й у ваших душах Він пала і кличе
родиною всіх збратаних родин
зібраться на Одне безкшталтне Віче. —

Не розбивать на тисячі Сяйне,
а тисячі з'єднать крізь Кшталт в Одне!

Квірініус Кулман (1651 – 1689) – геніальний німецький мислитель і поет. З 1684 – Великий Магістр Нового Ордену Тамплієрів. За особистим наказом царя – масона Петра I 21 грудня 1689 року був вбитий (спалений на вогнищі) у Німецькій слободі Москви.

З англійської

Едгар По

Ельдорадо.

Ясний герой,
окраса вой,
крізь синь й крізь тінь заглади,
у пливі днів,
за співом спів,
шукав скрізь Ельдорадо.

Та лицар літ
осипав цвіт
й вчув серцем тінь заглади,
бо у хвалі
не стрів землі,
що була Ельдорадо.

Едгар Аллан По (1809 – 1849) – геніальний американський поет і мислитель (метафізичне дослідження "Евріка"). З 1837 – лицар NOT. Вбитий (отруєний) у Балтиморі. Після декількох днів агонії помер 7 жовтня 1849 року.

Й коли дзвін-міць
схилилась ниць
й вздрів лицар тінь заглади, -
“О, Тіне”, - рік, -
“В який йти бік
до краю Ельдорадо?”

“Між гори мі –
сячні німі
у Діл, де Тінь Заглади,
хай мчить твій кінь, -
сказала тінь, -
як прагнеш ти Ельдорадо”

Еннабел Лі.

Так давно, так давно, стільки років тому
в королів моря й землі
жила дівчина – знать могли цю красу
під іменням Еннабел Лі, -
й жила дівчина ця, щоб лише кохать,
і кохала мене здалі.

Вона – дитя, і я був дитя
в королів тої землі,
й кохали ми, й це було більш, ніж любов
моя і Еннабел Лі. –
й нам серафими крилаті з небес
заздрили, мляві і злі.

І через це – так давно, так давно! –
в королів тої землі
вітер упав із нічних й злих туч
і вбив мою Енбел Лі;
й вся її вельможна рідня
далеко на кораблі
взяла тіло склепу віддять
в королів тої землі.

Ангели Неба й півщастя спізнать
нашого й в сні б не змогли: -
Так! Се причина (як знають усі
в королів тої землі),
що вітер упав із хмар, зльодянив
і вбив мою Еннабел Лі

Але наше кохання – сильніш, ніж любов
всіх тих, хто раніше жили,
усіх, хто мудріші були –
і янголам жодним з хмарних основ,
й демонам глибу, де води гнилі,
не роз'єднать мою душу з душею
О! – прекрасної Еннабел Лі!

І промінням ясні Місяць мчить сні мені
о! – прекрасної Еннабел Лі;
зорі зринули в мир – бачу ж я сяйний зір
о! – прекрасної Еннабел Лі;
скрізь тепер ніч-північ; край твоїх мертвих віч –
о! кохана, єдина невісто сторіч –
я у склепі лежу в тій землі,
в її склепі всіх стріч в тій землі.

З французької
Жозе-Марія де Ередія

Десять сонетів із книги "Трофеї".
Із розділу "Греція і Сіцилія".
Цикл "Геракл і кентаври",

Немея.

Коли туман вповив повільним пливом ліс
і тихо ліг в імлі на слід страшливий лева,
здаля долинув рев – перекіт металевий –
і в тьмянім пурпурі, стихаючи, завис.

Покинувши в кущах нехитрий скарб і кіз,
пастух тіка в Тірінт, близької смерті певен,
та враз спиняється і здрить крізь синє мрево,
як велет в золоті до піднебесся зріс...

Жозе-Марія де Ередія (1842–1905) – геніальний франко-кубинський поет-сонетяр. З 1860 – лицар, з 1892 – Великий Магістр Нового Ордену Тамплієрів. Вбитий (отруєний) масонами. Помер 3 жовтня 1905 року у замку Бурдонне.

Здавалось, наче той, що плюндрував Немею,
вповитий у баgreць вечірньою зорею,
смертельним вищиром над світом реготав.

...То вкритий гривою тварини мідяно́ю,
людино-бестії жахливою марою
до міста йшов Геракл – звияжний звіродав.

Із розділу "Рим і варвари".
Цикл "Hortorum Deus".

II

Huius nam domini me deumque salutant.
Catullus.

Мандрівче, не зневаж до тебе приязнь щирю –
поштиво привітай цей супокійний дім.
Старий колон з дітьми живе одвіку в нім
і на ланах отих господарює з миром.

Він з липи власноруч зробив мені кумира,
щоб я оберігав труди у краю цім...
Надійний вартовий, зразок богам усім,
з тих пір я тихо п'ю тут пахощі зефіру.

Так, знають люди ці і злидні, і печаль,
але завжди мій стовп принадливо квітча
достиглий колосок, волошка, мак багряний...

Коли ж під сонцем персть священна спрагне знов,
жертвний ніж візьме і квіти поселянин
і на олтар пролле козла пурпурну кров.

Тepidarium.

Сірійське миро й муск ввібрала сонна плоть;
розморені тіла застигли у знемозі;
багровий жар пічей мусянджових не може
хімерним полиском блідоту лиць збороть...

Із ложа інколи, на мент здолавши млость,
жона розніжена зведеться у тривозі,
і, ненасичена, з вій зронить хтиві сльози,
і знов зануриться в шовкову заволооть.

...А в багрянці ткания невільниця зі Сходу
відчує враз, як всю її огнем охопить,
оспалу і нагу, жадання лютий пал...

І перса мідяні, й звив чорного волосся
цноту авзонських пань скаженим суголосоєм
обернуть згїрдливо в жаги раптовий шал.

Транквілл.

C. Plinii Secundi Lib.I, Ep. XXIV.

В цїм лагіднім краю блукав колись Светоній.
Ось вілли звалища... Тепер тут дикий сад:
між лози збереглись ще залишки аркад
і золотим плющем обплетені фестони.

Він приїздив, коли небес тьмяні опони
вже звали з Рима у серпневий зорепад,
зрізав з лози ножем достиглий виноград –
й життя край Тібура пливло повільно й сонно

...І в тишині ланів, немов предивний сон,
Калігула з'являвсь, і Клавдій, і Нерон,
І Мессаліни тїнь у пурпуровій столі...

І цноту вощених таблиць безжально сік
жалом залізним стиль, карбуючи навік
жадання ниций пал капрійської сваволі.

Треббія.

Вершини сірі гір скривавила зоря.
І табір жде. І брід сховався у бризках піни.
Наспівним дзвоном звуть бійців до лав букцини.
Нумід баских коней ласкаво впокоря.

Даремно Сципіон безумцю докоря,
і Треббія реве, і вітер дме нестримно —
Семпроній від звитяг погордливий і звинний
дав лікторам наказ — і загриміла пря...

І, жертви люті й мсти, немов багрові зела,
вже злим огнем горять інсубрів тихі села,
і в світанковій млі гетульський слон кричить...

Та там, де міст упав на береги горбаті,
звितяжний Ганнібал замислився на мить,
залізну чуючи ходу своєї раті.

По Каннах.

Забито консула. Втік інший до Лінтерна.
Із річища мерці виштовхують Автід.
Мов спис ударив грім в капітолійський щит.
Спітніла мідь тремтить. День зник у млі химерній.

Даремне понтифік зверта до лектистерній
та Книг Сибілиних нажаханий свій вид —
вирує Рим: поміж волення вдів й сиріт
вже чуť зловісний шепт рабів і гомін черні.

Й щовечора тіка крізь брами в чисте поле
нова юрма жінок, дітей, убогих, кволих,
щоб там у тишині погрозовий ридать.

І видається їм: через Сабінські гори,
де сонце тріпотить з горба кривавим зором,
пунієць-однозір веде ворожу рать.

Цикл-триптих "Антоній і Клеопатра".

I

Кідн.

В промінні золотім сліпучим тлом блакиті
трирема біла мчить немов летить стріла,
і бронзова ріка за нею розцвіла
знадливим співом флейт і пахощами цвіту.

Край царського шатра мовчать сліпі харіти,
вгорі загравою вогонь вітрил пала,
й владичиця вчува плеск срібного весла
й чека, як хижий птах у шатах Афродіти.

Коли ж з'явився Тарс, де ждав звияжний вождь,
занурені в зорю над люстром темних вод
Лагіда простягла до берега десниці...

Й над квіти, що сплелá вінками водоверть,
вся сповнена жаги, не бачила цариця
двійню божественну – Жадання пал і Смерть.

II
Вечір по битві.

Скаженим скриком враз скінчивсь кривавий жах.
Ревнули сурми збір. Трибуни рештки раті
в отрутній за́граві збирали по Євтраті.
Ще небозвід тремтів, і пил пада́в на шлях.

Мерців рахуючи, забувши лють і страх,
бійці дивились, як в захід загін Траатів,
мов листя жовте, мчав... Й ставали важчі лати,
і лився піт брудний по бронзових лобах.

Й тоді, від влучних стріл весь у кривавих ранах,
у пурпурнім плащі, закутий в мідь багряню,
над ревище юрми, над грім і дзвін букцин,

з побідним покриком, жакливий і могучий,
спиняючи коня на огнесяйній тучі,
у золоті небес постав звияжно Він.

III Антоній і Клеопатра.

Край мурів кріпосних над прірвою вони
стоять удвох, німі в тьмянім вогні заходу...
Єгипет засина, і Ніла жовті води
владично Дельта тне на темні бистрині.

Антоній відчува, як переможні сни
жаги і ніжності мінять його природу,
й крізь холод мідних лат струмує насолода
із тіла гнучого сліпучої жони.

В пахучій зливі кіс білішає обличчя,
напіврозкритий рот і племін зору кличуть
того, в кім кров кипить і щастям сяє лик.

...І бачить римлянин, спізнаючи безодні
вузьких іскристих віч: в свічаді вод холоднім
зламавсь, тікаючи, трирем зрадливих шик.

Цикл "Епіграфічні сонети". Вигнанниця.

Montibus... Garri Deo... Sabinula V.S.L.M.

Волінням Цезаря – вигнанниця, сама,
де Ардієзька путь лягла повз дикі скелі,
повільно ти ідеш від рідної оселі,
і твій скорботний лик уповива пільма.

І знову бачиш ти – весняним сном здійма
вся в білому юрма огні фламін веселі, -
та в небесах чужих подібних до пустелі,
Сабінуло, свій край шукаєш ти дарма.

Самотники – орли несуть на дужих крилах
семи ясним горбам, де гнізда зорі звили,
твій неодмінний сон із верховин сумних.

Й далеко від людей, без сліз і без надії
ти молишся богам цих гір, аби вони
розрадили тебе хоча б у світлих мріях.

З японської

Такубоку Ісікава

Двадцять танка із збірки

“Пісок у руках” (1910)

1

...Наче десь уночі
дзвінко плаче
цикада...
І так сумно,
так сумно мені.

2

О, слюзи! О, слюзи! —
ви — диво!..
...омите журую
серце
знову може всміхатись...

Такубоку Ісікава (1885 – 1912) – геніальний японський поет.
З 1909 – лицар NOT. Помер 28 жовтня 1912 року.

3

О! Просто в сніг
палким обличчям
зануритись!..
Таке кохання
в пітьмі чекаю.

4

Неначе веселий дракон,
танцює у чистому небі
дим
і десь далеко щезає.
Хочу дивиться й дивиться.

5

Вранці читав листа
постарілої в дівах молодшої
моєї сестри...
Здавалось мені – між красу ерогліфів
чув я слова кохання...

6

Наче камінь скотивсь
із високої, із високої
сеї гори –
так упав я
в сьогодні.

7

Коли мені очі боліли,
чорні вдягав окуляри.
Ось тоді я, на щастя, навчився
плакати так,
щоб ніхто не бачив.

8

Наче нитка урвалась
у веселого повітряного змія,
й непомітно так само
полетіло від мене
серце днів моїх, серце дитяче...

9

Що б там не сталося далі,
ти зі мною завжди,
Сібутами!
Гори твої зі мною!
Зі мною ріки твої!

10

Туга моя,
наче золото,
у серці палає
чиста.
Не залишає мене.

11

Мов не межі щезання
геть усе, геть усе
розмиває імла вечорова.
Скрізь – тільки тихий
сум.

12

Шелестом тихим дощ
навскоси із неба падає.
Бачу
мокре каміння сходів.
На очах висихають слъози.

13

О, не забудь, не забудь,
як навесні
зникає
каміння бруківки
у пахучій траві.

14

Туга моя
й світло місяця
поєднались в тихому небі
й стали
осінньою ніччю.

15

В снігу до мого плеча
притіснулась і стояла
вона...
Якою ж теплою була
її рука.

16

Тільки очі,
тільки голос
залишились від нього –
із найдорожчим другом
я зустрівся в далекому краю.

17

Тихо і сумно
у траві
співають цикади.
На весняній галявині
читаю твого листа.

18

Розповідали мені:
«Перед самою смертю
він тихо зітхнув, —
ледь-ледь...»
Відчай мене охопив.

19

В травах осінніх —
квіти,
жовто-гарячі та сині...
Я не можу згадать,
як називають їх.

20

Небо осіннє,
порожнє —
ні тіні, ні хмари на ньому.
О, ти, самотнє небо,
де ж подівся твій ворон?!

З білоруської.

Максим Богданович

Десять поезій із збірки «Вінок»

Цикл «Зачароване царство».

*O voi ch'avete gl'intelletti sani
Mirate la dottrina, che s'asconde
Sotto 'l velame degli versi strani.
Dante, Inf.IX.*

1

Чуєш гук? — Це сумний лісовик-
буркотун
починає неголосно грать:
під руками його, відганяючи сум,
наче тисячі міцно натягнутих струн,
дзвінко стовбури сосон бринять.

Максим Богданович (1891 – 1917) – геніальний білоруський поет і мислитель. Через рік після виходу в світ його єдиної збірки поезій «Вінок» (Вільно, 1913) стає лицарем NOT (Ярославль, 1914). Хворів на туберкульоз. Під час останнього курсу лікування був отруєний і помер у Ялті 25 травня 1917 року.

І чи треба казати, чому стихла ріка
і замовкла печально лоза,
і про що шепотить тихий вітер й зника,
і що сяє – тремтить на корі сосняка –
краплі сліз чи холодна роса?

3

Над озером.

Сонце тихо за обрій схилилось,
блідо місяць заплаканий світить,
оглядає зірки злотокрилі,
тягне з озера сріберні сіті.

В них русалок смарагдові коси
рвуть і плутають променів ниті...
Ніч над світом пливе, сіє роси,
ніч шепоче русалкам – засніте!

4

Водяник.

Сивовусий, згорблений, в твані поміж тінями,
де вужі сплелися, сплю на дні ріки.
Трави твар обплутали, наче павутиною,
сипляться на груди золоті піски.

Край води на березі тихо спить осіка,
й осока зелена сумує-шелестить,
хвилі тихо линути зда́лека одвіку –
і усе навколо сном зеленим спить.

9

Привіт тобі, життя на волі,
де дуб здіймається в блакить,
де видно й хмари, й гори, й поле
крізь листя сіть.

Галявини у плямах тіней
стьмянілим золотом лежать,
й лягає небо, синє-синє,
на сіножать.

А ввечорі червону квітку
у небі сонце розгорта,
і вдалину мчить синій вітер
мої літа.

Коли ж ізблякне синь у прósинь
і стане чорною вода,
погляне чистим сріблом в осінь
моя зізда.

І я смутній і в сумі радий
співатиму ясних пісень
про дня прийдешнього принаду
й про згаслий день.

10

Блищить у небі зір засів;
у полі – рунь, і в небі – рунь.
До річки сонної злетів
між них марою сивий лунь.

Кажан пронісся, наче птах,
стрекочуть коники в траві,
і миші шурхотять в полях,
й всі навкруги – живі! Живі!

Живе усе – і синій льон,
і крони сосон, й моріжець...
Чи загубив пливучий сон
з червоних маків свій вінець?

11

Теплий вечір, тихий вечір, свіжий стіг! –
ви мене заколисали сном землі.
Світлий пил завис і в'ється вздовж доріг,
в небі місяця блідий проглянув ріг,
в небі зорі тихо розцвіли...

Чаром снів мене в колисці тишини
з миром всім єдна душа моя нова,
і в єднанні цім, в оселі таїні,
бачу зорі синьо-срібні вишини
й чую в тиші, як росте трава.

На добраніч, зоря-зорянице!
 Над землею вже ніч темнолиця
 чорну ризу на світ накидає –
 срібнозору, безхмарну, безкраю.
 Тишина огорта мою душу,
 пестить легіт замріяну ружу,
 і ласкаво, і ніжно колише
 на галявині дзвоники в тиші.
 Тихим сріблом сяйнула криниця.
 На добраніч, зоря-зорянице!

Цикл "Вільні співи".

4

Ми довго плівли в грізнім морі,
 і враз – жаданая земля!
 Ви певну путь вказали, зорі.
 Нарешті – спин для корабля,
 що сів на скелі в хмурім морі.
 Привіт – жаданая земля!
 І дивляться байдуже зорі,
 як гинуть люди з корабля.

Цикл "3 минулих літ".

5

Тріолет.

Як птах в гнучких очеретах,
 стрілою думка промайнула
 і зникла враз, немов не була
 як птах в гнучких очеретах.
 Та все ж душа її почула
 й оспівує в таких словах:
 "Як птах в гнучких очеретах
 стрілою думка промайнула".

6

Тріолет.

Коли дививсь на сонце я,
 сліпило сонце мої очі.
 То що мені та тьма праночі,
 коли дививсь на сонце я.
 Хай з мене геть усі регочуть –
 ось відповідь для них моя:
 коли дививсь на сонце я,
 сліпило сонце мої очі.

З італійської
Габрієле Д'Аннунціо

Останній вірш.

О, прошу вас, брати – в пітьму не йдіте,
не залишайте в голім полі птаха світла,
бо лине з Півночі крижастий вітер, -
о, прошу вас, брати – у храм не йдіте!

О, прошу вас – не йдіть до того храму,
де вітражі горять багровим змієм,
бо з Півночі імлистий вітер віє –
о, прошу вас, не йдіть до того храму!

Габрієле Д'Аннунціо, князь ді Монтеневозо (1863–1938) –
геніальний італійський поет, письменник, мислитель. З 1920 – лицар
НОТ. За особистим наказом Гітлера 1 березня 1938 року був
вбитий (отруєний) групою масонів–нацистів, яку очолювала Емі
Хайфляр.

О, прошу – перснів срібних не беріте,
не залишайте світ в зелених змінах,
бо вже ведуть на плаху паладина –
о, прошу вас – до храму не йдіте!

О, прошу вас – до пастки не йдіте,
не йдіть в імлу мани, не йдіть до змія, -
о, не змініться й не змініте вияв -...
О, прошу вас, брати, в пітьму не йдіте!

1 березня 1938.

З англійської

Роберт Говард Повернення.

Так! Лютню срібну я не чув і трубний бронзи клич,
але я чув, як синь лісів сповила тиха ніч.

Так! Я не бачив знамені і королівський щит,
але я бачив, як прийшов багряний Змій у світ.

Не бачив я, чия то рать потята пала в прах,
та був я в залах мовчазних, де зачався жах.
Не цілував п'яту богам, лишивши це рабу,
та був у надрах чорних міст, де ще ніхто не був.

Я не вклонявся королю між золотих перил,
та міць здолав страшних очей й червоно-чорних
крил.

Не бачив королівну я крізь кришталеве скло,
та в місті чорному знайшов зміїне я кубло.

Роберт Ірвін Говард (1906–1936) – геніальний американський поет і письменник, творець Конана. З 1932 року – лицар NOT. Вбитий (застрелений, вбивство замасковано під самогубство) 11 червня 1936 року в м. Кросс-Плейнс, штат Техас.

Так, я не бачив, як на мур звитяжний сходяв цар,
та бачив, як дівча тіка від лігвища почвар.
І ще я чув підземний гул, який ніхто не чув,
й чужого міста у світи я бачив чорний зсув.

І чорний подих я відчув, і скрижаніла твердь,
і для паломників чужих врата відкрила смерть...
Й побачив я долину зла й кінець усіх доріг,
і Браму Долі, й Змія твар – і бивсь з ним, й переміг.

Так, я не бачив Пана лик і не сміявсь з дріад –
край Одноокого я йшов крізь прірву всіх заглад.
І я не вмер, бо смерть не знав, й гріхів не відав лід,
й злетів в камінні небеса й світів пробив граніт.

З грузинської
Шота Нішніанідзе

Творчість.

І прагне творення зійти на зірний міст
і в тремі твір створить роси-створіння,
і поєднати золоте і синє,
і в зрості наздогнати зірний хист.

Зримає.

Шляхів незримих дивовижним сплетом
життя все більш стає таким,
як срібна сіть.
О, не гадай,
що смерті це тенета!
Сіть
перетвориться за мить
на синю
нить.

Шота Нішніанідзе (Шота Мамагейшвілі) народився 18 березня 1929 року в Тбілісі. Найвидатніший поет сучасної Грузії.

*Повний перелік
творів*

Євгена Сварожича

Opus 0 — "Пісня про Землю" — 2 стор. — 1980; 2001.

Opus 1 — "Missa Solemnis" — 14 стор — 1980 — 2000.

* Opus 2 — "Ніч", роман — 422 стор. — 1977 — 1978.

Opus 3 — "Dies irae" — 14 стор. — 1974 — 1975.

* Opus 4 — "Страта" та інші п'єси — 248 стор. — 1979 — 1986.

Opus 5 — "Пісні з Яві, Праві та Наві" — 52 стор. — 1959 — 1972.

* — твір не опубліковано.

* Opus 6 — "Dichtung und Ordnung. Портрети митців у двостулковому дзеркалі" — 502 стор. — 1979 — 1986.

Opus 7 "Antiquitates, або Книга Вовка" — 35 стор. — 1987 — 1998.

* Opus 8 — "Музика як голос Єдиного. Історія світової музики від 1099 до 2000 р." — 1868 стор. — 1972 — 1999 (в 3-х томах).

Opus 9 — "Піснь Світу" — 10 стор. — 1972 — 1999.

* Opus 10 — "Тотальний театр. Систематичний виклад засад нової режисури" — 214 стор. — 1987.

Opus 11 — "Золотий Павук Вод" — 55 стор. — 1981 — 2001.

* Opus 12 — "Критична маса матерії у Всесвіті. Деякі проблеми астрофізики" — 110 стор. — 1988.

Opus 13 — "Ладомир" — 14 стор. — 1978 — 1983.

Opus 14 — "Anton Bruckner. Leben und Werk" (Антон Брукнер. Життя і творчість) — 280 стор. — 1989 — 1997 — Linz, 1999 — німецькою мовою.

Opus 15 — "Нічні пісні" — 31 стор. — 1977 — 2000.

* Opus 16 — "Білий квадрат. Історія світового кіномистецтва: 1895 — 2000", 2320 стор. — 1979 — 2001 (в 3-х томах).

Opus 17 — "Metamorphosis, або Книга Крука" — 36 стор. — 1971 — 2001.

* Opus 18 — "Лицарі світла, або Як біле зробили чорним. Історія та вчення Ордену Тамплієрів" — 802 стор. — 1989 — 1997.

Opus 19 — "Harmonia" — 17 стор. — 1988 — 2000.

* Opus 20 — "Золота книга Мані" — 320 стор. — 1990 — 1995.

Opus 21 — "Missa brevis" — 3 стор. — 1999.

* Opus 22 — "Слово. Українська мова як колыска арійської раси" — 256 стор. — 1971 — 1991.

* Opus 23 — "Ратичі" — 14 стор. — 1957 — 2001.

* Opus 24 — "Структури парамафіозних організацій" — 228 стор. — 1996 — 1998.

* Opus 25 — "Дзеркало" — 48 стор. — 1957 — 1968.

* Opus 26 — "Ритм і реліктове випромінювання. Нові проблеми космології", — 98 стор. — 1994.

* Opus 27 — "Вепхісткаосані. Ш. Руставелі — Лицар у барсовій шкірі". Коментований переклад з грузинської, — 402 стор. — 1989 — 1991; 1998 — 1999.

* Opus 28 — "Наднаціоналізм" — 141 стор. — 1996.

Opus 29 — "Вогонь" — 56 стор. — 1969 — 1979.

* Opus 30 — "Logos" — 198 стор. — 1997 — 1998 — B.-Aires, 2000. — іспанською мовою.

* Opus 31 — "Лики" — 46 стор. — 1980 — 1990.

* Opus 32 — "Історія скандинавської музики XIX — XX ст." — 444 стор. — 1998 — 2000.

* Opus 33 — "Пісні Сонця" — 81 стор — 1991 — 2001.

* Opus 34 — "Conan the Leader. — Conan the Emperor — Conan the God" (Конан — вождь — Конан — імператор — Конан — бог") Історичний роман — трилогія. 861 стор. — 1995 — 1999. — англійською мовою.

Opus 35 — "Відбиття. Книга перекладів" — 120 стор. — 1970 — 1998.

* Opus 36 — "Книга Єдиного" — 36 стор. — 1957 — 2001.

Для відгуків

02140, Київ,
вул. Ревуцького, 44 Б,
кв. 99.
Смірнову Є.
д.т. (044) 565-69-98,
(20-00 – 21-00)

Jewgen L.
SMYRNOW
Revutskogo str.,
44 (B), h. 99.
Kyiv 02140, Ukraine.
ph. h. (044) 565-69-98

Підписано до друку
15.10.2001. Формат 70×90 1/16.
Папір офс. № 1. Друк
офсетний. Умов. друк. арк. 32,7.
Зам. № 1-3176.

ЗАТ «ВІПОЛ», ДК № 15
03151, Київ-151, вул. Волинська, 60